

17.3.2026

Geologian tutkimuskeskus
Energia ja rakentamisen ratkaisut

Lupa- ja valvontavirasto
sposti: kirjaamo@lvv.fi
Viite: LVV-U/23232/2026

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMA SUOMEN KANSALLINEN VEDYN SIIRTOVERKKO, OSA III, LÄNSI-SUOMI

Geologian tutkimuskeskus (GTK) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ”Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi” ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. GTK on lausunnossaan tarkastellut arviointiselostusta geologian näkökulmasta omia tietokantojaan apuna käyttäen.

Maa- ja kallioperä: Happamat sulfaattimaat ja mustaliuskeet

Happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden esiintymisen tarkastelussa on hyödynnetty GTK:n paikkatietoaineistoja, minkä perusteella happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys on reitin alueella paikoin suurta, erityisesti Vaasan seudulla. Sekä happamien sulfaattimaiden että mustaliuskeiden esiintyminen on kuvattu tarkemmin arviointiohjelman liitekartalla.

Rakennus- ja asennustyöt -kohdassa todetaan, että mikäli siirtoputkisto sijoittuu happamien sulfaattisavien alueelle, todennetaan korkean rikkipitoisuuden esiintyminen maaperäkairausten yhteydessä hankkeen jatkosuunnittelun aikana. Maaperänäytteistä analysoidaan rikkipitoisuus ja erotellaan vyöhykkeet, joilla mahdollisesti tarvitaan toimenpiteitä happaman vaikutuksen minimoimiseksi.

Mikäli esiintymiä todennetaan, kiinnitetään erityistä huomiota työmaavesien hallintaan ja estetään vesistöjen happamoituminen. Lähtökohtaisesti kaivumassat palautetaan kaivantoihin. Happaman sulfaattimaan korkean riskin alueiden kaivantomassat voidaan tarvittaessa kalkita tai käsitellä muulla tavoin happamoitumisen välttämiseksi. Putken katodinen suojaus sekä putken pinnoite riittävät estämään happamiin sulfaattimaihin liitetyn korroosiovaikutuksen putkimateriaalille.

17.3.2026

GTK:n kommentit:

Happamat sulfaattimaat ja kallioperän mustaliuskeet on kuvattu ympäristön nykytilan ja sen kehittymisen tarkastelussa asianmukaisesti ja GTK pitää tärkeänä, että mustaliuskeet ja HaSut on tarkoitus huomioida riittävin kartoituksin ja tutkimuksin ennen rakennus- ja asennustöiden aloittamista.

Paikkatietotyönä tehtävää arviointia (vaikutukset maa- ja kallioperään) ajatellen GTK korostaa, että sekä GTK:n mustaliuskeapaikkatiedot että HaSu-kartat ovat yleismittakaavaisia eikä niiden perusteella voida arvioida esiintymistä yksityiskohtaisesti/kiinteistötasolla.

Mustaliuskeaineistossa mustaliuskevyöhykkeet esitetään viivamaisena tasona, mutta todellisuudessa esiintymät saattavat poiketa muodoltaan tästä huomattavasti. Lentogeofysikaalisen aineiston uudelleen tarkastelulla voi olla mahdollista tarkentaa mustaliuskevyöhykkeen esiintymistä huomattavasti. Mustaliuskepitoista maaperää saattaa myös esiintyä varsin kaukana itse kallioperäesiintymästä ja vaikutusalueen laajuus (150 m) voi olla suhteessa tähän pieni. Tyypillisimmin mustaliusketta on jäätikön kerrostamassa moreenissa ja aineistojen/esiintymisen tarkastelussa kannattaa huomioida jäätikön virtaussuunnat. Mustaliuskeiden lisäksi on hyvä myös ottaa huomioon muut mahdollisesti runsaasti rikkiä sisältävät kivilajit.

Rakennus- ja asennustyövaiheessa tehtävässä HaSu-tunnistuksessa on suositeltavaa hyödyntää rikkipitoisuuden lisäksi hapetusmenetelmää (pH-inkubaatio). Mustaliuskepitoinen maaperä voidaan tunnistaa periaatteessa HaSu-tutkimusmenetelmin. Happoa tuottava kiviaines tunnistetaan kiviainekselle soveltuvin tunnistusmenetelmin. Kaivettujen HaSu-massojen osalta on suositeltavaa edistää niiden höyrykäyttöä soveltuvin neutralointi-/stabilointimenetelmin.

Maa- ja kallioperä: Kallioperä

GTK:n tietokannassa on runsaasti kalliokiviaineshavaintoja kyseisen Länsi-Suomen vedyn siirtoputken suunnitelma-alueelta tai välittömästä läheisyydestä. Suurin osa näistä havainnoista on luokiteltu sisältävän mekaaniselta lujuudeltaan ns. massakiveä, mutta paikoin on lujaakin kiviainesta. Vetyputken alle jäävistä kalliosta ja maaperästä on mahdollista saada käyttökelpoista kiviainesta putken infrarakenteisiin, täyttöihin ja tasauksiin, jos hankkeen toteuttamisessa pyritään maanrakennustöiden osalta massatasapainoon tai jos olemassa olevilta, vetyputken lähialueen maa-ainesten ottolupakohteilta ei saada kiviainesta tai sitä ei kannata kuljettaa pitkiä matkoja rakentamiskohteisiin.

17.3.2026

Kallioperä- ja maaperäkarttojen tarkastelussa on syytä huomioida niiden mittakaava ja käyttötarkoitus. Ympäristön nykytilan kuvauksessa käytetyt GTK:n 1:200 000 kivilajikartat ovat yleismittakaavaisia ja ne antavat vain kuvan yleisimmistä kivilajeista alueella. Kiinteistötasolla voi siten esiintyä useita kivilajeja, joita ei mainita kallioperäkartassa. Siirrosten ja heikkousvyöhykkeiden sijainti on myös suurpiirteinen ja niiden leveys eli rikkonaisen kiven alue voi vaihdella.

Maanjäristykset eivät ole tällä alueella suuria, vaikka niitä jonkin verran esiintyykin.

Pohjavedet

Jokaisen pohjavesialueen rakentamisen kerrotaan suunniteltavan olemassa olevaan ja hankkeen aikana täydennettäviin lähtötietoihin perustuen. Jos reittisuunnittelussa ei ole voitu välttää siirtoputken sijoittumista pohjavesialueelle, pohjaveden pinnan taso tullaan kartoittamaan.

Pohjavesialueella rakentamista rajoittavat vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaiset pohjaveden muuttamis- ja pilaamiskiellot. Ennen toiminnan sijoittamista pohjavesialueille on selvittävä yksityiskohtaisesti mm. maaperä- ja pohjavesiolosuhteet sekä arvioitava vedyn siirtolinjastosta ja etenkin sen rakennusvaiheesta pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvat riskit. Vety kemikaalina ei ole myrkyllistä, eikä se ominaisuuksiensa vuoksi yleensä säily pitkiä aikoja vesiympäristössä tai aiheuta pilaantumista maaperässä tai vesistöissä.

Arvioinnissa kerrotaan huomioitavan hankkeen vaikutukset pohjavesien laatuun, määrään ja virtausolosuhteisiin sekä selvitysalueen pohjavesiolosuhteet olemassa olevaan tietoon perustuen.

Lähtöaineistoina kerrotaan käytettävän mm. GTK:n Lähde-palvelua. GTK on tehnyt pohjavesialueiden rakennetutkimukset Karhinkankaan, Eskolanharjun, Riipan ja Patamäen pohjavesialueilta. GTK ystävällisesti muistuttaa, että Lähde-palvelussa ei ole kaikkea GTK:n keräämää pohjavesiin liittyvää dataa vapaasti ladattavissa, vaan esim. pohjavesialueiden rakenneselvitysraportteja voi tiedustella sähköpostiosoitteesta pohjavesi(at)gtk.fi ja nopeiten raportit saa tiedustelemalla niitä suoraan rakenneselvitysprojektien tilaajilta.

Ennen rakentamisen aloittamista kerrotaan tehtävän kaivokartoitukset, ja pohjavedenpinnan taso kartoitetaan tarvittaessa myös lisäämällä pohjavesiputkia. Suunnittelun yhteydessä selvitetään rakentamisen aikaiset kuivatustarpeet ja hankitaan luvat rakentamisen aikaisen pohjaveden pinnan alentamiseksi. Myös mahdolliset onnettomuus- ja poikkeustilanteet sekä niiden vaikutukset kerrotaan arvioitavan.

Hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset pohjaveteen liittyvät pääosin hankkeen rakennusvaiheeseen. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma 2026-

17.3.2026

arviointiin suunnitellut selvitykset kohdentuvat todennäköisesti hankkeesta aiheutuviin merkittäviin vaikutuksiin. GTK katsoo että, arviot pohjavesivaikutuksista ovat asianmukaisia, ja YVA-ohjelma muodostaa yleiskuvan hankkeen ympäristövaikutuksista ja ohjelmavaiheessa toteutettavista tutkimuksista.

Luonnonvarat/luonnon monimuotoisuus: Suot ja turvemaat

GTK on kartoittanut Länsi-Suomen suoalueita kattavasti, myös suunniteltujen putkilinjausten kohdilta. Karttapalvelusta https://gtkdata.gtk.fi/Turvevarojen_tilinpito/index.html löytyy yleistä tietoa myös suojelualueisiin ja turvetuotantoon kuulumattomista soista ja turvemaista, mm. turvekerroksen keskipaksuus, maatuneisuus sekä turvelajien ja suotyyprien suhteelliset osuudet. Tarkat pistekohtaiset turvepaksuudet ja turpeen alla olevat maalajit voivat olla hyödyllisiä tietoja putken rakennusvaiheessa. Näitä tietoja voi tarvittaessa tilata GTK:lta.

Lausunnon kokoamisesta GTK:ssa on vastannut Markku Hagström Energia- ja rakentamisen ratkaisut yksiköstä. Lausunnon laatimiseen ovat osallistuneet Jaakko Auri ja Onerva Valo Ympäristöratkaisut-, Tom Rauhaniemi Vesiratkaisut- ja Mira Markovaara-Koivisto ja Paavo Härmä Energia- ja rakentamisen ratkaisut yksiköstä.

Kokkolassa 17.3.2026

Olli Breilin
Johtaja, ympäristön kestävä käyttö

Lauri Solismaa
Yksikön päällikkö

This document contains 4 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 4 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 4 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 4 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 4 sider før denne side

Lauri Eemeli Solismaa

Geologian tutkimuskeskus, FI02446807, PL 96 (Vuorimiehentie 5), 02151, Espoo

7829b932-6e3d-4772-ba35-3be60e9abe4d - 2026-03-18 15:01:23 UTC +02:00

BankID / MobileID - 9c917286-4888-4018-bb8c-1cd4774e94a9 - FI

Authority to sign - Asemavaltuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

OLLI KALEVI BREILIN

Geologian tutkimuskeskus, FI02446807, PL 96 (Vuorimiehentie 5), 02151, Espoo

f8b7d516-cffa-4e7d-9b47-ff93c06568b5 - 2026-03-18 16:29:05 UTC +02:00

BankID / MobileID - ca8f94e5-2ba5-404c-9848-1e581da78470 - FI

Authority to sign - Asemavaltuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

Lupa- ja valvontavirasto
Jutta Lillberg-Puskala
PL 20
13035 LVV

Lausuntopyyntö 17.2.2026 Gasgrid Vetyverkot Oy, **osa III, Länsi-Suomi YVA-ohjelma**

Kansallisen vedyn siirtoverkon YVA-ohjelma Kalajoen alueella

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) pyytää Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuollon lausuntoa Gasgrid Vetyverkot Oy:n Suomen kansallisen vedyn siirtoverkon osan III, Länsi-Suomi ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. LVV toimii YVA-menettelyn yhteysviranomaisena. Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

- näkemys hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista
- ympäristön nykytilan kuvauksen riittävyys ja selvitysten kohdentuminen merkittäviin vaikutuksiin
- selvitysten yhteensovittamisen mahdollisuudet muihin menettelyihin
- hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja niihin rinnastettavat päätökset

Tausta

Osan III, Länsi-Suomen YVA-menettelyssä arvioidaan vedyn siirtoverkolle kahta vaihtoehtoista linjausta. Molemmissa toteutusvaihtoehdoissa on yhteinen reittiosuus välillä Kokkola - Kristiinankaupunki/Merikarvia, jonka pituus on yhteensä 254 kilometriä. Yhteisen reittiosuuden lisäksi toteutusvaihtoehdossa VE1 tarkastellaan siirtoputkireittiä välillä Kalajoki/Kannus-Kokkola, jonka pituus on 45 kilometriä. Tarkasteltavat vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: kaasuputkilinjauksen pituus on noin 298 km. Reitti kulkee välillä Kalajoki/Kannus – Kokkola – Kristiinankaupunki/Merikarvia.

VE 2: kaasuputkilinjauksen pituus on noin 302 km. Reitti kulkee välillä Sievi/Kannus – Kokkola – Kristiinankaupunki/Merikarvia.

Vaikutusalueelle sijoittuu yhteensä 16 pohjavesialuetta, joista Hietajärven pohjavesialue 1021753 sijoittuu siirtoputken keskilinjalle. Putken pituus pohjavesialueella on 2,1 km. Vaikutuksia pohjavesiin arvioidaan asiantuntijatyönä kokemuksen ja tiedon avulla. Arviointi tehdään olemassa olevaan tietoon perustuen. **Arvioinnissa huomioidaan vaikutukset pohjavesien laatuun, määrään ja virtausolosuhteisiin.** Lisäksi arvioidaan **mahdolliset onnettomuus- ja poikkeustilanteet ja niiden vaikutukset.** Lähteet huomioidaan YVA-selostusvaiheessa n. 150 m etäisyydellä keskilinjasta. Lisäksi arvioidaan **rakentamisen aiheuttamat riskit**

pohjavesien määrään ja laatuun. Arvioinnin lähtötietoina käytetään SYKE:n pohjavesitietojärjestelmää, GTK:n Lähde-palvelua ja saatavilla olevia tietoja vedenottamoista ja talousvesikaivoista.

Vedyn siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräsputkista sekä venttiili- ja paineensäätöasemista. Siirtoverkon varrelle rakennetaan anodikenttiä putken korroosiosuojausta varten. Vetyputki asennetaan metsämaalla vähintään yhden metrin ja pelloilla 1,2 m peitesyvyyyteen. Vetyputkelle lunastetaan pysyvä 10 m levyinen käyttöoikeusalue, joka pidetään puustosta vapaana.

Siirtoputken rakentamisaikavaiheessa melua aiheutuu mm. työalueen puuston poiston ja raivaamisen sekä rakentamisen aikaisista työkoneista ja työmaaliikenteestä. Käyttövaiheessa melu on hyvin vähäistä, ja sitä aiheuttavat lähinnä putkiaukean kunnossapitotoimet. Paineen vähennysasemien ja venttiiliasemien osalta vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään melumallinnusta ja sen tuloksia.

Ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan koko elinkaaren ajalta. Terveystieteellisiä kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan erityisesti rakentamisen aikaisina liikenneturvallisuus-, melu-, värinä ja ilmapäästövaikutuksina.

Lausunnon perusteena oleva lainsäädäntö

Terveydensuojelulaki (763/1994)

Terveydensuojeluasetus (1280/1994)

Valtioneuvoston asetus talousveden tuotantoketjun riskienhallinnasta ja omavalvonnasta (7/2023)

Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuollon lausunto YVA-ohjelmasta

Vedyn siirtoverkon rakentamisen merkittäviä ympäristövaikutuksia voi kohdistua pohjaveteen. Suunniteltu linjaus (VE1) kulkee Hietajärven (1021753) talousveden hankintaan tärkeän pohjavesialueen halki. Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuolto suosittaa, että vedyn siirtoputkelle etsitään hankkeessa linjaukset, jotka eivät kulje vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella. On hyvä, että hankkeessa selvitetään vaikutukset pohjavesiin. Hankkeessa tulee suosia linjauksia, jotka eivät kulje varsinaisella pohjavesien muodostumisalueella. Hankkeessa tulee selvittää erityisesti siirtoverkon osien (asemat, ja anodikentät) vaikutukset pohjavesille.

Linjauksen kulkiessa asutusalueilla tai muissa häiriintyvissä kohteissa, tulee hankkeessa tehdä selvitys rakennusaikaisista liikenne-, melu- ja pölyvaikutuksista.

Pirjo Prokkola
terveystarkastaja
p. 044 4691 274

Virpi Lämsä
terveystarkastaja
p. 044 4691 468

Tillstånd- och tillsynsverket
PB 20
13035, LVV
registratur@lvv.fi

UTLÅTANDE

Ärende Tillstånd- och tillsynsverket har begärt om Miljöhälsan Kallans utlåtande på programmet för miljökonsekvensbedömningen av Finlands nationella väggnät, del III, västra Finland. LVV-U/23232/2026.

Ärendenummer

188/11.02.02.08/2026

Grunduppgifter

Gasgrid Vetyverkot Oy planerar ett nationellt väggnät som sträcker sig från södra Finland till Torneå. På grund av den geografiska omfattningen är projekthelheten indelad i fem separata MKB-förfaranden. I västra delen (del III) är projektet placerat i Kannus, Karleby, Kronoby, Pedersöre, Nykarleby, Vörå, Vasa, Laihela, Korsholm, Malax, Närpes och Kristinestad. Finlands nationella väggnät är en del av Gasgrids och svenska Nordio Energis nordiska samprojekt Nordic Hydrogen Route. Miljöhälsan Kallans utlåtande görs för området Pedersöre-Nykarleby.

Syftet med Finlands nationella väggnät är att främja utvecklingen av vätgasekonomin i Finland. Överföringsnätet skulle möjliggöra produktion, transport och distribution av vätgas både för inhemsk industri och för export.

Överföringsnätet för vätgas består av högtrycksrör av kolstål som placeras under jord samt ventil- och tryckreduceringsstationer och i anslutning till dessa byggs renskolvs- och mätstationer. Längs överföringsnätet byggs anodfält för korrosionsskydd. Vätgasrören installeras på ett täckningsdjup på minst en meter i skogsmark och 1,2 meter på åkermark. För röret inlöses ett permanent nyttjanderättsområde som är 10 meter brett och hålls fritt från träd. Vätgasledningens sträckning i västra Finland är i alternativ ALT1 cirka 298 km och i alternativ ALT2 302 km.

I MKB-förfarandet bedöms två alternativa sträckningar för vätgasledningen dock endast ett alternativ som berör området Pedersöre-Nykarleby.

Alternativ i granskningen:

-ALT0: Projektet genomförs inte.

-ALT1: Vätgasledningens längd är cirka 298 km. Rutten för ledningen är Kalajoki/Kannus-

Karleby-Kristinestad/Sastmola

-ALT2: Vätgasledningens längd är cirka 302 km. Rutten för ledningen är Sievi/Kannus-Karleby-Kristinestad/Sastmola.

Vätgasen planeras att transporteras i ett rör med högt tryck (cirka 80 bar) och med en diameter på högst 1,2 meter. Rören gjorda av kolstål förläggs i marken med minst 1 meters täckningsdjup. Överföringsnätets trycknivå och rörets diameter preciseras när planeringen fortskrider. Rörets läge markeras i terrängen med markeringsstolpar. Längs rörledningen placeras fjärrstyrda ventilstationer med en storlek på 25 m x 30 m med cirka 8-32 kilometers avstånd. I dessa stationer kan man styra gasens flödesvägar, stänga av gasen och tömma ledningsavsnitt från vätgas. Vid ventilstationerna kan man även utföra rengörings- och inspektionskörningar för övervakning av rörens skick. Även tryckreduceringsstationer placeras i överföringsnätet vid en utgående gren eller vid användningsplatsens gränssnitt. I dessa sänks trycket på vätgasen till en nivå som är lämplig för användningsändamålet. Tryckreduceringsstationernas utrymmesbehov varierar beroende på vilka anordningar som krävs och kan vara cirka 25 m x 60 m.

Mät- och renskolvstationer inrättas i anslutning till ventilstationer och tryckreduceringsstationer. Vid renskolvstationerna förvaras specialutrustning som används för underhåll och inspektion av rör och vid mätstationerna mäts gasmängden och trycknivåerna. Mätstationerna placeras enligt kundbehov och renskolvstationerna med cirka 100-200 km mellanrum.

För att förhindra yttre korrosion på kolstälröret kopplas överföringsledningen till ett katodiskt skyddssystem. För katodskyddet byggs anodfält med ungefär 10 kilometers mellanrum. Anodfält placeras typiskt i fuktig och finkornig jordart, vanligtvis på åkermarker cirka 300-500 meter från själva röret. Anodfältens uppskattade behov av utrymme uppgår till 25 m x 70 m.

För utredningar av konsekvenser för grundvattenområden redovisas ett influensområde på 500 meter från ledningens mittlinje i båda riktningarna. Vätgasledningen går cirka 0,6 kilometer i Palomhedens grundvattenområde (1089302) i Nykarleby, klassat som annat grundvattenområde som lämpar sig för vattenförsörjning.

I programmet har ett influensområde om 300 meter från ledningens mittlinje i båda riktningarna fastställts för närliggande bostads- och fritidshus. Inom detta influensområde finns i Pedersöre kommun 84 bostadshus och 7 fritidshus. I Nykarleby kommun omfattar influensområdet 39 bostadshus och inga fritidshus. Sträckningen för vätgasledningen har dock planerats så att det finns minst 30 meters skyddsavstånd från mittlinjen till de närmaste bostads- och fritidshusen.

Under överföringsledningens byggfas uppstår buller bland annat från avverkning och röjning av träd på arbetsområdet samt från arbetsmaskiner och arbetsplatstrafik. Starkare

buller orsakas av eventuell schaktning på bergiga platser, då berget kan behöva sprängas, borrar och bergmaterial krossas. Byggarbetsplatsen flyttas hela tiden framåt längs rörledningen, så bullerpåverkan är vanligtvis kortvarig och lokal. Under driftfasen är bullret mycket litet och orsakas främst av underhållsåtgärder längs rörgatan.

Vid anslutningsarbeten för en ny överföringsledning eller eventuella underhållsarbeten på gasledningen kan en ventilsektion på gasledningslinjen behöva tömmas. Innan gasens utblåsning försöker man sänka trycket så mycket som möjligt, till exempel genom att öka gasanvändningen mellan ventilerna. Ventilintervallen i röret kan tömmas genom att pumpa gasen till den andra sidan av avstängningsventilen i rörledningen eller genom att blåsa ut gasen i luften. Gasutsläppet orsakar ett kortvarigt (15-30 min), men kraftigt (över 100 dB) ljud nära den aktuella ventilstationen. I hela gasnätets område görs utblåsningar några gånger om året. Enligt programmet kommer närboende och myndigheter informeras separat om utblåsningarna.

Vid tryckreduceringsstationer och ventilstationer, där den största bullerpåverkan förväntas uppstå, kommer bullermodelleringar att utföras för att bedöma konsekvenserna under drifttiden. Baserat på resultaten från dessa modelleringar kommer åtgärder för att begränsa skadliga buller konsekvenser att redovisas i MKB-beskrivningen.

För att klargöra invånarnas och markägarnas åsikter om de möjliga konsekvenserna av projektet för boende och rekreation samt eventuell oro och förväntningar, används en elektronisk boendeenkät. Denna enkät är öppen under hela MKB-förfarandet och information om enkäten skickas med post till fastboende och fritidsboende samt markägare i gasledningens närområde.

Utlåtande Eftersom ledningsdragningen korsar Palomhedens grundvattenområde i Nykarleby, klassat som övrigt grundvattenområde som lämpar sig för vattenanskaffning, vill Miljöhälsan Kallan lyfta fram vikten av att grundliga utredningar görs för vilka risker och konsekvenser projektet har för grundvattnets kvalitet.

På den plats var ledningen planeras korsa Esse å anser Miljöhälsan Kallan att det bör utredas vilka konsekvenser för vattenkvaliteten det kan innebära under byggnadstiden för Ytteresse badstrand som befinner sig en liten bit nedströms. Det behöver även utredas ifall eventuella konsekvenser kan uppstå ända vid Åminne Vattenverk där Jakobstads Vatten renar råvatten från Esse å till hushållsvatten.

I de delarna av programmet där projekt med samverkande konsekvenser behandlas, saknas Fortum Power and Heat Oy:s planerade Jeppo Vindkraftsprojekt vars program för miljökonsekvensbedömning samt program för deltagande och bedömning av delgeneralplan var till påseende under november 2025. Den planerade vätgasledningen korsar det planerade området för Jeppo vindkraftsprojekt vid Sorvistmossen.

I bullerutredningarna bör man även ta i beaktan de gränsvärden som fastställs i Social- och hälsovårdsministeriets förordning om sanitära förhållanden i bostäder och andra vistelseutrymmen samt om kompetenskrav för utomstående sakkunniga (545/2015) gällande lågfrekvensbuller inomhus. Till exempel ifall det finns risker för att lågfrekvensbuller skulle uppstå vid ventil- och tryckstationer.

I MKB-programmet nämns att gasutsläpp orsakar ett kortvarigt (15-30 min), men kraftigt (över 100 dB) ljud nära den aktuella ventilstationen. Miljöhälsan Kallan anser därför att det ska utredas noggrant var dessa placeras så att inga betydande konsekvenser för boenden i närheten uppstår och så att kraven i STM:s förordning 545/2015 12 § uppfylls.

Tillämpat lagrum

Hälsoskyddslagen (763/1994),
Hälsoskyddsförordning (1280/1994),
Social- och hälsovårdsministeriets förordning om sanitära förhållanden i bostäder och andra vistelseutrymmen samt om kompetenskrav för utomstående sakkunniga (545/2015)

Annika Porthin-Anttila
Chef för miljöhälsovården

Jonathan Storskrubb
Beredande hälsoinspektör

Dokumentet har signerats elektroniskt i ärendehanteringssystemet. Underskriftens riktighet kan verifieras i registraturen.

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

LVV-U/23232/2026

Asia: Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi

Viite: Lausuntopyyntö 17.2.2026

Kannuksen kaupungin lausunto LVV-U/23232/2026

Kannuksen kaupungin näkemyksen mukaan lausuttavana oleva arviointiohjelma toimii hyvänä pohjana laadittavalle ympäristövaikutusten arviointiselostukselle. Osallisille on esitetty selkeästi hankkeen YVA-menettelyn aikataulu sekä osallistumismahdollisuudet.

Arviointiohjelma antaa kattavat lähtötiedot suunnitteilla olevasta hankkeesta ja sen vaihtoehdoista. Hankkeen perustiedot – kuten tekninen toteutus, vedyn siirron turvallisuus sekä onnettomuus- ja häiriötilanteet – on kuvattu riittävän laajasti ja selkeästi.

Ohjelmassa esitetään myös, mitä vaikutuksia arvioidaan ja millä tavoin. Arvioinnin osa-alueita ovat muun muassa maankäyttö ja kaavoitus, ihmisten elinot ja viihtyvyys, elinkeinot, liikenne, luonnonvarat, maisema, rakennettu kulttuuriympäristö, arkeologinen kulttuuriperintö, maa- ja kallioperä, pinta- ja pohjavedet, luonnon monimuotoisuus, melu, värinä, ilmanlaatu sekä ilmasto. YVA-menettelyssä tarkastellaan siten vedyn siirtoverkon rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Siirtoputken vaihtoehtoisten reittien osalta ohjelmassa on kuvattu hyvin risteävä maankäyttö, luontoarvot sekä muut käynnissä olevat hankkeet. Näiltä osin esitetyt tiedot ja nykytilan kuvaus ovat Kannuksen näkökulmasta pääosin oikeita ja riittäviä.

Tässä vaiheessa Kannuksen kaupunki haluaa tuoda esille, että se suunnittelee biokaasulaitosta ja laajemmin Kannus Eco-Industrial Park'a Poleenkankaalle Ison Hullujärven eteläpuolelle, tältä osin kaavoitus on jo aloitettu. Lisäksi Sievin kunta ja Kannuksen kaupunki kaavoittavat yhdessä uutta teollisuusaluetta Fingridin Kukonkankaan uuden sähköaseman laajennuksen yhteyteen. Molemmat teollisuusalueet hankkeineen tukevat sekä vedyn käyttöä että tuotantoa tulevaisuudessa.

Kannuksen kaupunki pitää erittäin tärkeänä, että vedyn siirtoverkon jatkosuunnittelussa varmistetaan linjauksen yhteensopivuus nykyisen ja tulevan maankäytön kanssa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiin, rakentamisen aikaisiin riskeihin, maaperän käsittelyyn sekä mahdollisiin häiriö- ja onnettomuustilanteisiin. Lisäksi hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee varmistaa siirtoputken käytön aikainen turvallisuus sekä riittävät suoja- ja varautumistoimenpiteet kaikissa tilanteissa. Kaupunki korostaa myös maanomistajien aseman huomioimista sekä riittävän vuoropuhelun käymistä heidän kanssaan.

Kaupunki kantaa huolta myös vedyn siirtoputken linjauksen sijoittumiseen tärkeiden tai vedenhankintaan soveltuvien pohjavesialueiden läheisyyteen. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella huolellisesti hankkeen mahdollisia vaikutuksia pohjaveden laatuun ja määrään. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakentamisen aikaisiin riskeihin, maaperän käsittelyyn sekä mahdollisiin häiriö- ja onnettomuustilanteisiin, jotta pohjavesialueiden suojelu voidaan varmistaa kaikissa olosuhteissa.

Lausunnonantaja katsoo, että ohjelma luo edellytykset ympäristövaikutusten arviointiin, ja edellyttää, että lausunnossa esitetyt asiat otetaan huomioon arviointiselostusta laadittaessa.

Kannuksessa 18.3.2026

Teknisten palveluiden lautakunta

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

19.3.2026

200/11.06.00/2026

Asia Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi
Ympäristövaikutusten arviointiohjelma. Keski-Pohjanmaa.

Viite Lausuntopyyntönnö 17.2.2026, LVV-U/23232/2026

Valmistelija: arkeologi Lauri Skantsi, 044 7809 055
maakunta-amanuenssi Pirkko Järvelä
kulttuuriympäristöamanuenssi Jouni Mustonen

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt K.H.Renlundin museolta lausuntoa Gasgrid Vetyverkot Oy suunnitteleman Suomen kansallisen vedynsiirtoverkon osan III Länsi-Suomi ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma) koskien Keski-Pohjanmaan osuutta. K.H.Renlundin museo toimii Keski-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona arkeologisen kulttuuriperinnön sekä rakennetun kulttuuriympäristön ja -maiseman asiantuntijaviranomaisena (Museolaki 7§), ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa, jota pidetään keskeisenä infrastruktuurihankkeena vetytalouden edistämiseksi. Hankkeen tavoitteena on tukea Suomen hiilineutraaliustavoitetta vuoteen 2035 mennessä sekä mahdollistaa vedyn tuotanto, siirto ja jakelu kotimaiselle teollisuudelle ja vientiin. Hankkeen odotetaan parantavan energiajärjestelmän joustavuutta ja huoltovarmuutta sekä luovan uusia vientimahdollisuuksia. Siirtoverkon kokonaispituus on yli 1500 km Porvoosta Tornioon.

Siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräsputkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista. Lisäksi rakennetaan kaavin- ja mittausasemia. Siirtoreitille rakennetaan noin 10 km välein 25 x 70 metrin laajuisia anodikenttiä korroosiosuojaukseen. Siirtoputket asennetaan vähintään metrin syvyyteen, ja siirtoverkolle lunastetaan noin 10 metrin levyinen käyttöoikeusalue. Rakentamisen jälkeen peltoalueet säilyvät viljelyskelpoisina, mutta metsäalueilla käyttöoikeusalue pidetään puuttomana.

Hanke on maantieteellisen laajuutensa vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn, joista jokaisesta laaditaan oma arviointinsa. Tässä YVA-menettelyssä tarkastellaan Länsi-Suomen osuutta kansallisesta vedyn siirtoverkosta. YVA-ohjelmassa tarkastellaan Keski-Pohjanmaan alueella kolmea eri hankevaihtoehtoa:

VE0, jossa hanketta ei toteuteta

VE1, jossa hanke toteutetaan ja reitti kulkee välillä Kalajoki/Kannus-Kokkola-Kristiinankaupunki

VE2, jossa hanke toteutetaan ja reitti kulkee välillä Sievi/Kannus-Kokkola-Kristiinankaupunki

Länsi-Suomen vedyn siirtoputkireitti on vaihtoehdossa VE1 noin 298 km pitkä ja vaihtoehdossa VE2 302 km pitkä. Siirtoputkireitti kulkee molemmissa hankevaihtoehdossa 12 kunnan alueella Kannuksesta Kristiinankaupunkiin. Länsi-Suomen siirtoputkireitti sijoittuu Kannukseen, Kokkolaan, Kruunupyhyyn, Pedersöreen, Uusikaarlepyhyyn, Vöyriin, Vaasaan, Laihialle, Mustasaareen, Maalahteen, Närpiöön sekä Kristiinankaupunkiin. Näistä kunnista Kannus ja Kokkola kuuluvat Keski-Pohjanmaan maakuntaan.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Arkeologista kulttuuriperintöä käsitellään YVA-ohjelman luvussa 14. Arkeologisen kulttuuriperinnön nykytilaa on esitelty siirtoputken vaikutusalueelta eli noin 150 metriä putken molemmin puolin. Taulukossa 14–1 on esitetty siirtoputken vaikutusalueella sijaitsevat arkeologiset kohteet. Keski-Pohjanmaan osalta on mainittu kuusi kohdetta, joista neljä on muinaismuistolain 295/1963 rauhoittama kiinteää muinaisjäännöstä ja kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta. Luvussa 14.2 mainitaan, että vaikutusten arvioinnin tavoitteena on tunnistaa hankkeesta mahdollisesti aiheutuvat vaikutukset kiinteisiin muinaisjäännöksiin ja muihin arkeologisesti arvokkaisiin kohteisiin.

Vaikutusarvioinnin keskeisenä lähtötietona on vedyn siirtoputken vaikutusalueella suoritettavasta arkeologisesta maastoinventoinnista laadittava inventointiraportti. Hankkeessa arkeologisesta inventoinnista vastaa Heilu Oy Keski-Pohjanmaan osalta. Inventointiraportin tuloksia ei ole esitetty YVA-ohjelmassa eikä se ole myöskään liiteaineistona. Oletamme, että raportin tulokset ja arviot hankkeen vaikutuksista esitetään YVA-selostusvaiheessa. Museo pitää arkeologisen inventoinnin tuloksia tärkeänä ja välttämättömänä lähtökohtana vaikutusten arvioinnille. Vasta sen perusteella hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön on mahdollista arvioida kattavasti.

Inventointiraportti ja siihen liittyvät paikkatietoaineistot pyydetään toimittamaan mahdollisimman pian alueelliseen vastuumuseoon osoitteeseen museo.lausunnot@kokkola.fi. Museo arvioi ja tarkistaa raportin, kirjaa kohdetiedot rekisteriin Keski-Pohjanmaan osalta ja toimittaa raportin Museovirastoon arkistoitavaksi ja julkaistavaksi.

Vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa käytettävät kriteerit on kuvattu liitteessä 1. Vaikutuksia arvioidaan sekä kohteen herkkyyden että muutoksen suuruuden

kannalta. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kriteerit ovat nähdäksemme hyvin perusteltuja. Nämä kriteerit huomioiden esitämme jo tässä vaiheessa joitakin alustavia näkemyksiä ja huomioita hankkeen todennäköisesti merkittävistä vaikutuksista arkeologiseen kulttuuriperintöön, kuten lausuntopyynnössä toivottiin. Lopullinen arvio on mahdollista vasta sitten, kun inventointiraportin tulokset ovat käytettävissämme. On myös otettava huomioon, että joihinkin kohteisiin saateen joutua tekemään lisätarkistuksia tai tarkkuusinventointia esim. muinaisjäänneksen aluerajauksen selvittämiseksi.

Kokkola, Jouhteneenkankaan (429010017) kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikka on toistaiseksi muinaisjäänösrekisterissä pistemäisenä tietona. Allekirjoittanut oli yhtenä kenttätyöpäivänä Heilu Oy:n arkeologien kanssa inventoimassa aluetta syksyllä 2025. Totesimme, että siirtoputken reitillä on Jouhteneenkankaan reunassa on monen sadan metrin matkalla havaittavissa merkkejä kivikautisesta asutuksesta, mm. kvartsi-iskoksia, kulttuurikerrosta ja muutamia pitkänomaisia asumuspainanteita. Inventointiraportissa esitetään havainnot asuinpaikasta/asuinpaikoista ja arvio niiden aluerajauksesta.

Mikäli reittivaihtoehto Sievi/Kannus – Kokkola toteutuu suunnitelman mukaisesti, tulee vaikutus Jouhteneenkankaan muinaisjäänöksen olemaan *Erittäin suuri kielteinen*. Kohteeseen on *kajottava*, *minä seurauksena kohde tulee tuhoutumaan osittain tai kokonaan*. Tässä tapauksessa tulee kyseeseen muinaisjäänöksen kajoamiseen liittyvä lupamenettely, mikä on kuvattu asianmukaisesti YVA-ohjelman luvussa 1.6.8.

Huhtakankaan (1000091485) kivikautinen asuinpaikka sijaitsee myös Sievi/Kannus – Kokkola siirtoreitin välittömässä läheisyydessä Kannuksessa. Kohdetta ei ole mainittu YVA-ohjelman taulukossa 14–1. Kohde on tallennettu muinaisjäänösrekisteriin elokuussa 2025 yksityishenkilön ilmoituksen ja K.H.Renlundin museon suorittaman tarkastuksen perusteella. Tähän muinaisjäänöksen kohdistuva vaikutus tulee olemaan vähintäänkin *Suuri kielteinen*, jolloin riski kohteen vaurioitumiseen on suuri. Arvioidun vaikutuksen suuruus tulee kuitenkin pitkälti riippumaan Heilu Oy:n inventoinnissa arvioidusta muinaisjäänösalueen laajuudesta suhteessa siirtoputken reittiin.

Museovirasto on tuonut kesän ja syksyn 2025 aikana muinaisjäänösrekisteriin ja museoverkon kartalle uuden tason *havaintokohteet*. Ne näkyvät museoverkon kartalla vihreinä palloina ja -alueina. Havaintokohteet on tunnistettu ja rajattu Maanmittauslaitoksen laser 5p aineistosta tehtyjen arkeologisten havaintojen perusteella. Kohteita ei ole tarkastettu maastossa arkeologin toimesta. Suurin osa havaintokohteista on Keski-Pohjanmaalla tervahautoja ja hiilimiiluja. Vähintään 100 vuotta vanhat tervahaudat ja hiilimiilut luokitellaan Museoviraston laatiman Arkeologisen kulttuuriperinnön oppaan mukaan ohjeellisesti muinaismuistolain 295/1963 rauhoittamiksi kiinteiksi muinaisjäänöksiksi. Tämä edellyttää kuitenkin kohteiden tarkastuksen maastossa arkeologin toimesta. Tervahautojen läheisyydessä esiintyy toisinaan muitakin tervantuotantoon liittyviä jäänteitä, esim.

kiukaita ja tervapirtinpohjia, jotka eivät välttämättä näy lidar aineistossa.

Alustavien havaintojen perusteella ainakin kolme havaintokohdetta sijaitsee vedyn siirtoputken reitillä ja nämä kohteet on todennäköisesti tarkastettu tai tullaan tarkastamaan myös arkeologisessa inventoinnissa:

Kannus, Poleenharju 1000081098 hiilimiilu
Kokkola, Dalabacken 1000068246 tervahauta
Kokkola, Vehkalomossen 2, 1000068532 tervahauta

Kohteista Poleenharjuun ja Dalabackeniin ja mahdollisesti myös kohteeseen Vehkalomossen 2 kohdistuva vaikutus tulee olemaan *Erittäin suuri kielteinen*. Mikäli kohteet osoittautuivat inventoinnissa muinaismuistolain rauhoittamiksi kiinteiksi muinaisjäänöksiksi, koskee niitäkin edellä mainittu YVA-ohjelman luvussa 1.6.8 mainittu menettely.

Museo huomauttaa, että YVA-ohjelmassa on esitetty vain siirtoputken reitin etäisyyksiä tunnettuihin arkeologisiin kohteisiin. YVA-selostuksessa tulee arvioida myös venttiiliasemien, paineenvähennysasemien, mittaus- ja kaavinasemien, anodikenttien ja niihin liittyvän infrastruktuurin (mm. tiestön) sekä kaiken muunkin hankkeeseen liittyvän muuttuvan maankäytön vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

YVA-ohjelman luvussa 12.1.2 on esitetty vetyjohtohankkeen vaikutusalueelle (200 m) sijoittuvat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Keski-Pohjanmaan maakunnan alueella hankkeen YVA-ohjelmassa esitetyille vaikutusalueelle ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Maakunnallisesti arvokkaista alueista vaikutusalueelle sijoittuvat Kälviän kirkonkylä ja Kälviänjoen kulttuurimaisema, Peltokorpi, Lestijokivarren kulttuurimaisema ja Sokojan peltoaukea. Valtakunnallisesti merkittävistä rakennetun kulttuuriympäristön kohteista (RKY) hankkeen vaikutusalueelle sijoittuu Kälviän kirkonkylä.

YVA-ohjelmassa on esitetty rakennetun kulttuuriympäristön ja -maiseman arvioinnin keskittyvän 200 metrin etäisyydelle vedyn siirtoputken keskilinjasta. Museo huomauttaa, että vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan tulee arvioida YVA-selostuksessa myös mahdollisen laajemmalle alueelle sijoittuvan ja liittyvän infrastruktuurin (mm. rakennukset ja tiestö) sekä kaiken muun hankkeeseen liittyvän muuttuvan maankäytön vaikutuksien kannalta.

Maan päälle rakennettavien venttiili- ja paineenvähennysasemien korkeusasemista ja sijoittelusta olisi tarpeen saada tarkemmat tiedot hankkeen jatkovalmistelussa ja huomioitava niiden vaikutukset maisemaan.

Hankkeeseen liittyvät jatkokäsittely- ja mahdolliset lisäselvitysaineistot sekä päätökset pyydetään toimittamaan K.H. Renlundin museolle tiedoksi ja tarvittaessa lausuttaviksi osoitteeseen museo.lausunnot@kokkola.fi

Pirkko Järvelä
Maakunta-amanuenssi
vs. Museopalveluiden johtaja

Lauri Skantsi
Arkeologi

Jouni Mustonen
Kulttuuriympäristöamanuenssi

Tiedoksi
Museovirasto
Pohjanmaan museo
Oulun museo- ja tiedekeskus

23.03.2026

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus § 107

Päätös Kaupunginhallitus totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajat

Kaupunginhallitus § 108

Päätös Kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi Seppo Tastulan ja Marlén Timosen, varalle Ville Urpilaisen.

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta / Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi

Rakennus- ja ympäristölautakunta 18.03.2026 § 29

Valmistelijat Johtava ympäristötarkastaja Tuomas Hirvijoki,
yleiskaavasuunnittelija Suvi-Elina Maunu, Kaupunkilupapäällikkö
Juhani Hannila, lupatarkastaja Tiia Sillanpää.

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa seuraavasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta: Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi. Hankevastaavana toimii Gasgrid Vetyverkot Oy, YVA-konsulttina FCG ja yhteysviranomaisena lupa- ja valvontavirasto.

Lausunto tulee toimittaa 19.3.2026 mennessä. Hankkeen asiakirjat ovat verkkosivulla osoitteessa: [Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi](#)

YVA-ohjelmassa esitetyt reittivaihtoehdot ovat liitteessä A.

Liite A Reitti

Hankekuvaus:

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa, joka on keskeinen infrastruktuurihanke vetytalouden edistämiseksi. YVA-ohjelman mukaan siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräsputkista sekä venttiili- ja

23.03.2026

paineenvähennysasemista. Lisäksi rakennetaan kaavin- ja mittausasemia sekä anodikenttiä korroosiosuojaukseen. Putket asennetaan vähintään metrin syvyyteen, ja siirtoverkolle lunastetaan noin 10 metrin levyinen käyttöoikeusalue. YVA:n mukaan rakentamisen jälkeen peltoalueet säilyvät viljelyskelpoisina, mutta metsäalueilla käyttöoikeusalue pidetään puuttomana. Hanke on maantieteellisen laajuutensa vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn Etelä-Suomesta Meri-Lappiin, joista jokaisesta laaditaan oma arviointinsa.

Kokkolan osalta käsitellään YVA-menettelyä Osa III, Länsi-Suomi. Hankevaihtoehdot ovat:

VE0, hanketta ei toteuteta

VE1, reitti kulkee välillä Kalajoki/Kannus-Kokkola-Kristiinankaupunki

VE2, reitti kulkee välillä Sievi/Kannus-Kokkola-Kristiinankaupunki

Länsi-Suomen vedyn siirtoputkireitti on vaihtoehdossa VE1 noin 298 km pitkä ja vaihtoehdossa VE2 noin 302 km pitkä. Siirtoputkireitti kulkee molemmissa hankevaihtoehdossa 12 kunnan alueella Kannuksesta Kristiinankaupunkiin. Länsi-Suomen siirtoputkireitti sijoittuu Kannukseen, Kokkolaan, Kruunupyöhyn, Pedersöreen, Uusikaarlepyöhyn, Vöyriin, Vaasaan, Laihialle, Mustasaareen, Maalahteen, Närpiöön sekä Kristiinankaupunkiin.

Kokkolan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa lausutaan Kokkolan alueelle suunnitellun vedyn siirtoverkon osalta keskittyen paikallisiin vaikutuksiin.

Ehdotus lausunnoksi

Arviointiohjelma

Arviointiohjelma antaa selkeän kuvan suunnitellusta hankkeesta. Maanomistajien osallistaminen hankkeeseen ja riittävä viestintä koko hankkeen aikana on erityisen tärkeää, koska hankealueella on merkittävä määrä maanomistajia.

Yhdyskuntarakenne, maankäyttö, maisema ja kulttuuriperintö

Kokkolan alueella tiheimmän asutuksen alueet sijoittuvat Kälviälle. Siirtoputken edellyttämä tilatarve rakentamisen aikana on 37-40 metriä, joka sisältää putkikaivannon, asennustien sekä kaivumaan läjitykseen tarvittavan tilan. Tilatarve on leveä ja metsäisten alueiden metsittyminen 10 m suojavyöhykkeeksi kestää pitkään. YVA:n mukaan Kokkolassa Vedyn siirtoputken vaikutusalueelle sijoittuu metsiä, avoimia kankaita ja kalliomaita lähes 1900 hehtaaria.

23.03.2026

Putkiston rakentamisella on vaikutuksia peltoviljelyyn ja maatalouden muihin toimintoihin. Putkiston rakentamisessa tulee huomioida muun muassa peltojen salaojitukset ja viljelysmaan laatu sekä vaikutukset maanviljelyyn rakentamisen aikana ja myös rakentamisen jälkeen. Maanomistajien ja viljelijöiden huomiointi ja osallistaminen koko hankkeen ajan on todella tärkeää.

Siirtoputkireitti kulkeutuu pääasiassa Sokojan, Kotkamaan, VE1: Klapuri, Peltokorpi, Kälviän kirkonkylä, Lukkarinmäki, Puukangas, Koskenkylä, Uusikylä, Kero ja Polvi, Väli-Viirre VE2: Vähä-Kotka, Kleemola, Nissinkylä, Riippa, Marinkaisneva, Ohenneva rakentamattomilla kyläalueilla tienvarsi- ja kumpareasutuksen huomioiden. Lisäksi tulisi ottaa huomioon Kanta-Kokkolan kyläasutuksen vaiheyleiskaavassa Sokojan Juukontien ja Kotkamaan Kourujärventien varrelle osoitetut uudet rakennuspaikat. Kälviän kirkonkylän lievealueen kyläasutuksen vaiheyleiskaava ja Kälviän kirkonseudun osayleiskaava on huomioitu. Lisäksi tulisi säilyttää kumpare- ja tienvarsiasutuksen reunapuusto, kiviadat, ladot ja maisemallisesti merkittävät metsäsaaret.

Siirtoputkireitti kulkeutuu kummassakin vaihtoehdossa (VE1, VE2) valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön Rasmusbackenin tienvarsiasutuksen ja kivinavetan pohjoispuolelta (n. 350 m) ja maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön Sokojan peltoaukean pohjois- ja länsiosassa ja Kälviänjoen kulttuurimaiseman luoteisosan (VE1) / kaakkoisosan (VE2) läpi. Lisäksi VE 2 kulkeutuu valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen Klapurin taloryhmän itäpuolelta (n. 400 m) ja Kälviän kirkonkylän alueen luoteispuolelta (n. 65 m), maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen Peltokorpi kaakkoisosan läpi ja Marinkaisten kyläalue – Lohtaja kaakkoispuolelta (n. 400m). Siirtoputken pituus yllä mainittujen kohteiden alueella VE1 yhteensä 5,1+2,1+1,9=9,1 km ja VE2 yhteensä 5,1+1=6,1 km.

YVA-selostuksessa on tärkeää kuvata venttiiliasemien ja paineenvähennysasemien suunnitellut sijainnit mahdollisimman tarkasti, koska alueet ovat kooltaan suuria (25x30m ja 25x60m). Liityntäpaikkoja ei ole kuvattu YVA:ssa. Maisemasovitteiden esittäminen arvokkaiden maisema- ja pohjavesialueiden osalta on tärkeää.

Muut hankkeet

Kokkolassa ja sen lähialueella on suunnitteilla useampia tuulivoimahankkeita: Pihtineva, Rautajalka, Akkalankangas, Tuohimaa, Peräneva ja Laineen merituulivoimahanke. Tuulivoimahankkeissa suunnitellut sähkölinjat- ja aukeat sekä tämän hankkeen siirtoputkireitti muodostavat merkittäviä

23.03.2026

maisemavaikutuksia. Maisemavaikutuksia tulisi minimoida ja hyödyntää muissa hankkeissa mahdollisesti muodostuvia metsäaukeita reittisuunnittelussa.

Luontovaikutukset

Hakkeen luontoselvitykset tulee tehdä laadukkaasti ja varata riittävästi aikaa selvitysten tekemiselle. Selvityksiä tulee täydentää olemassa olevalla luontotiedolla, jota on esimerkiksi alueen kunnissa, luontoyhdistyksissä ja metsästysseuroissa. Hankkeen vaikutukset kohdistuvat erityisesti rakentamisvaiheeseen. Herkkien luontokohteiden läheisyydessä rakentaminen tulee toteuttaa siten, että eläinten lisääntymisaikana melua ja häiriötä aiheuttavia työvaiheita vältetään. Jokien ja purojen varret ovat tärkeitä ekologisia käytäviä. Suositeltavaa on säilyttää vesistöjen rantapuusto riittävän leveänä koskemattomana vyöhykkeenä, kun vesistön alitse suuntoporataan.

Vesistöt ja pohjavesi

Vesistöalituksia tapahtuu Kokkolan osalta muun muassa Perhonjoen kohdalla. Vesistöalituksista tulee selvittää vesilain mukaisen luvan tarve. Vesistöalituksille ei nähdä estettä, kunhan suunnittelu ja toteutus tehdään huolellisesti.

Kokkolassa vedyn siirtoverkkoa on suunniteltu rakennettavan kolmen pohjavesialueen läpi, jotka ovat Karhinkankaan pohjavesialue, Riipan pohjavesialue ja Patamäen pohjavesialue. Vedenottamot, pumppaamot, verkosto ja raakavesiputket tulee huomioida kulkureitin tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa Kokkolan Veden, Kälviän Vesiosuuskunnan ja Kannuksen vesiosuuskunnan kanssa yhteissuunnitteluna. Toiminta ei saa vaarantua kaivamisen eikä kairausten yhteydessä. Rakentamisen aikana tulee välttää pohjaveden sameutumista sekä muita päästöjä pohjaveteen. Pohjavesialueella toimittaessa tulee tarkistaa vesilain mukaisen luvan tarve, koska rakentaminen todennäköisesti edellyttää pohjaveden suojaustoimenpiteitä sekä pohjaveden pumppausta kaivannon kuivana pitämiseksi. Putkiston sijoittamiselle ja kaivamiselle pohjavesialueella ei nähdä olevan ympäristönsuojelullista estettä, kunhan pohjaveden suojaustarpeet huomioidaan. Pohjavesialueella rakentamiselle tulee olla tarkat rakentamisohjeet ja suojaustoimenpiteet ja ne tulee hyväksyttävä tarvittaessa LVV:llä.

YVA-selostuksessa on tärkeää kuvata mahdollisimman tarkasti suunniteltu reitin sijainti pohjavesialueiden kohdalla sekä hankkeen mahdolliset vaikutukset pohjaveden virtauksiin ja pinnan tasoon ja kuvata virtaussuunnat. YVA-selostuksessa tulee kuvata tarkemmin

23.03.2026

vaikutuksia pintavesiin ja vesieliöstöön muun muassa vedenalaisten putkitusten myötä.

Kokkolassa on olemassa oleva pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, jonka toimenpiteet tulee ottaa huomioon verkoston suunnittelussa ja putkiverkon sekä tilavarauksen rakentamisessa.

Metsähakkuiden ja rakentamisen aikaisilla toimenpiteillä ei saa aiheuttaa pohjaveden haitallista purkautumista, likaantumista tai humuspitoisten pintavesien imeytymistä pohjaveteen. Etenkin vedenottamoiden lähisuojavajöhykkeillä tulee kiinnittää erityistä huomiota toimenpiteisiin. Pohjavesialueen reuna-alueiden metsätaloustoimenpiteiden suunnittelussa tulee huolehtia siitä, ettei toimenpiteillä aiheuteta lisääntyvää pohjaveden purkautumista.

Sulfidipitoisilla alueilla tulee välttää pohjavedenpinnan alaista kaivutoimintaa, joka altistaa kaivumassat hapettumiselle tai kuivatustoimintaa, joka alentaa pohjavedenpinnatasoa ja altistaa pelkistyneet sulfidipitoiset kerrokset hapettumiselle. Happamat sulfaattimaat voivat aiheuttaa mm. maaperän ja vesistöjen happamoitumista, haitallisten metallien liukenemista maaperästä, pohjaveden pilaantumista sekä ongelmia maatalouden tuottavuuteen.

Hanketoimijan on tarpeen tiedostaa, että Kokkolassa on rajoitetusti toimijoita, jotka vastaanottavat ja käsittelevät happamia sulfaattimaita. Happamien sulfaattimaiden osalta tulee ennakoida ja suunnitella soveltuvia läjityspaikkoja, joihin maiden läjitys kalkitseamalla on mahdollista, jos läjitys ei onnistu putkikaivantoihin tai reittialueelle.

Kokkolassa on laadittu Patamäen pohjavesialueelle suunnitteluohje Kokkolan kaupungin ja muiden viranomaisten käytettäväksi, minkä myötä maankäytön suunnittelua voidaan tarkentaa ja nopeuttaa pohjavesialueille. Suunnitteluohjeessa annetut ohjeet perustuvat lainsäädäntöön, Kokkolan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiin sekä pohjaveden suojelusuunnitelmaan. Suunnitteluohjeistus on ohje, jota sovelletaan lähtökohtaisesti Patamäen pohjavesialueella ja voidaan soveltaa tarvittaessa myös muilla Kokkolan pohjavesialueilla sijaitsevilla kiinteistöillä erilaista maankäytön toimintaa suunniteltaessa, lupahakemusten laadinnassa ja -hakemuksia käsiteltäessä. Hanketoimijan kannattaa hyödyntää kyseistä suunnitteluohjetta myös pohjavesialueilla putkistorakentamisen osalta, vaikka suunnitteluohje on ensisijassa laadittu teollisuuslaitoksille ja rakennettaville kiinteistöille pohjavesialueilla.

Muut huomiot

23.03.2026

Kokkolan kaupungin kaupunkialueet antavat erillisen lausunnon metsien osalta (lausunto ja kartat oheismateriaalissa A). Yhteysviranomaisen ja hanketoimijan tulee huomioida nämä esitetyt näkemykset kaupungin metsien osalta YVA-hankkeessa ja suunnittelussa.

Johtava ympäristötarkastaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää

1. esittää edellä ehdotetun lausunnon yhteysviranomaiselle ja tarkastaa pykälän kokouksessa
2. toimittaa lausunnon jatkopykälänä Kokkolan kaupunginhallitukselle.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti

1. esittää edellä ehdotetun lausunnon yhteysviranomaiselle ja tarkasti pykälän kokouksessa
2. toimittaa lausunnon jatkopykälänä Kokkolan kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus 23.03.2026 § 128
171/11.00.03/2026

Valmistelija

Kehitysjohdaja Jonne Sandberg

Gasgrid Finlandin suunnittelema kansallinen vetyputkisto ja siihen liittyvä infrastruktuuri on merkittävä hanke, jolla on laajoja vaikutuksia Suomen energijärjestelmään. Hankkeella tavoitellaan hiilineutraalia energijärjestelmää ja vetytalouden kasvua. Vihreällä vedyllä voidaan korvata fossiilisia raaka-aineita esimerkiksi teräs- ja kemianteollisuudessa. Tuulivoimalla tuotettu vihreä vety auttaa tasapainottamaan sähköverkkoa ja korvaamaan fossiilisia polttoaineita. Vetyä tuleekin tarkastella tärkeänä tulevaisuuden teollisuuden perushyödykkeenä, mistä syystä sen saatavuuden varmistaminen on tärkeää. Vedyn saatavuus suuressa mittakaavassa on elinkeinopoliittisesti merkityksellistä.

Kokkolan Industrial Parkin (KIP) alueella on valmistettu vetyä jo vuodesta 2014. Alueelta löytyy myös vedyn käyttäjiä, ja KIP:iin on muodostunut vedyn tuottajista ja käyttäjistä toimiva paikallinen ekosysteemi. Osa Kokkolan sijoittuvista uusista teollisista hankkeista kytkeytyy vedyn tuotantoon, kulutukseen sekä jalostukseen. Gasgrid Finlandin suunnittelema kansallinen vetyputkisto on oleellinen osa Kokkolan kilpailukykyä tulevaisuuden teollisia hankkeita tavoiteltaessa. Toteutuessaan putki mahdollistaa

23.03.2026

vedyn laajan saatavuuden teollisuuden käyttöön, mutta myös tuotannon tasapainotusta tuotanto-olosuhteista ja kysynnästä riippuen. Nämä seikat parantavat teollisuuden kilpailukykyä merkittävästi nykytilanteeseen nähden, jossa vedyn tuotanto ja kulutus ovat paikallista. KIP-alueen liittämistä erillisellä yhteysputkella kansalliseen putkistoon on neuvoteltu Gasgrid Finlandin sekä eri toimijoiden kanssa, jonka lisäksi Gasgrid on järjestänyt vetyä ja muita kaasuja käsitteleviä sidosryhmätilaisuuksia kuullakseen paikallisista tarpeista.

Lausunnon jättämiselle on saatu lisäaikaa 27.3.2026 saakka.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus yhtyy rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntoon ja samalla yllä olevan lausunto liitetään lausuntoon.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.

Oliver Pietilä
puheenjohtaja

Ben Weizmann
pöytäkirjanpitäjä

Tarkastettu

Seppo Tastula

Marlén Timonen

Todistan pöytäkirjaotteen oikeaksi ja että pöytäkirja on tarkastuksen jälkeen ollut säädetyllä tavalla nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Kokkolassa 25.03.2026

[järjestelmällekirjoitettu]

Lea Mäkelä
hallintoasiantuntija

23.03.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 128

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

18.03.2026

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 19

Päätös Rakennus- ja ympäristölautakunta totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajat

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 20

Päätös Rakennus- ja ympäristölautakunta valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi Tiina Aution ja Hans Snellmanin, varalle Sirpa Orjalan.

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta / Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi

Rakennus- ja ympäristölautakunta 18.03.2026 § 29
171/11.00.03/2026

Valmistelijat Johtava ympäristötarkastaja Tuomas Hirvijoki,
yleiskaavasuunnittelija Suvi-Elina Maunu, Kaupunkilupapäällikkö
Juhani Hannila, lupatarkastaja Tiia Sillanpää.

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa seuraavasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta: Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi. Hankevastaavana toimii Gasgrid Vetyverkot Oy, YVA-konsulttina FCG ja yhteysviranomaisena lupa- ja valvontavirasto.

Lausunto tulee toimittaa 19.3.2026 mennessä. Hankkeen asiakirjat ovat verkkosivulla osoitteessa: [Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi](#)

YVA-ohjelmassa esitetyt reittivaihtoehdot ovat liitteessä A.

Liite A Reitti

Hankekuvaus:

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa, joka on keskeinen infrastruktuurihanke vetytalouden edistämiseksi. YVA-ohjelman mukaan siirtoverkko koostuu maahan

18.03.2026

sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräspuutkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista. Lisäksi rakennetaan kaavin- ja mittausasemia sekä anodikenttiä korroosiosuojaukseen. Putket asennetaan vähintään metrin syvyyteen, ja siirtoverkolle lunastetaan noin 10 metrin levyinen käyttöoikeusalue. YVA:n mukaan rakentamisen jälkeen peltoalueet säilyvät viljelyskelpoisina, mutta metsäalueilla käyttöoikeusalue pidetään puuttomana. Hanke on maantieteellisen laajuutensa vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn Etelä-Suomesta Meri-Lappiin, joista jokaisesta laaditaan oma arviointinsa.

Kokkolan osalta käsitellään YVA-menettelyä Osa III, Länsi-Suomi. Hankevaihtoehdot ovat:

VE0, hanketta ei toteuteta

VE1, reitti kulkee välillä Kalajoki/Kannus-Kokkola-Kristiinankaupunki

VE2, reitti kulkee välillä Sievi/Kannus-Kokkola-Kristiinankaupunki

Länsi-Suomen vedyn siirtoputkireitti on vaihtoehdossa VE1 noin 298 km pitkä ja vaihtoehdossa VE2 noin 302 km pitkä. Siirtoputkireitti kulkee molemmissa hankevaihtoehdossa 12 kunnan alueella Kannuksesta Kristiinankaupunkiin. Länsi-Suomen siirtoputkireitti sijoittuu Kannukseen, Kokkolaan, Kruunupyyhyn, Pedersöreen, Uusikaarlepyyhyn, Vöyriin, Vaasaan, Laihialle, Mustasaareen, Maalahteen, Närpiöön sekä Kristiinankaupunkiin.

Kokkolan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa lausutaan Kokkolan alueelle suunnitellun vedyn siirtoverkon osalta keskittyen paikallisiin vaikutuksiin.

Ehdotus lausunnoksi

Arviointiohjelma

Arviointiohjelma antaa selkeän kuvan suunnitellusta hankkeesta. Maanomistajien osallistaminen hankkeeseen ja riittävä viestintä koko hankkeen aikana on erityisen tärkeää, koska hankealueella on merkittävä määrä maanomistajia.

Yhdyskuntarakenne, maankäyttö, maisema ja kulttuuriperintö

Kokkolan alueella tiheimmän asutuksen alueet sijoittuvat Kälviälle. Siirtoputken edellyttämä tilatarve rakentamisen aikana on 37-40 metriä, joka sisältää putkikaivannon, asennustien sekä kaivumaan läjitykseen tarvittavan tilan. Tilatarve on leveä ja metsäisten alueiden metsittyminen 10 m suojavyöhykkeeksi kestää pitkään. YVA:n mukaan Kokkolassa Vedyn siirtoputken vaikutusalueelle sijoittuu metsiä, avoimia kankaita ja kalliomaita lähes 1900 hehtaaria.

18.03.2026

Putkiston rakentamisella on vaikutuksia peltoviljelyyn ja maatalouden muihin toimintoihin. Putkiston rakentamisessa tulee huomioida muun muassa peltojen salaojitukset ja viljelysmaan laatu sekä vaikutukset maanviljelyyn rakentamisen aikana ja myös rakentamisen jälkeen. Maanomistajien ja viljelijöiden huomiointi ja osallistaminen koko hankkeen ajan on todella tärkeää.

Siirtoputkireitti kulkeutuu pääasiassa Sokojan, Kotkamaan, VE1: Klapuri, Peltokorpi, Kälviän kirkonkylä, Lukkarinmäki, Puukangas, Koskenkylä, Uusikylä, Kero ja Polvi, Väli-Viirre VE2: Vähä-Kotka, Kleemola, Nissinkylä, Riippa, Marinkaisneva, Ohenneva rakentamattomilla kyläalueilla tienvarsi- ja kumpareasutuksen huomioiden. Lisäksi tulisi ottaa huomioon Kanta-Kokkolan kyläasutuksen vaiheyleiskaavassa Sokojan Juukontien ja Kotkamaan Kourujärventien varrelle osoitetut uudet rakennuspaikat. Kälviän kirkonkylän lievealueen kyläasutuksen vaiheyleiskaava ja Kälviän kirkonseudun osayleiskaava on huomioitu. Lisäksi tulisi säilyttää kumpare- ja tienvarsiasutuksen reunapuusto, kiviadat, ladot ja maisemallisesti merkittävät metsäsaaret.

Siirtoputkireitti kulkeutuu kummassakin vaihtoehdossa (VE1, VE2) valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön Rasmusbackenin tienvarsiasutuksen ja kivinavetan pohjoispuolelta (n. 350 m) ja maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön Sokojan peltoaukean pohjois- ja länsiosassa ja Kälviänjoen kulttuurimaiseman luoteisosan (VE1) / kaakkoisosan (VE2) läpi. Lisäksi VE 2 kulkeutuu valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen Klapurin taloryhmän itäpuolelta (n. 400 m) ja Kälviän kirkonkylän alueen luoteispuolelta (n. 65 m), maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen Peltokorpi kaakkoisosan läpi ja Marinkaisten kyläalue – Lohtaja kaakkoispuolelta (n. 400m). Siirtoputken pituus yllä mainittujen kohteiden alueella VE1 yhteensä 5,1+2,1+1,9=9,1 km ja VE2 yhteensä 5,1+1=6,1 km.

YVA-selostuksessa on tärkeää kuvata venttiiliasemien ja paineenvähennysasemien suunnitellut sijainnit mahdollisimman tarkasti, koska alueet ovat kooltaan suuria (25x30m ja 25x60m). Liityntäpaikkoja ei ole kuvattu YVA:ssa. Maisemasovitteiden esittäminen arvokkaiden maisema- ja pohjavesialueiden osalta on tärkeää.

Muut hankkeet

Kokkolassa ja sen lähialueella on suunnitteilla useampia tuulivoimahankkeita: Pihtineva, Rautajalka, Akkalankangas, Tuohimaa, Peräneva ja Laineen merituulivoimahanke. Tuulivoimahankkeissa suunnitellut sähkölinjat- ja aukeat sekä tämän hankkeen siirtoputkireitti muodostavat merkittäviä

18.03.2026

maisemavaikutuksia. Maisemavaikutuksia tulisi minimoida ja hyödyntää muissa hankkeissa mahdollisesti muodostuvia metsäaukeita reittisuunnittelussa.

Luontovaikutukset

Hakkeen luontoselvitykset tulee tehdä laadukkaasti ja varata riittävästi aikaa selvitysten tekemiselle. Selvityksiä tulee täydentää olemassa olevalla luontotiedolla, jota on esimerkiksi alueen kunnissa, luontoyhdistyksissä ja metsästysseuroissa. Hankkeen vaikutukset kohdistuvat erityisesti rakentamisvaiheeseen. Herkkien luontokohteiden läheisyydessä rakentaminen tulee toteuttaa siten, että eläinten lisääntymisaikana melua ja häiriötä aiheuttavia työvaiheita vältetään. Jokien ja purojen varret ovat tärkeitä ekologisia käytäviä. Suositeltavaa on säilyttää vesistöjen rantapuusto riittävän leveänä koskemattomana vyöhykkeenä, kun vesistön alitse suuntaporataan.

Vesistöt ja pohjavesi

Vesistöalituksia tapahtuu Kokkolan osalta muun muassa Perhonjoen kohdalla. Vesistöalituksista tulee selvittää vesilain mukaisen luvan tarve. Vesistöalituksille ei nähdä estettä, kunhan suunnittelu ja toteutus tehdään huolellisesti.

Kokkolassa vedyn siirtoverkkoa on suunniteltu rakennettavan kolmen pohjavesialueen läpi, jotka ovat Karhinkankaan pohjavesialue, Riipan pohjavesialue ja Patamäen pohjavesialue. Vedenottamot, pumppaamot, verkosto ja raakavesiputket tulee huomioida kulkureitin tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa Kokkolan Veden, Kälviän Vesiosuuskunnan ja Kannuksen vesiosuuskunnan kanssa yhteissuunnitteluna. Toiminta ei saa vaarantua kaivamisen eikä kairausten yhteydessä. Rakentamisen aikana tulee välttää pohjaveden sameutumista sekä muita päästöjä pohjaveteen. Pohjavesialueella toimittaessa tulee tarkistaa vesilain mukaisen luvan tarve, koska rakentaminen todennäköisesti edellyttää pohjaveden suojaustoimenpiteitä sekä pohjaveden pumppausta kaivannon kuivana pitämiseksi. Putkiston sijoittamiselle ja kaivamiselle pohjavesialueella ei nähdä olevan ympäristönsuojelullista estettä, kunhan pohjaveden suojaustarpeet huomioidaan. Pohjavesialueella rakentamiselle tulee olla tarkat rakentamisohjeet ja suojaustoimenpiteet ja ne tulee hyväksyttävä tarvittaessa LVV:llä.

YVA-selostuksessa on tärkeää kuvata mahdollisimman tarkasti suunniteltu reitin sijainti pohjavesialueiden kohdalla sekä hankkeen mahdolliset vaikutukset pohjaveden virtauksiin ja pinnan tasoon ja kuvata virtaussuunnat. YVA-selostuksessa tulee kuvata tarkemmin

18.03.2026

vaikutuksia pintavesiin ja vesieliöstöön muun muassa vedenalaisten putkitusten myötä.

Kokkolassa on olemassa oleva pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, jonka toimenpiteet tulee ottaa huomioon verkoston suunnittelussa ja putkiverkon sekä tilavarauksen rakentamisessa.

Metsähakkuiden ja rakentamisen aikaisilla toimenpiteillä ei saa aiheuttaa pohjaveden haitallista purkautumista, likaantumista tai humuspitoisten pintavesien imeytymistä pohjaveteen. Etenkin vedenottamoiden lähisuojavyöhykkeillä tulee kiinnittää erityistä huomiota toimenpiteisiin. Pohjavesialueen reuna-alueiden metsätaloustoimenpiteiden suunnittelussa tulee huolehtia siitä, ettei toimenpiteillä aiheuteta lisääntyvää pohjaveden purkautumista.

Sulfidipitoisilla alueilla tulee välttää pohjavedenpinnan alaista kaivutoimintaa, joka altistaa kaivumassat hapettumiselle tai kuivatustoimintaa, joka alentaa pohjavedenpinnatasoa ja altistaa pelkistyneet sulfidipitoiset kerrokset hapettumiselle. Happamat sulfaattimaat voivat aiheuttaa mm. maaperän ja vesistöjen happamoitumista, haitallisten metallien liukenemista maaperästä, pohjaveden pilaantumista sekä ongelmia maatalouden tuottavuuteen.

Hanketoimijan on tarpeen tiedostaa, että Kokkolassa on rajoitetusti toimijoita, jotka vastaanottavat ja käsittelevät happamia sulfaattimaita. Happamien sulfaattimaiden osalta tulee ennakoida ja suunnitella soveltuvia läjityspaikkoja, joihin maiden läjitys kalkitseamalla on mahdollista, jos läjitys ei onnistu putkikaivantoihin tai reittialueelle.

Kokkolassa on laadittu Patamäen pohjavesialueelle suunnitteluohje Kokkolan kaupungin ja muiden viranomaisten käytettäväksi, minkä myötä maankäytön suunnittelua voidaan tarkentaa ja nopeuttaa pohjavesialueille. Suunnitteluohjeessa annetut ohjeet perustuvat lainsäädäntöön, Kokkolan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiin sekä pohjaveden suojelusuunnitelmaan. Suunnitteluohjeistus on ohje, jota sovelletaan lähtökohtaisesti Patamäen pohjavesialueella ja voidaan soveltaa tarvittaessa myös muilla Kokkolan pohjavesialueilla sijaitsevilla kiinteistöillä erilaista maankäytön toimintaa suunniteltaessa, lupahakemusten laadinnassa ja -hakemuksia käsiteltäessä. Hanketoimijan kannattaa hyödyntää kyseistä suunnitteluohjetta myös pohjavesialueilla putkistorakentamisen osalta, vaikka suunnitteluohje on ensisijassa laadittu teollisuuslaitoksille ja rakennettaville kiinteistöille pohjavesialueilla.

Muut huomiot

18.03.2026

Kokkolan kaupungin kaupunkialueet antavat erillisen lausunnon metsien osalta (lausunto ja kartat oheismateriaalissa A).
Yhteysviranomaisen ja hanketoimijan tulee huomioida nämä esitetyt näkemykset kaupungin metsien osalta YVA-hankkeessa ja suunnittelussa.

Johtava ympäristötarkastaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää

1. esittää edellä ehdotetun lausunnon yhteysviranomaiselle ja tarkastaa pykälän kokouksessa
2. toimittaa lausunnon jatkopykälänä Kokkolan kaupunginhallitukselle.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti

1. esittää edellä ehdotetun lausunnon yhteysviranomaiselle ja tarkasti pykälän kokouksessa
2. toimittaa lausunnon jatkopykälänä Kokkolan kaupunginhallitukselle.

Pekka Nurmi
puheenjohtaja

Satu Kalliokoski
pöytäkirjanpitäjä

Tarkastettu

Tiina Autio
pöytäkirjantarkastaja

Hans Snellman
pöytäkirjantarkastaja

Todistan pöytäkirjaotteen oikeaksi ja että pöytäkirja on tarkastuksen jälkeen ollut säädetyllä tavalla nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Kokkolassa 19.03.2026

[järjestelmällekirjoitettu]

Mikko Vikman
Palvelusihteeri

18.03.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 29

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

GASGRID / Alustava vetyputken linjaus

Karttaesitys vetyputken alustavasta linjauksesta koskien Kokkolan kaupungin omistamia maita ja linjauksen piiriin osuvia alueita, joita tulisi välttää (ks. liitekartat).

1: Haapakoski / Perhojen ranta-alue, tilalla 272-413-60-7 Rymningen

- Lehtipuuvaltaista ja havupuuvältaista varttunutta rauhoitusmetsää, yht. pinta-ala n. 2,0 ha
- Puuston tila ja määrä hyvä
- virkistyskäyttökohde ja virkistysrakenteita

2: Nybackan metsäautotien alue, tiloilla 272-402-4-209 Ängbacka VI, 272-413-60-7 Rymningen

Suojelu- ja rauhoitusmetsäkokonaisuus linjauksen alla

- Vanha havupuuvältaainen, monimuotoinen arvokas suojelu-/rauhonitusmetsä n. 4,0 ha, puuston tila ja määrä hyvä, korkea lahopusuus, sekapuustona mm. arvokkaat haapa ja raita
- Petolinnun pesintäalue
- Vähäpuustoinen kitumaan neva n. 2,5 ha
- Ennallistettava heikkokasvuinen räme n. 3,5 ha
- Kokonaisuuden yhteispinta-ala n. 10,0 ha
- Kohtalainen mahdollisuus happamille maille

Alustava esitetty linjaus vaarantaa molemmissa kohteissa tavoitellut ja olemassa olevat arvot ja käyttötarkoituksen.

(Kohde 3 kartalla: Yksityismaalla (272-413-4-20) oleva vähäpuustoinen, luonnontilaisen kaltainen neva)

4: Abborträsketin pellot tilalla 272-412-7-105 Nynäs

- Topografian vuoksi äärimmäisen hankalaa ylläpitää tarvittavaa viljelysmaan kuivatusta
- Kohtalainen mahdollisuus happamille maille

5: Saarikankaan alue, tilat 272-401-1-192 Kokkolan kaupunki-Gamlakarleby stad, 272-412-1-160 Johan, 272-412-1-161 Liulia, 272-412-2-149 Vik, 272-412-2-165 Virta

- Pohjavesialue, kohtalainen mahdollisuus happamille maille
- Soistuneiden metsäpohjien kuivatuksen vaikeus, topografia
- Maaperän rautapitoisuus

6: Tila 272-413-4-26 Stavurmoss

- Ojitettua rämettä, soistunutta kangasta, metsän kasvu toistaiseksi hyvä
- Pohjavesialue, kohtalainen mahdollisuus happamille maille
- Metsäalueiden kuivatuksen vaikeus topografian ja pohjaveden vuoksi
- Maaperän rautapitoisuus
- Alueen läpi valtaoja/-viemäri, tukkeutumisherkkyys em. syistä, rautasakkaa

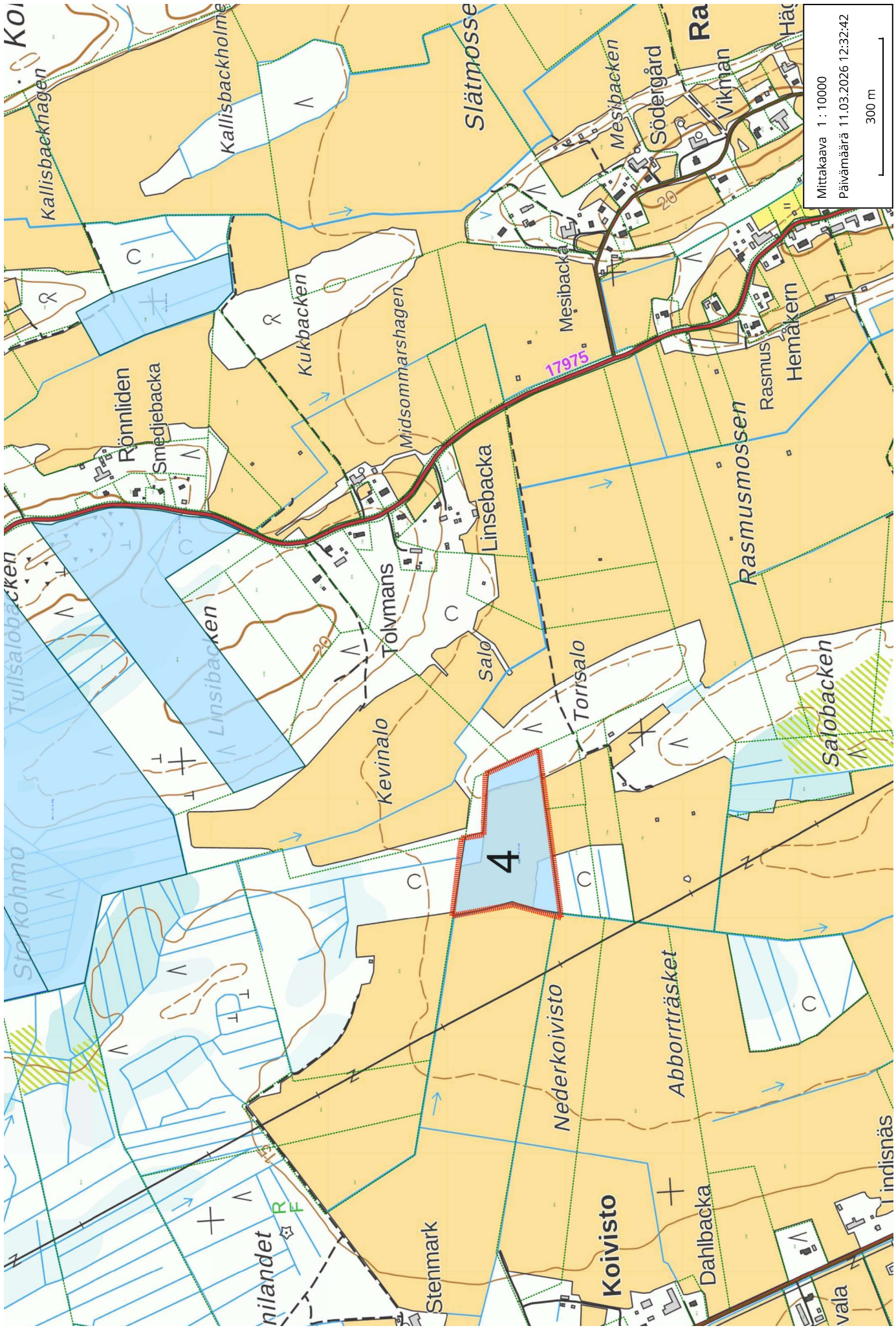
Alustava linjaus näyttää risteävän vesien päävirtaussuunnan kanssa. Mahdollisesti liian ylös jäävä putki/putkisto, kaivuumasat ja tiivistyvä maaperä saattavat haitata metsänkasvatukselle tehtyä kuivatusta alueella ja johtaa metsänkasvun heikkenemiseen ja metsätalouden tappioihin maaperän soistumisen seurauksena.

Edellä mainittuja alueita tulisi putken linjauksessa mieluiten välttää. Erityisen arvokkaita kohteita ovat Haapakosken alue ja Nybackan metsätien alue, kohteet nro 1 ja 2 (sekä yksityismaan kohde nro 3).

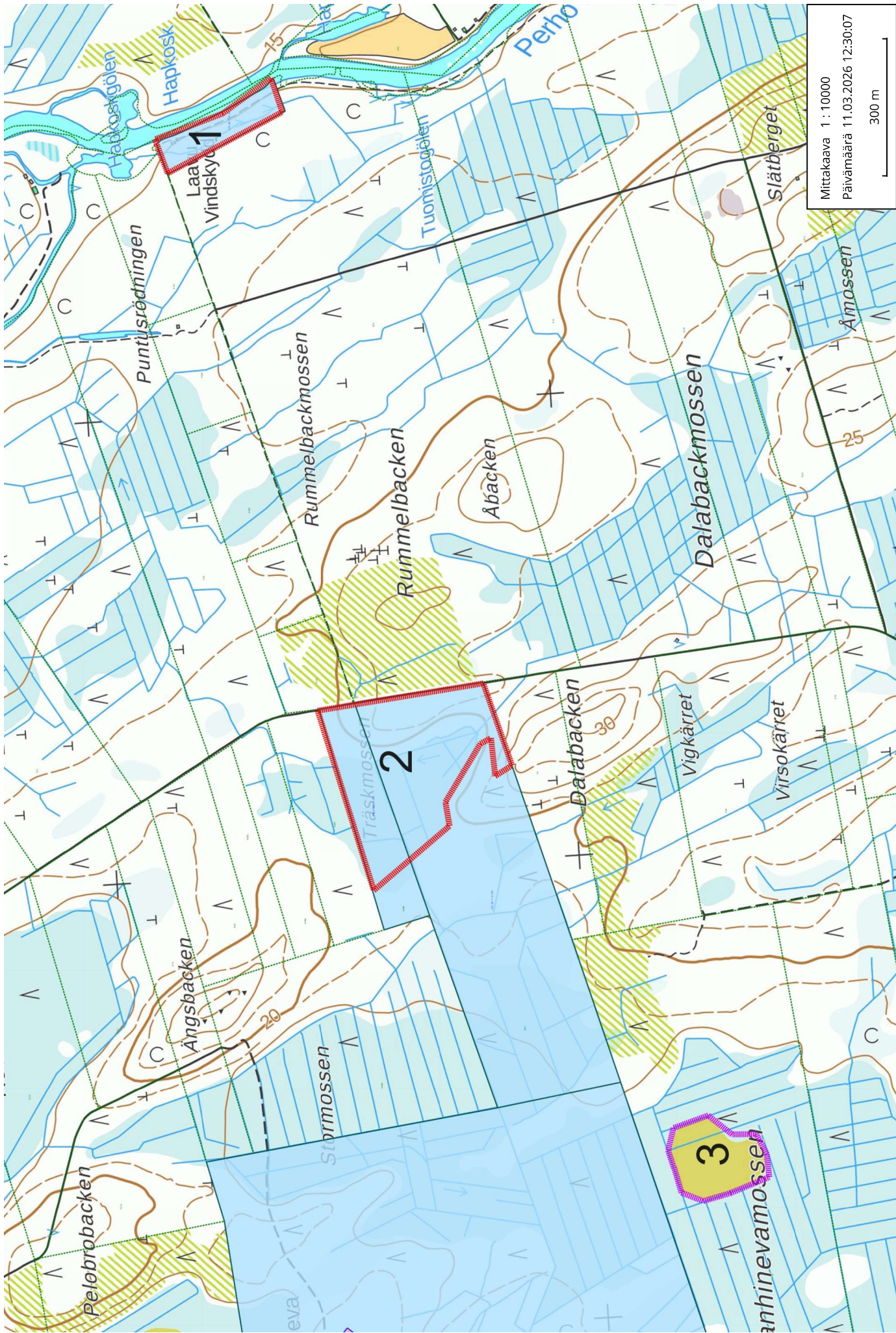
Pohjavesialueella rajoitukset / luvitus tulevat ennen kaikkea pohjaveden suojelun kautta. Huomiota tulisi kiinnittää myös alueen metsänkasvatuksen edellytyksille suhteessa korkeaan pohjaveteen ja alueiden vettymisherkkyyteen.

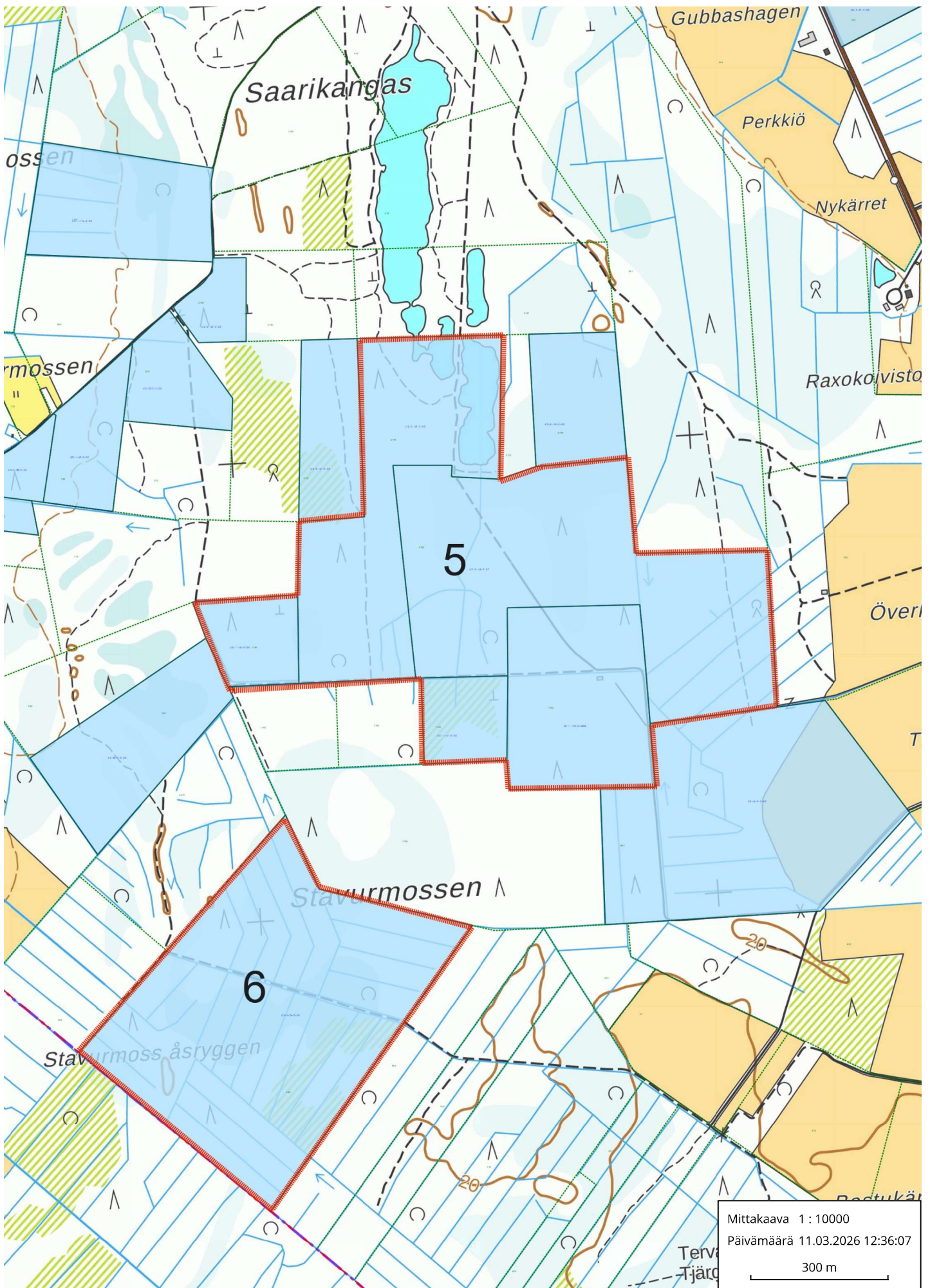
Liitteenä kartat.

Ahti Ränä
metsätalousinsinööri
Kokkolan kaupunki
044 7809344
ahti.raina@kokkola.fi

Mittakaava 1:10000
Päivämäärä 11.03.2026 12:32:42
300 m

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Viite: Diaarinro LVV-U/23232/2026

Lausunto – Ympäristövaikutusten arviointiohjelma Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko osa III – Länsi-Suomi

Keski-Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta *Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi*.

Kyseessä on pitkävaikutteinen ja kansallisesti tärkeä strateginen infrastruktuurihanke, joka vaikuttaa alueidenkäyttöön, kaavoitukseen ja aluekehityksen edellytyksiin vuosikymmeniksi eteenpäin. Hanke on myös Keski-Pohjanmaan vetytalouden kannalta aivan keskeinen. Tämän vuoksi aluekehitys- ja kaavoitusnäkökulma on olennainen osa hankkeen kokonaisvaikutusten arviointia YVA-selostusvaiheessa.

1. HANKKEEN YLEISKUVAUS, TAVOITTEET JA LAAJUUS

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa, joka on keskeinen infrastruktuurihanke vetytalouden edistämiseksi. Hankkeen tavoitteena on tukea Suomen hiilineutraaliustavoitetta vuoteen 2035 mennessä sekä mahdollistaa vedyn tuotannon, siirron ja jakelun kotimaiselle teollisuudelle ja ulkomaiseen vientiin. Hanke parantaa energiajärjestelmän joustavuutta ja huoltovarmuutta sekä luo uusia vientimahdollisuuksia.

Hanke on maantieteellisen laajuutensa vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn. Länsi-Suomen osuus sijoittuu Kannukseen, Kokkolaan, Kruunupyhyn, Pedersöreen, Uusikaarlepyhyn, Vöyriin, Vaasaan, Laihialle, Mustasaareen, Maalahteen, Närpiöön sekä Kristiinankaupunkiin. Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko on osa Gasgridin ja ruotsalaisen Nordion Energin yhteishanketta Nordic Hydrogen Route, joka jatkuu Ruotsin puolella Haaparantaan, Luulajaan, Uumajaan ja Kiirunaan.

2. TEKNINEN KUVAUS JA TOTEUTUSVAIHTOEHDOT

Vedyn siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräsputkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista, joiden yhteyteen rakennetaan kaavin- ja mittausasemia. Siirtoverkon varrelle rakennetaan

myös anodikenttiä putken korroosiosuojausta varten. Vetyputki asennetaan metsäalueilla vähintään yhden metrin ja pelloilla vähintään 1,2 metrin syvyyteen. Putkelle lunastetaan pysyvä 10 metrin levyinen käyttöoikeusalue, joka pidetään puustosta vapaana. Länsi-Suomen siirtoputkireitin pituus on vaihtoehdossa VE1 noin 298 kilometriä ja vaihtoehdossa VE2 noin 302 kilometriä.

YVA-menettelyssä arvioidaan kahta vaihtoehtoista linjausta. Molemmissa vaihtoehdoissa on yhteinen 254 kilometrin reittiosuus välillä Kokkola–Krisstiinankaupunki/Merikarvia. Tämän lisäksi vaihtoehdossa VE1 tarkastellaan 45 kilometrin pituista siirtoputkiosuutta välillä Kalajoki/Kannus–Kokkola ja vaihtoehdossa VE2 vastaavasti 48 kilometrin pituista osuutta välillä Sievi/Kannus–Kokkola.

3. KAAVOITUSVAIKUTUKSET

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että YVA-selostuksessa on arvioitava hankkeen suhde sekä voimassa olevaan että käynnissä olevaan maakunta- ja kuntakaavoitukseen sekä Keski-Pohjanmaan tuleviin kehittämistarpeisiin. Arvioinnissa tulee tarkastella erityisesti sitä, rajoittaako siirtoverkon linjaus ja siihen liittyvä pysyvä käyttöoikeusalue tulevaa kaavoitusliikumavaraa, elinkeinotoiminnan kehittämistä, yhdyskuntarakenteen eheyttämistä tai infrastruktuurin laajentamista. Myös siirtoverkon piirissä olevien kiinteistöjen omistajien näkökulma on tärkeä huomioon otettava asia.

Keski-Pohjanmaan liitto näkee tarpeen kehittää YVA-selostusta siten, että YVA-selostus sisältää:

- 1) tarkastelun siirtoverkon vaikutuksista aluekehityksen kannalta keskeisiin kehittämisvyöhykkeisiin, teollisuus- ja työpaikka-alueisiin sekä logistisesti merkittäviin alueisiin,
- 2) arvioinnin, estääkö tai vaikeuttaako siirtolinja tai käyttöoikeusalue maankäytön tulevaa kehittämistä tai kaavavarauksia,
- 3) kuvauksen hankkeen yhteensovittamisesta muun olemassa olevan ja suunnitellun infrastruktuurin kanssa, mukaan lukien liikenne-, energia- ja vesihuoltoverkot sekä
- 4) esityksen sisältäen siirtoverkon liityntäpisteet, asemat sekä muut rakenteet ja niiden sijoittumisperiaatteet, jotta kaavoitukselliset ja aluekehitykselliset vaikutukset voidaan arvioida kokonaisuutena.

Keski-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan siirtoverkon suunnittelun on tuettava maakunnan pitkäjänteistä kehittämistä eikä lukittava alueidenkäyttöä tavalla, joka heikentää alueen elinvoimaa tai tulevia kehittämismahdollisuuksia.

4. REITIN TARKENTAMISTARVE

Liitto toteaa myös, että YVA-ohjelmassa esitetyt Keski-Pohjanmaan alueelle kohdistuvat ympäristö-, maankäyttö- ja maanomistajavaikutukset edellyttävät tarkempaa ja sitovampaa arviointia YVA-selostusvaiheessa.

Siirtoputken reittisuunnittelua tulee tarkentaa alueella kiinteistökohtaisesti ja riittävällä yksityiskohtaisella tasolla. YVA-selostuksessa on esitettävä, miten linjausta voidaan siirtää pois yhtenäisistä metsälohkoista ja tilojen keskiosista sekä miten voidaan hyödyntää olemassa olevia maankäytön käytäviä (tiet, rajat, ojat). Samalla on perusteltava ne kohdat, joissa linjauksen lähienosäätö ei ole mahdollista. Pelkkä viittaus myöhempään lunnastus- ja korvausmenettelyyn ei ole riittävä haittojen käsittelykeino YVA-menettelyssä.

5. MAISEMAVAIKUTUKSET JA NATURA-ALUEET

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että maakunnan laajat jokilaakso-, metsä- ja viljelymaisemat ovat maisemallisesti herkkiä. Siirtoputken aiheuttama pysyvä puuton käytävä muodostaa elinikäisen ja palautumattoman maisemavaikutuksen. Näiden vaikutusten arviointi tulee tehdä YVA-selostuksessa sekä esittää niihin konkreettisia lieventämistoimia.

Keski-Pohjanmaan liitto korostaa myös, että hanke kohdistuu Keski-Pohjanmaalla Natura-alueisiin ja Natura-jokiin, erityisesti Lestijoen ja Perhönjoen vesistöihin. Natura-arvioinnit on laadittava siten, että merkittävän heikennyksen riski voidaan yksiselitteisesti sulkea pois. Lestijoelle tulee laatia varsinainen Natura-arviointi, ei pelkkää tarvearviota. Lisäksi on tehtävä samentumamallinnus ja herkkyysanalyysi padottujen ja hidasvirtaisten jokiosuuksien osalta sekä esitettävä rakentamisen aikaiset vesiensuojelutoimenpiteet, kuten pumppausratkaisut, sedimenttisuodatus ja suojaverhot.

Luontoselvitykset on toteutettava maastossa vuoden 2026 aikana, ei pelkästään olemassa oleviin aineistoihin perustuen. Lisäksi ekologiset käytävät on turvattava ja reittiä muutettava tarvittaessa. Laji- ja luontotyyppikohtaiset lieventämistoimet, kuten liito-oravan, viitasammakon ja lepakkolajien huomioon ottaminen, ovat välttämättömiä. Samoin on arvioitava kumuloituvat vaikutukset, koska maakunnassa on samanaikaisesti useita suuria energiainfrastruktuurihankkeita. Natura-alueisiin kohdistuvat vaikutukset ovat hankkeen hyväksyttävyyden kannalta ratkaisevia.

6. POHJAVESIVAIKUTUKSET

Keski-Pohjanmaan liitto pitää maakunnan kannalta pohjavesien turvaamista hankkeen merkittävimpana yksittäisenä ympäristöriskitekijänä.

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että alueella sijaitsevat hankkeen kannalta kriittisimmät pohjavesialueet Suomessa, joita ovat Karhinkangas, Riippa ja Patamäki (I-luokan alueita). Lisäksi Hietajärven pohjavesialue sijoittuu maakuntarajan tuntumaan. Näiden alueiden antoisuus ja merkitys vedenhankinnalle ovat keskeisiä, ja hankkeeseen liittyy huomattavia riskejä, kuten pohjaveden pinnan aleneminen kaivutöiden ja kuivatuspumppausten aikana, virtausreittien muutokset, vedenlaadun heikkeneminen, haitallisten aineiden kulkeutuminen harjujen läpi sekä raskaan kaluston aiheuttamat pintamaaperän häiriöt.

Keski-Pohjanmaan liitto edellyttää, että YVA-selostusta parannetaan sisältäen:

- 1) pohjavesialuekohtaista riski- ja vaikutusmallinnuksen, mukaan lukien karakterisointi ja numeerinen virtausmalli,
- 2) pohjaveden laadun ja pinnankorkeuden jatkuvan seurannan ennen rakentamista, rakentamisen aikana ja sen jälkeen,
- 3) kuivatusratkaisujen käsittelyn vesilain edellyttämällä lupamenettelyllä, ei ilmoitusmenettelynä, sekä
- 4) massojen läjityksen ja työmaaliikenteen kieltämisen pohjaveden muodostumisalueilla ja vesihuoltolaitosten lausuntojen sisällyttämistä arviointiin.

7. MAA- JA METSÄTALOUS

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että hankkeen vaikutukset kohdistuvat maakunnassa merkittävästi maanviljelykseen ja metsätalouteen. Alueella on laajoja viljelylakialueita sekä arvokkaita maito- ja nurmituotannon alueita, joissa on tiheä salaojaverkosto. Rakentaminen voi aiheuttaa satotappioita sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, maaperän rakenteen heikentymistä, salaojien rikkoutumista, vedenhallinnan muutoksia ja maan tiivistymistä työmaaliikenteen seurauksena. Pellon arvon aleneminen on ilmeistä, koska käyttöoikeusalue rajoittaa metsänkasvatusta ja kaivutöitä.

Liitto esittää lieventämistoimina muun muassa salaojien täsmäinventointia ja vaurioiden täydellistä korjaamista alkuperäiseen korkotasoon, maaperän tiivistymistä ehkäisevien työmenetelmien käyttöä (esim. leveät telat ja työn ajoittaminen kuivaan kauteen), peltomassojen erilliskäsittelyä ja ruokamullan palauttamista lohko kohtaisesti. Viljelyvahinkojen korvausten tulee kattaa myös pitkäaikaiset satomenetykset. Putken ylityskohdat on vahvistettava raskasta maatalouskalustoa varten, eikä peltoja saa käyttää työmaan pysyvinä varastoalueina.

Maatalouden elinvoiman turvaaminen on välttämätön edellytys hankkeen hyväksyttävyydelle maakunnassa. Metsätaloudessa pysyvä tuottomennitys ja tilarakenteen pirstoutuminen ovat palautumattomia vaikutuksia. YVA-selostuksessa on esitettävä keinot haittojen vähentämiseksi jo suunnitteluvaiheessa.

8. JOHTOPÄÄTÖS

Keski-Pohjanmaan liitto katsoo, että YVA-ohjelma muodostaa perustan hankkeen jatkosuunnittelulle, mutta YVA-selostusvaiheessa edellytetään merkittävästi tarkempaa ja sitovampaa tarkastelua Keski-Pohjanmaan alueelle kohdistuvien vaikutusten osalta.

Keski-Pohjanmaan liitto

Jyrki Kaiponen
Maakuntajohtaja

Jari Väänänen
Suunnittelujohtaja

2/JK+muut/JV

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 5 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 5 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 5 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 5 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 5 sider før denne side

Jari Tapio Väänänen

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Keski-Pohjanmaan liitto

4b1c9892-4e17-443a-a5d4-65a5fd3494fe - 2026-03-27 14:44:41 UTC +02:00

BankID / MobileID - a8e1dc18-e2d3-4a22-aa93-acd0609dedee - FI

Authority to sign - Asemavaltuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

JYRKI PEKKA ERIK KAIPONEN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Keski-Pohjanmaan liitto

c08307b9-b050-4f25-b113-dacaaca50afa - 2026-03-27 14:56:46 UTC +02:00

BankID / MobileID - 7bfc76d9-6eb0-42b4-87e4-e7d04ce00722 - FI

Authority to sign - Asemavaltuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

Lähtettäjä**Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto**

Terminaalikatu 8
67700 Kokkola

Lausunto

Terveydensuojelutoimiala

Pvm 12.3.2026

Tapahtumatunnus 2024653

Vastaanottaja**Lupa- ja valvontavirasto**

Yliopistonkatu 38
33100 TAMPERE

Toimija Lupa- ja valvontavirasto (3543248-7)
Kohde Lupa- ja valvontavirasto
Toiminnan nimi Lausunnot
Toiminta Muut tapahtumat (Tsl)
Aika 12.3.2026

Asia YVA-ohjelma Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi LVV-U/23232/2026

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon lausuntoa vedyn siirtoverkon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Suunnitelma ulottuu lausunnonantajan valvontalualueelle Kruunupyssä, Kokkolassa ja Kannuksessa. Kokkola-Kannus välillä YVA sisältää kaksi vaihtoehtoa, jotka haarautuvat Kokkolassa Perhonjoen alituksen pohjoispuolella ennen Kotkamaan kylää; VE1:ssä reitti kulkee pohjoiseen Kälviän taajaman läheisyydestä Kannuksen luoteisosia Kalajoelle. VE2 on linjattu itäisempää reittiä muutaman kilometrin Kannuksen taajaman pohjoispuolelta Sieviin, tämä reitti on 3 km VE1 - reittiä pidempi, 48 km. Kokkola-Kristiinankaupunki välillä (254 km) on esitetty vain yksi linjaus.

Loma- ja vakituista-asutusta tarkastellaan siirtoputken keskilinjasta 300 metrin etäisyydellä. Kokkolan alueella tarkastelualueelle sijoittuu asuinrakennuksia 136 kpl ja loma-asuntoja 5 kpl; Kannuksen alueella on vastaavasti 29 asuinrakennusta ja 4 loma-asuntoa; Kruunupyssä 21 asuinrakennusta ja 2 loma-asuntoa. Alle 30 metrin etäisyydelle ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia. Kokoontumiseen tarkoitettuja rakennuksia tai vaarallisia kemikaaleja teollisesti käsitteleviä laitoksia tai varastoja ei sijoitu 300 metrin etäisyydelle suunnitellusta putkilinjasta.

Työmaa-aikana aiheutuvien häiriöiden lisäksi melua aiheutuu linjastoon rakennettavista paineen vähennysasemista ja venttiiliasemista. Näistä aiheutuvia vaikutuksia arvioidaan melumallinnuksen tulosten perusteella ja vaikutustenarvioinnissa huomioidaan vaikutusten merkittävyys ja esitetään toimenpiteet haitallisten vaikutusten estämiseksi ja lievittämiseksi. Tärinävaikutukset kohdistuvat rakentamiseen, arvioinnissa huomioidaan myös mahdolliset onnettomuus- ja poikkeustilanteet. Onnettomuusvaikutusten mallinnuksella ja seurausanalyysien avulla selvitetään mahdollisten vuototilanteiden seurauksia ja vaikutuksia ympäristöön.

Keski-Pohjanmaan alueella siirtoputkilinjaus kulkee Patamäen pohjavesialueen läpi Kokkolan taajaman eteläpuolella. Vaihtoehtolinjauksessa 1 linjaus risteää Kokkolan alueella Karhinkankaan pohjavesialueen sekä Kannuksessa Hietajärven pohjavesialueen. Vaihtoehto 2 sisältää Riipan pohjavesialueen risteämisen Kokkolan Kälviällä. Kaikki nämä pohjavesialueet ovat käytössä talousveden raakavesilähteinä.

Kannanotto:

Pohjavesien suojelun kannalta olisi hyvä tarkastella Riipan pohjavesialueen kiertämistä varsinaisen muodostumisalueen pohjoispuolelta, tällöin VE2 olisi pohjavesien suojelun kannalta riskittömämpi vaihtoehto verrattuna VE1:een. Mikäli pohjaveden pintaa joudutaan putkilinjan rakentamisen aikana laskemaan, tulee tästä aiheutuvat vaikutukset talousveden raakaveden toimittamiselle ja laadulle arvioida huolellisesti.

Vaihtoehto 2 sijoittuu alustavan tarkastelun perusteella siten, että putkilinjauksen lähietäisyydelle jää

vähemmän asuin- ja lomarakennuksia kuin vaihtoehdossa 1, mikä on asumisterveyden ja -viihtyisyyden kannalta parempi ratkaisu. Ympäristöterveydenhuollon näkökulmasta vaikutusarvioinnin keskeisimpiä osia ovat asutukseen kohdistuva toiminnan aikaisen melun mallinnus sekä turvallisuuteen liittyvät arviot. Melun osalta vaikuttaa siltä, että paineentasausta varten rakennettavat asemat ja niiden sijainnit ovat oleellisia ja näiden suunnittelu olisikin ensisijaista, jotta vaikutuksia voidaan arvioida.

Tarkastaja Mari Viirret
YMPÄRISTÖTERVEYSTARKASTAJA
+358447307982
mari.viirret@kokkola.fi

Dokumentin jakelu ympäristöterveyslautakunta

Tidpunkt	Måndag 9.3.2026, kl. 18:00-20:27
Plats	Rådhuset i Kristinestad, Staketgatan 1
Ärenden	§§ 25-40
Anteckning om beslutsfattandet	Vid ordinarie sammanträde har behandlats §§ 25-40
Närvarande	Eva Lillmangs, ordförande (föredragande i §39) Anja Heinänen Mikael Hoxell Isabella Berglund (ersättare för Kaj Kärr) Mikael Perjus (ersättare för Stina Lähteenmäki) Tarja Nummela Patrick Ragnäs Petri Pihlajaniemi Paavo Rantala
Övriga närvarande	Peter Grannas, stadsfullmäktiges ordförande (18:00-19:27) Milla Mattila, stadsfullmäktiges första vice ordförande Antti Kiviranta, stadsfullmäktiges tredje vice ordförande Mats Ingves, stadsfullmäktiges fjärde vice ordförande Mila Segervall, stadsdirektör och föredragande (ej §39) Niklas Granö, förvaltningsdirektör och sammanträdes sekreterare Angelique Irjala (18:05-18:20) Sune Glader, kosthållschef (18:21-18:45)
Sammanträdes laglighet och beslutsförhet:	Ordföranden konstaterade att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.
Sammanträdes protokolljusterare	Mikael Hoxell och Paavo Rantala valdes enhälligt till protokolljusterare.
Protokollets underskrift	Undertecknat elektroniskt 12.3.2026 Eva Lillmangs, ordförande Niklas Granö, protokollförare
Protokollets justering	Protokollet har justerats elektroniskt 12.3.2026 Mikael Hoxell och Paavo Rantala
Publicering i det allmänna datanätet	Protokollet har publicerats i det allmänna datanätet 13.3.2026 Intygas med elektronisk underskrift 13.3.2026 Niklas Granö, protokollförare

§ 32

DN:o KRS/7/10.00.00.02/2025

Utlåtande: Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland – Miljökonsekvensbedömningsprogram

Utlåtandebegäran inkommen 17.2.2026

Stadsstyrelsens beslut:

Stadsstyrelsen avger följande som Kristinestads stads utlåtande:

Kristinestads stad

1. förordar det nationella vätgasnätet,
2. konstaterar att MKB-materialet är omfattande men att konsekvenser för jordbruksproduktionen saknas och därmed bör mer grundliga utredningar göras gällande potatisodlingen, som är en viktig näring i Kristinestad, inklusive täckdikning, jordskikten och dess näringsinnehåll,
3. ifrågasätter att vätgasnätet dras genom Lappfjärd och Tjock tätorter i Kristinestad, vilka hör till de tätast befolkade områdena längs rutten (vilket konstateras i programmet för miljökonsekvensbedömning),
4. begär att Gasgrid utreder annan dragning av vätgasnätet så att tätortsområdena Lappfjärd och Tjock undviks,
5. tar inte ställning till om vätgasnätet dras till Kalajoki/Kannus eller Sievi/Kannus, samt
6. konstaterar att solparkerna Kristinestads solpark, Dragåsen solpark samt Stora Sandjärv solpark saknas ur sida 5 i kartbilaga A liksom den planerade vätgasanläggningen vid väg 662 väster om riksväg 8 och vätgas- och e-metanolanläggningen på Björnön.
7. kräver att i den fortsatta planeringen bör man försöka hitta sträckningar som minimerar påverkan på aktiv produktiv odlingsmark

Beslutsmotiveringar:

Tillstånds- och tillsynsverket har gett möjlighet att avge utlåtande om miljökonsekvensbedömningsprogrammet för Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland, senast den 19.3.2026. ärendet faller inom stadsstyrelsens allmänna kompetensområde enligt förvaltningsstadgan § 45, där stadsstyrelsen bland annat: handhar det allmänna utvecklandet av staden och beredningen av stadsstrategin samt utvecklar stadens livskraft och ansvarar för regionsamarbetet.

Det nationella vätgasnätet är en central framtida infrastruktur som möjliggör utveckling av energiproduktion, industriell verksamhet och regional konkurrenskraft.

Kristinestads stadsstyrelses planläggningssektion har i sitt utlåtande 23.1.2025 gällande intressentundersökning om planerade vätgasnätet meddelat att gasledningen bör dras om så att den inte går genom byasamhällen.

Hänvisning strategi:

Förslaget ligger i linje med Kristinestads strategi 2035, där staden betonar hållbar utveckling, livskraft och aktivt samarbete i regionen. Ett nationellt vätgasnät stöder målen om grön energi, nya industrietableringar och stärkt konkurrenskraft längs kusten. Samtidigt följer förslaget strategins betoning på ansvarsfull markanvändning och värnandet av lokala näringar, vilket motiverar noggrannare utredningar kring jordbrukets förutsättningar. Att undvika dragningar genom tätorter överensstämmer också med strategins fokus på trygghet, god samhällsplanering och att skapa hållbara boendemiljöer.

Konsekvensbedömning:

Kristinestads stad ser både möjligheter och vissa risker med det föreslagna vätgasnätet. På längre sikt kan projektet ge ett lyft för regionen genom investeringar, arbetsplatser och ett steg vidare i den gröna omställningen. Samtidigt finns det oklarheter kring kostnaderna och hur marken kan användas framöver. Att konsekvenserna för jordbruket, särskilt potatisodlingen som är viktig här i trakten, inte är ordentligt utredda är en tydlig svaghet. Den planerade dragningen genom Lappfjärd och Tjock tätorter kan dessutom skapa oro bland folk och sätta gränser för hur dessa områden kan utvecklas framöver.

Beslutsförfarande i stadsstyrelsen 9.3.2026:

Stadsdirektör Mila Segervall redogjorde för ärendet.

Patrick Ragnäs redogjorde för ärendet och föreslog att en extra punkt nummer 7 skulle sättas till beslutet som skulle lyda som följande: *”kräver att i den fortsatta planeringen bör man försöka hitta sträckningar som minimerar påverkan på aktiv produktiv odlingsmark”*

Paavo Rantala höll anförande.

Mikael Hoxell höll anförande.

Paavo Rantala höll anförande.

Mikael Hoxell replik.

Antti Kiviranta höll anförande.

Antecknas att Peter Grannas avlägsnade sig från mötet kl. 19:27.

Milla Mattila höll anförande.

Petri Pihlajaniemi höll anförande.

Mats Ingves höll anförande.

Mikael Hoxell höll anförande och understödde Patrick Ragnäs förslag.

När diskussionen avslutats konstaterade ordförande Eva Lillmangs efter förfrågan om stadsstyrelsen enhälligt kunde godkänna stadsdirektörens förslag kompletterat med Patrick Ragnäs förslag om en punkt 7 med innehållet: *”Kristinestad stad kräver att i den fortsatta planeringen bör man försöka hitta sträckningar som minimerar påverkan på*

aktiv produktiv odlingsmark", att ärendet enhälligt har avgjorts under sammanträdet i enlighet med stadsdirektörens förslag kompletterat med Patrick Ragnäs tillägg.

Ärende:

På grund av den geografiska omfattningen är projekthelheten indelad i fem separata MKB-förfaranden. I västra Finland är projektet placerat i Kannus, Karleby, Kronoby, Pedersöre, Nykarleby, Vörå, Vasa, Laihela, Korsholm, Malax, Närpes och Kristinestad. Finlands nationella vätgasnät är en del av Gasgrids och svenska Nordio Energis nordiska samprojekt Nordic Hydrogen Route, som på svenska sidan är placerat i Haparanda, Luleå, Umeå och Kiruna.

Överföringsnätet för vätgas består av högtrycksrör av kolstål som placeras under jord samt ventil- och tryckreduceringsstationer och i anslutning till dessa byggs renskolvs- och mätstationer. Längs överföringsnätet byggs anodfält för korrosionsskydd. Vätgasrören installeras på ett täckningsdjup på minst en meter i skogsmark och 1,2 meter på åkermark. För röret inlöses ett permanent nyttjanderättsområde som är 10 meter brett och hålls fritt från träd. Vätgasledningens sträckning i västra Finland är i alternativ ALT1 cirka 298 km och i alternativ ALT2 302 km.

Projektalternativ

I MKB-förfarandet bedöms två alternativa sträckningar för vätgasledningen. I båda alternativen finns en gemensam sträckning vars totala längd är 254 km på avsnittet Karleby–Kristinestad–Sastmola. Utöver det gemensamma avsnittet granskas i alternativ ALT1 en sträckning för vätgasledningen på avsnittet Kalajoki/Kannus–Karleby, vars längd är 45 km. I alternativ ALT2 granskas utöver det gemensamma avsnittet en sträckning för vätgasledningen på avsnittet Sievi/Kannus–Karleby, vars längd är 48 km.

Projektet inleddes med marknads- och ruttundersökningar år 2022. Ruttplanering har gjorts i flera steg. De första ruttutkasterna presenterades för landskapsförbunden och kommunerna redan under försommaren 2024. Den första offentliga rutten formades utifrån diskussioner och erhållna kommentarer och publicerades i november 2024. Efter detta gick man igenom förslagsrutten mer grundligt tillsammans med landskapsförbunden och kommunerna. Baserat på diskussionerna gjordes fler än 60 ändringar i rutten, med det huvudsakliga målet att bland annat flytta rutten så att den i möjligaste mån tjänar kommunernas framtida industriområden och å andra sidan flytta rutten längre bort från naturområden och framtida bostadsområden. Grund för ändringarna hittades antingen i befintliga eller pågående planläggningsprojekt. I ruttplaneringen beaktades även aktuell information om olika pågående infrastruktur- och byggprojekt, såsom solenergiprojekt, nya vindkraftsområden, kraftledningar samt järnvägs- och farledsprojekt, som kommunerna redan hade kunskap om vid tidpunkten för diskussionen, liksom utvecklingsplanerna för vätgasmarknaden.

Miljökonsekvensbedömningen är planerad att genomföras åren 2025–2027, varefter man går vidare till efterföljande tillståndsprocesser och planeringsfaser. Målet är att de första delarna av vätgasnätet blir klara i början av 2030-talet.

Projektets MKB-förfarandet har inletts med en förhandsöverläggning enligt 8 § i MKB-lagen 10.6.2025. Det färdiga MKB-programmet lämnas till kontaktmyndigheten i januari 2026. Miljökonsekvensbedömningen genomförs under år 2026. MKB-beskrivningen

lämnas enligt preliminär tidtabell till kontaktmyndigheten hösten 2026, och kontaktmyndighetens motiverade slutsats väntas bli klar vintern 2027.

Utgångspunkten för planering av det nationella vätgasnätet är att göra framtida vätgashandel möjlig genom att sammanlänka produktions- och förbrukningsplatserna effektivt. I planeringen har beaktats överföringsbehov, centrala aktörer, dialog mellan olika intressegrupper samt anslutningar till Sverige och kommande rörledningar till sjöss. I ruttplaneringen har redan innan MKB-förfarandet inleddes tagits hänsyn till bland annat bebyggelse, naturobjekt, infrastruktur- och energinät samt framtida behov av planläggning och utveckling. Rutten har anpassats under flera faser och diskussioner med intressegrupper för att betjäna industriområden och undvika känsliga platser. I placeringen av rörsystemet betonats säkerhet samt miljö- och markanvändningsfaktorer. I linjedragningen har man så långt som möjligt favoriserat åkerområden, eftersom konsekvenserna för nuvarande markanvändning och miljö är mindre och kortvarigare där än i skogsområden. Dessutom har man undvikit bland annat tät bebyggelse och värdefulla naturplatser, dock med beaktande av behovet att placera överföringsledningen nära framtida industriområden. I linjedragningen har man lämnat minst 30 meters skyddsavstånd till bostäder och även alla andra byggnader.

Med miljökonsekvenser avses projektets direkta och indirekta påverkan på miljön. Enligt MKB-lagen utreds konsekvenser för:

- befolkningen, människors hälsa, levnadsvillkor och trivsel,
- marken, jorden, vattnet, luften, klimatet, växtligheten samt organismer och den biologiska mångfalden,
- samhällsstrukturen, de materiella tillgångarna, landskapet, stadsmiljön och kulturarvet,
- utnyttjande av naturresurserna samt
- växelverkan mellan dessa faktorer.

Fokus ligger på de konsekvenser som bedömts som mest betydande, vilka preciseras under MKB-förfarandet med utgångspunkt i utredningar, utlåtanden och samarbete med intressenter. I MKB-programfasen har de mest betydande konsekvenserna bedömts vara effekterna på ytvatten, naturens mångfald, människors levnadsvillkor och trivsel, markanvändning och planering samt arkeologiskt kulturarv. Bedömningen baseras på expertbedömningar, befintligt material och separata utredningar som görs under projektet.

.....

Beredare:

Anton Ragnäs, teknisk direktör (anton.ragnas@krs.fi)

Mila Segervall, stadsdirektör (mila.segervall@krs.fi)

Föredragande:

Mila Segervall, stadsdirektör (mila.segervall@krs.fi)

Handlingar i ärendet:

- a) Materialet, som består av
 - a. Bedömningsprogram

.....
Utdragets riktighet intygas

- b. Bedömningskriterier
- c. ytvattentabell (offentlig)
- d. småvattenutredning
- e. utredningar om behovet av Natura-bedömning
- f. kartbilagornas svenska motsvarigheter
- g. kartbilaga A, projekt med samverkande konsekvenser
- h. kartbilaga B, landskapsplaner och beteckningar i influensområdet
- i. kartbilaga C, byggnader, rekreation etc del 1
- j. kartbilaga D, byggnader, rekreation etc del 2
- k. kartbilaga E, byggnader, rekreation etc Del 3
- l. kartbilaga F, vägar och järnvägar
- m. kartbilaga G, markgrund och förorenade områden
- n. kartbilaga H, berggrund
- o. kartbilaga I, sura sulfatjordar
- p. kartbilaga J, yt-och grundvatten
- q. kartbilaga K, biologisk mångfald, vegetation och naturtyper
- r. kartbilaga L, biologisk mångfald, djurliv, offentlig
- s. kartbilaga N, biologisk mångfald, fågelliv, offentlig
- t. kartbilaga P, biologisk mångfal, naturskyddsområden
- u. kartbilaga Q, rutter som gått under naturinventeringarna 2025 och fokus för 2026

finns här: [Finlands nationella väggnät, del III, västra Finland](#)

DELGIVNING AV BESLUT

Undertecknad intygar protokollsutdragets riktighet.

Datum för delgivning av beslutet hittas i nedanstående elektroniska underteckning.

Protokollet i sin helhet finns tillgängligt på Kronoby kommuns webbplats.

Sammanträdestid	Måndagen den 9 mars 2026, kl. 16:32–17:35 och 18:01–19:38	
Sammanträdesplats	Kommungården	
Beslutande:	☒ Hagnäs, Marika ☒ Wistbacka, Inger ☒ Enlund, Juha ☒ Abbor, Erik ☒ Bodbacka, Christina ☒ Forsander, Kim ☒ Granholm, Ann-Marie, 16:37, § 50 → ☒ Nikula, Hans ☒ Åminne, Malin	Ersättare: ☐ Hongell, Susanne ☐ Rudström, Carina ☐ Åstrand, Ulla-Maria ☐ Näse, Adam ☐ Broända, Anton ☐ Sandstedt, Per-Emil ☐ Nyqvist, Lotta ☐ Hagström, Elisabeth ☐ Lindgren, Hans-Erik
Övriga närvarande:	☒ Tokou, Maria ☒ Sandbacka, Joacim ☒ Huhta, Henrik ☒ Brännkärr, Malin ☒ Nyberg, Susanne ☐ Wikström, Jim ☒ Fernqvist, Filip, 16:34–17:35, § 50 ☒ Jansson, Linda, 16:34–17:35, § 50 ☒ Sopo, Jöran, 16:34–17:35, § 50	kfge:s ordförande kfge:s I vice ordförande kfge:s II vice ordförande kommundirektör förvaltningschef ungdomsfullmäktiges representant försäljningschef, Arctial kommunikationschef, Arctial platschef, Arctial
Paragrafer:	49–61 §	
Underskrifter:	Ordförande: Marika Hagnäs	Protokollförare: Susanne Nyberg
Protokolljustering:	Protokolljusterare: Erik Abbor	Protokolljusterare: Christina Bodbacka
Protokollet framlagts till påseende:	Kronoby, den 11 mars 2026	
Intyggar:	Förvaltningschef Susanne Nyberg	

49 §. Laglighet och beslutförhet

Kallelse till sammanträde har utfärdats den 4 mars 2026 och tillställts samtliga medlemmar av kommunstyrelsen, kommunfullmäktiges presidium samt närvarande tjänstemän i elektronisk form. Föredragningslistan har varit utlagd på kommunens webbplats sedan den 5 mars 2026 varifrån övriga intresserade kan erhålla den.

Kommundirektörens förslag:

Mötet förklaras lagligen sammankallat och beslutfört.

Kommunstyrelsens beslut:

Ordföranden förklarade mötet lagligen sammankallat och beslutfört.

50 §. Val av protokolljusterare

Kommunstyrelsen utser Erik Abbor och Christina Bodbacka att justera protokollet. Protokollet justeras elektroniskt senast 11.3.2026 kl. 15:00.

Beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enhälligt att välja Erik Abbor och Christina Bodbacka att justera protokollet elektroniskt senast 11.3.2026 kl. 15:00.

51 §. Godkännande av föredragningslistan

Beslut:

Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragningslistan i föreliggande form.

Dnr: KRON/88/11.01.06.00/2026

55 §. Utlåtande gällande program för miljökonsekvensbedömning, Gasgrid Vetyverket Oy

Planläggaren:

Tillstånds- och tillsynsverket begär utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning för Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland, som uppgjorts av Gasgrid Vetyverket Oy och som är den projektansvariges plan om hur miljökonsekvensbedömningen ska genomföras i projektet.

I utlåtandet begärs att uppmärksamhet fästs i synnerhet på följande frågor ur kommunens synvinkel:

- kommunens åsikt om projektets sannolikt betydande miljökonsekvenser
- är beskrivningen av miljöns nuvarande tillstånd tillräcklig och de planerade utredningarna inriktade till de sannolikt betydande konsekvenserna
- möjligheterna att förena de planerade utredningarna till andra förfaranden
- planer och tillstånd som behövs för projektet och beslut som jämföras med dem

Programmet för miljökonsekvensbedömning är framlagt till påseende elektroniskt på miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/vatgasnat-del3-vastra-Finland-MKB samt i de berörda kommunerna. Utlåtandetiden är 18.2-19.3.2026.

Gasgrid Vetyverket Oy planerar ett nationellt vätgasnät som sträcker sig från södra Finland till Torneå. Finlands nationella vätgasnät är en del av Gasgrids och svenska Nordio Energis nordiska samprojekt Nordic Hydrogen Route, som på svenska sidan är placerat i Haparanda, Luleå, Umeå och Kiruna. På grund av projektets geografiska omfattning har det delats upp i fem separata miljökonsekvensbedömningar. I Västra Finlands del går överföringsledningens rutt genom 12 kommuner från Kannus till Kristinestad.

Överföringsnätet för vätgas består av högtrycksrör av kolstål som placeras under jord samt ventil- och tryckreduceringsstationer och i anslutning till dessa byggs renskolvs- och mätstationer. Längs överföringsnätet byggs anodfält för korrosionsskydd. Vätgasrören installeras på ett täckningsdjup på minst en meter i skogsmark och 1,2 meter på åkermark. För röret inlöses ett permanent nyttjanderättsområde som är 10 meter brett och hålls fritt från träd. Under byggtiden behövs ett cirka 40 meter brett arbetsplatsområde. Vätgasen planeras att transporteras i ett rör med högt tryck och en diameter på högst 1,2 meter. Vätgasledningens sträckning i västra Finland är i alternativ ALT1 cirka 298 km och i alternativ ALT2 302 km.

Projektalternativ:

I MKB-förfarandet bedöms två alternativa sträckningar för vätgasledningen. I båda alternativen finns en gemensam sträckning vars totala längd är 254 km på avsnittet Karleby–Kristinestad–Sastmola

Alternativ i granskningen:

ALT0: Projektet genomförs inte.

ALT1: vätgasledningens längd är cirka 298 km. Rutten för ledningen är Kalajoki/Kannus–Karleby–Kristinestad/Sastmola.

ALT2: vätgasledningens längd är cirka 302 km. Rutten för ledningen är Sievi/Kannus–Karleby–Kristinestad/Sastmola.

Enligt MKB-programmet ska man granska projektets konsekvenser för markanvändning och planläggning, människors levnadsvillkor och trivsel, näringar, trafik, naturresurser, landskap, byggd kulturmiljö, arkeologiskt kulturarv, mark och berggrund, ytvatten, grundvatten, vegetation och naturtyper, fauna, fågelbestånd, Natura 2000-områden och andra naturskyddsområden, ekologiska nätverk, buller, vibrationer, luftkvalitet samt klimat. Fokus läggs på de konsekvenser som bedömts vara mest betydande, vilka preciseras under MKB-förfarandet med utgångspunkt i utredningar, utlåtanden och samarbeten med intressenter. I MKB-programfasen har de mest betydande konsekvenserna bedömts vara effekterna på ytvatten, naturens mångfald, människors levnadsvillkor och trivsel, markanvändning och planering samt arkeologiskt kulturarv.

Kontaktmyndighetens utlåtande om MKB-programmet ges i april 2026. MKB-beskrivningen beräknas vara klar att sättas till påseende i december 2026. Kontaktmyndighetens motiverade slutsats kan då ges i mars 2027.

På Kronoby kommuns område planeras 12,7 km överföringsledning. Den planerade sträckningen innebär bland annat att röret ska dras under Kronoby å. Grundvattenområden berörs inte på Kronoby kommuns område, men i Karleby går rutten genom Patamäki grundvattenområde enligt planen. Sträckningen för vätgasledningens har planerats så att det finns minst 30 meters skyddsavstånd från mittlinjen till närmaste bostads- och fritidshus. Vid Påras går den planerade ledningen som närmast ca 60-80m till 3 bostadshus.

Tillståndssektionen avger ett utlåtande om miljöaspekten längs rutten genom Kronoby kommun. Kommunstyrelsen avger utlåtande om planesituationen längs rutten genom Kronoby kommun. Gällande planesituationen så berör rutten inga detalj- eller generalplaneområden. Den planerade rutten går dock strax väster om delgeneralplaneområdet vid Kronoby flygfält, på ett avstånd av ca 1km. Här har flygfältsområdet en stor potential att kunna utnyttja gasledningen för framtida industrietableringar. Norr om Såkavägen/flygfältet vid Östermarken planeras ett solparksområde och här borde den planerade gasledningen flyttas att gå bredvid grundvattenområdesgränsen ut till Karleby rån.

Bilageförteckning:

Utlåtandebegäran från Tillstånds- och tillsynsverket (bilaga till föredragningslistan)

Karta över ledningsrutten

Sammanfattning (bilaga till föredragningslistan)

Karta byggnader m.m. (bilaga till föredragningslistan)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen bekantar sig med vätgasledningens dragning genom kommunen och påpekar följande:

- vid Kronoby flygfält borde en anslutningspunkt planeras som betjänar industrområdet vid flygfältet.

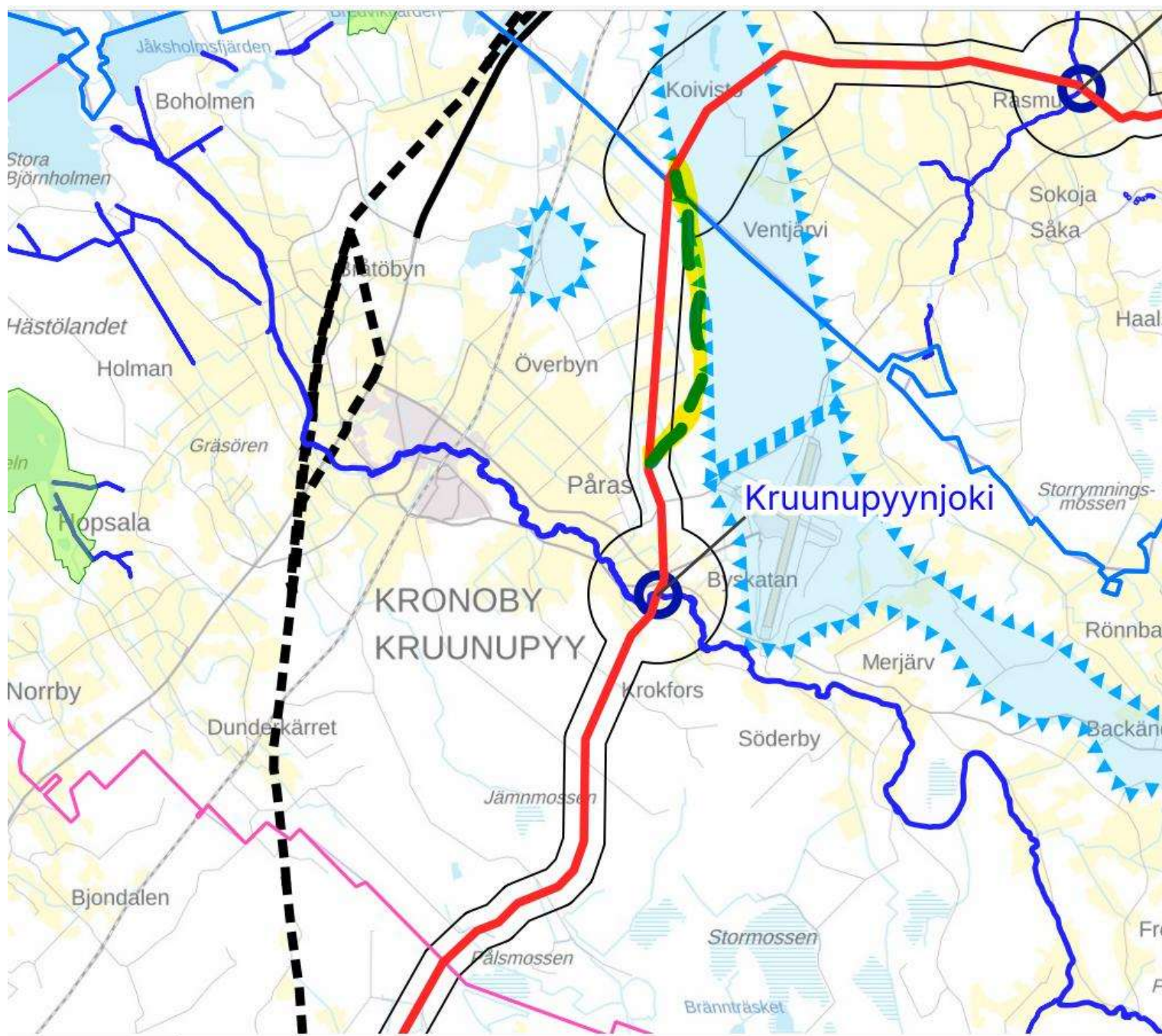
-
- norr om Såkavägen/flygfältet borde gasledningen flyttas att gå bredvid grundvattenområdesgränsen ut till Karleby rån eftersom ett solparksområde planeras vid Östermarken.

Beslut:**Kommunstyrelsen beslöt enhälligt i enlighet med förslaget.****Kommunstyrelsen förklarade paragrafen omedelbart justerad.**

Erik Abbor och Henrik Huhta anmälde jäv som markägare och deltog inte i behandlingen av ärendet. Joacim Sandbacka anmälde jäv på grund av släktskap med markägare och deltog inte i behandlingen av ärendet.

Karta över Gasgrids ledningsrutt genom Kronoby kommun med rött.

Med grön färg föreslagen flytt av ledning mot grundvattenområdet.

ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING OCH BESVÄRSANVISNING**FÖRBUD ATT SÖKA ÄNDRING****Vad förbudet grundar sig på**

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet, kan enligt 136 § kommunallagen begäran om omprövning inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer: 49–52, 54–55 och 59–61

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom en skriftlig begäran om omprövning enligt 134 § 1 mom. kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer: 53 och 56–58

ANVISNING OM HUR MAN BEGÄR OMRÖVNING**Myndighet till vilken omprövningsbegäran kan framställas samt tid för begäran om omprövning.**

Den som är missnöjd med nedan nämnda beslut kan framställa en skriftlig omprövningsbegäran. Myndighet hos vilken omprövning yrkas är:

Kommunstyrelsen i Kronoby kommun
e-post: kronoby.kommun@kronoby.fi
Säbråvägen 2
68500 KRONOBY

Paragrafer: 53 och 56–58

Begäran om omprövning skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Omprövningsbegärans innehåll

Av omprövningsbegäran skall framgå begäran och vad den grundar sig på. Omprövningsbegäran skall undertecknas av den som framställer den.

Beslut som gäller upphandling

I beslut som gäller upphandling kan den som ärendet gäller även göra en skriftlig framställan till Marknadsdomstolen, PB 118, 00131 HELSINGFORS, e-post: markkinaoikeus@oikeus.fi.

Paragrafer:

Framställan bör göras inom 14 dagar från det att parter fått del av beslutet.

BESVÄRSANVISNING

Besvärsmyndighet och besvärstid

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av en omprövningsbegäran kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt begäran. Om beslutet har ändrats med anledning av omprövningsbegäran, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av dem som är part eller medlem av kommunen.

Besvärsmyndighet är:

Vasa förvaltningsdomstol
Förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst via länk
och QR-kod:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Eller i andra hand till:
Vasa förvaltningsdomstol, Korsholmsesplanaden 43,
PB 204, 65101 Vasa
e-post vaasa.hao@oikeus.fi telefon 029 56 42611.

Kommunalbesvär, paragrafer:
Besvärstid 30 dagar

Förvaltningsbesvär, paragrafer:
Besvärstid 30 dagar

Annan besvärsmyndighet, adress
och postadress, paragrafer:
Besvärstid 30 dagar, paragrafer:
Besvärstiden börjar från delfåendet av beslutet.

BESVÄRSSKRIFT

I besvärsskriften skall uppges ändringssökandens namn, yrke, boningsort och postadress, vilket beslut som överklagas, vilka ändringar som yrkas i beslutet och motiveringarna till att beslutet bör ändras. Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och postadress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia, och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.

Inlämnande av handlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten senast den dag då besvärstiden utgår före tjänstetidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Rättegångsavgift

Med stöd av lag om domstolsavgifter (1455/2015), uppbärs en rättegångsavgift på 260 € av en ändringssökande i förvaltningsdomstolen.

Detaljerad anvisning för begäran om omprövning/besvärсанvisning fogas till protokollsutdraget.

DELGIVNING AV BESLUT

Undertecknad intygar protokollsutdragets riktighet.

Datum för delgivning av beslutet hittas i nedanstående elektroniska underteckning.

Protokollet i sin helhet finns tillgängligt på Kronoby kommuns webbplats.

Sammanträdestid	Tisdagen den 3 mars 2026, kl. 17:00-19:33	
Sammanträdesplats	Kommungården, styrelserummet	
Beslutande:	☒ Rudström, Carina ☒ Nyqvist, Lotta, 9-15 § ☒ Broända, Anton ☒ Slotte, Harald ☒ Åminne, Erica, 12-16 §	Ersättare: ☐ Bodbacka, Christina ☐ Forsström, Malena ☐ Sandstedt, Per-Emil ☐ Sjölund, Mirja ☐ Sandström, Hans
Övriga närvarande:	☐ Hagnäs, Marika ☒ Brännkärr, Malin, 9-12 § ☒ Björkgård, Karin ☒ Sandstedt, Hanna ☐	kommunstyrelsens ordförande kommundirektör miljövårdssekreterare byggnadsinspektör
Paragrafer:	9 - 16 §	
Underskrifter:	Ordförande: Carina Rudström	Protokollförare: Karin Björkgård
Protokolljustering:	Protokolljusterare: Harald Slotte	Protokolljusterare: Anton Broända
Protokollet framlagts till påseende:	Kronoby, den 9 mars 2026	
Intygar:	Miljövårdssekreterare Karin Björkgård	

9 §. Laglighet och beslutförhet

Konstateras att kallelsen till sammanträdet skett på föreskrivet sätt och att tillståndssektionen även med hänsyn till antalet närvarande är beslutför.

Beslut:

Sammanträdet konstaterades lagligen sammankallat och sektionen beslutför.

Dnr: KRON/88/11.01.06.00/2026

16 §. Utlåtande gällande miljökonsekvensbedömningsprogram för Finlands nationella väggasnät, del III, västra Finland, Gasgrid Vetyverket Oy

Miljövärdsssekreteraren:

Gasgrid Vetyverket Oy har till Tillstånds- och tillsynsverket lämnat in ett bedömningsprogram enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB-förfarande) för Finlands nationella väggasnät, del III, västra Finland. Bedömningsprogrammet är den projektansvariges plan för hur miljökonsekvensbedömningen ska genomföras.

Finlands nationella väggasnät planeras från södra Finland till Torneå. Projektet har på grund av sin geografiska omfattning delats upp i fem separata miljökonsekvensbedömningar. I MKB-programmet som gäller Västra Finlands del granskas tre olika alternativ för projektet:

- VE0, där projektet inte genomförs
- VE1, där projektet genomförs och rutten går på sträckan Kalajoki/Kannus-Karleby-Kristinestad
- VE2, där projektet genomförs och rutten går på sträckan Sievi/Kannus-Karleby-Kristinestad

Vätgasledningssträckan i Västra Finland är cirka 298 km lång i alternativ VE1 och 302 km lång i alternativ VE2. Överföringsledningens rutt går i båda projektalternativen genom 12 kommuner från Kannus till Kristinestad.

På Kronoby kommuns område planeras 12,7 km överföringsledning. För ledningen behövs 10 meter breda nyttjanderättsområden samt under byggtiden ca 40 m breda arbetsplatsområden. Vätgasen planeras att transporteras i ett rör med högt tryck och en diameter på högst 1,2 meter. Rör gjorda av kolstål förläggs i marken med minst 1 meters täckningsdjup. Den planerade sträckningen innebär bl.a. att röret ska dras under Kronoby å. Grundvattenområden berörs inte på Kronoby kommuns område, men på den norra sidan om rån mot Karleby går rutten genom Patamäki viktiga grundvattenområde enligt planen.

Miljökonsekvensbedömningsprogrammet hålls till påseende i de berörda kommunerna samt på miljöförvaltningens webbtjänst [Finlands nationella väggasnät, del III, västra Finland](#) under tiden 18.2-19.3.2026. Kronoby kommun, kommunens planläggning samt byggnadstillsyns- och miljövärdsmyndigheter ges möjlighet att ge utlåtanden om programmet inom samma tid. I utlåtandebegäran ombeds myndigheterna särskilt ta ställning till följande frågor:

- åsikter om projektets sannolikt betydande miljökonsekvenser,
- är beskrivningen av miljöns nuvarande tillstånd tillräcklig och de planerade utredningarna inriktade till de sannolikt betydande konsekvenserna
- möjligheterna att förena de planerade utredningarna med andra förfaranden
- planer och tillstånd som behövs för projektet och beslut som jämföras med dem

Informationsmöten för allmänheten där projektet presenteras hålls i Kelviå 3.3, i Vasa 4.3 (distansmöjlighet) och i Närpes 5.3.2026.

Enligt MKB-programmet ska man granska projektets konsekvenser för markanvändning och planläggning, människors levnadsvillkor och trivsel, näringar, trafik, naturresurser, landskap, byggd kulturmiljö, arkeologiskt kulturarv, mark och berggrund, ytvatten, grundvatten, vegetation och naturtyper, fauna, fågelbestånd, Natura 2000-områden och andra naturskyddsområden, ekologiska nätverk, buller, vibrationer, luftkvalitet samt klimat. Fokus läggs på de konsekvenser som bedömts vara mest betydande, vilka preciseras under MKB-förfarandet med utgångspunkt i utredningar, utlåtanden och samarbeten med intressenter. I MKB-programfasen har de mest betydande konsekvenserna bedömts vara effekterna på ytvatten, naturens mångfald, människors levnadsvillkor och trivsel, markanvändning och planering samt arkeologiskt kulturarv.

Kontaktmyndighetens utlåtande om MKB-programmet ges i april 2026. MKB-beskrivningen beräknas vara klar att sättas till påseende i december 2026. Kontaktmyndighetens motiverade slutsats kan då ges i mars 2027.

Bilageförteckning:

Sammanfattning
Karta byggnader m.m.
Karta yt- och grundvatten

Miljövårdssekreterarens förslag:

Tillståndssektionen tar del av miljökonsekvensbedömningsprogrammet för Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland, Gasgrid Vetyverkot Oy, och ger synpunkter.

Beslut:

Tillståndssektionen påpekar, i egenskap av miljövårds- och byggnadstillsynsmyndighet, att det i närheten av influensområdet också finns andra byggnader än bostads- och fritidshus. T.ex. djurstall är inte utmärkta på kartorna. Ett hus på den östra sidan om vätgasledningen, strax söder om Kronoby å, är i planen märkt som fritidshus. Enligt kommunens register är detta ett bostadshus.

Tillståndssektionen anser att det är viktigt att komma ihåg att det behövs en öppen dialog mellan markägarna och Gasgrid. Rörets nergrävning på åkermark kommer onekligen att medföra skördebortfall och försämrad bördighet.

Sammanfattning

Projektbeskrivning och –alternativ

Gasgrid Vetyverket Oy (nedan Gasgrid) planerar Finlands nationella vätgasnät, som är ett viktigt infrastrukturellt projekt för att främja vätgasekonomin. Projektets mål är att stödja Finlands mål om klimatneutralitet till år 2035 samt möjliggöra produktion, transport och distribution av vätgas för den inhemska industrin och för export. Projektet förbättrar energisystemets flexibilitet och försörjningsberedskap samt skapar nya exportmöjligheter.

Överföringsnätet består av kolstålrör med högt tryck som placeras under jord samt ventil- och tryckreduceringsstationer. Dessutom byggs renskolvs- och mätstationer samt anodfält för korrosionsskydd. Rören installeras med ett täckningsdjup på minst en meter och för överföringsnätet inlöses ett nyttjanderättsområde med cirka 10 meters bredd. Efter byggandet förblir åkermarkerna odlingsbara, men nyttjanderättsområden i skogsområden hålls fria från träd.

Projektet har på grund av sin geografiska omfattning delats upp i fem separata miljökonsekvensbedömningar, och för var och en av dem upprättas en egen bedömning. I detta MKB-förfarande granskas Västra Finlands del av det nationella vätgasnätet. MKB-programmet granskar tre olika alternativ för projektet:

- VE0, där projektet inte genomförs
- VE1, där projektet genomförs och ruten går på sträckan Kalajoki/Kannus–Karleby–Kristinestad
- VE2, där projektet genomförs och ruten går på sträckan Sievi/Kannus–Karleby–Kristinestad

Vätgasledningssträckan i Västra Finland är cirka 298 km lång i alternativ VE1 och 302 km lång i alternativ VE2. Överföringsledningens rutt går i båda projekialternativen genom 12 kommuner från Kannus till Kristinestad. Överföringsledningens rutt i Västra Finland går i Kannus, Karleby, Kronoby, Pedersöre, Nykarleby, Vörå, Vasa, Laihela, Korsholm, Malax, Närpes och Kristinestad.

MKB-förfarande

Projektets miljöpåverkan ska utredas i en bedömningsprocess enligt MKB-lagen (252/2017) innan åtgärder som påverkar miljön avsevärt vidtas. I MKB-förfarandet fattas inga beslut om projektet och inga tillståndsfrågor avgörs, utan målet är att tillhandahålla information som stöd för beslutsfattandet.

Detta dokument är bedömningsprogrammet (MKB-programmet) för miljökonsekvensbedömningsförfarandet, där följande presenteras:

- grundläggande uppgifter om projektet, alternativ och teknisk beskrivning,
- projektets och MKB-förfarandets tidtabell samt deltagande- och informationsplan samt
- influensområden – nuläge och plan för vilka konsekvenser som ska bedömas och med vilka metoder bedömningarna genomförs.

I MKB-förfarandets andra skede upprättas en MKB-beskrivning där projektets miljökonsekvenser, deras betydelse samt jämförelsen av de bedömda alternativen och åtgärder för att lindra de skadliga

konsekvenserna redovisas, baserat på MKB-programmet, kontaktmyndighetens utlåtande om det samt de gjorda utredningarna. Kontaktmyndigheten (Tillstånds- och tillsynsverket) granskar tillräckligheten och kvaliteten på miljökonsekvensbeskrivningen och utarbetar därefter en motiverad slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser

FCG Rakennettu Ympäristö Oy ansvarar som konsult för att utarbeta miljökonsekvensbedömningen för Västra Finlands delområde.

Plan för deltagande och information

MKB-förfarandet är en öppen process där till exempel invånare, föreningar och andra aktörer har möjlighet att delta. Alla har möjlighet att lämna återkoppling och delta i utvärderingen under hela processen. Officiella utlåtanden och åsikter ska lämnas till kontaktmyndigheten under tiden då MKB-programmet och MKB-beskrivningen är framlagda. Gasgrid har också öppnat en kartbaserad enkät där alla har möjlighet att lämna respons direkt till den projektansvariga.

Under MKB-programmets och -beskrivningens framläggandetid ordnas öppna informations- och diskussionsmöten för allmänheten om MKB-programmet och -beskrivningen.

För att följa MKB-förfarandet samlas en referensgrupp, vars syfte är att främja informationsflödet och -utbytet mellan de ansvariga för projektet, myndigheter och andra intressenter. Referensgruppens medlemmar följer MKB-förfarandets gång och framför sina åsikter om utarbetandet av miljökonsekvensbedömningen.

Tidsplan för projektet och miljökonsekvensbedömningen

Projektet inleddes med marknads- och ruttundersökningar år 2022. Miljökonsekvensbedömningen är planerad att genomföras åren 2025–2027, varefter man går vidare till efterföljande tillståndsprocesser och planeringsfaser. Målet är att de första delarna av vätgasnätet blir klara i början av 2030-talet.

Projektets MKB-förfarandet har inletts med en förhandsöverläggning enligt 8 § i MKB-lagen 10.6.2025. Det färdiga MKB-programmet lämnas till kontaktmyndigheten i januari 2026.

Miljökonsekvensbedömningen genomförs under år 2026. MKB-beskrivningen lämnas enligt preliminär tidtabell till kontaktmyndigheten hösten 2026, och kontaktmyndighetens motiverade slutsats väntas bli klar vintern 2027.

Principerna för planering av vätgasledningens rutt

Utgångspunkten för planering av det nationella vätgasnätet är att göra framtida vätgashandel möjlig genom att sammanlänka produktions- och förbrukningsplatserna effektivt. I planeringen har beaktats överföringsbehov, centrala aktörer, dialog mellan olika intressegrupper samt anslutningar till Sverige och kommande rörläningar till sjöss. I ruttplaneringen har redan innan MKB-förfarandet inleddes tagits hänsyn till bland annat bebyggelse, naturobjekt, infrastruktur- och energinät samt framtida behov av planläggning och utveckling. Rutten har anpassats under flera faser och diskussioner med intressegrupper för att betjäna industriområden och undvika känsliga platser. I placeringen av rörsystemet betonas säkerhet samt miljö- och markanvändningsfaktorer. I linjedragningen har man så långt som möjligt favoriserat åkerområden, eftersom konsekvenserna för nuvarande markanvändning

och miljö är mindre och kortvarigare där än i skogsområden. Dessutom har man undvikit bland annat tät bebyggelse och värdefulla naturplatser, dock med beaktande av behovet att placera överföringsledningen nära framtida industriområden. I linjedragningen har man lämnat minst 30 meters skyddsavstånd till bostäder och även alla andra byggnader.

Miljöns nuläge

Miljöns nuläge beskriver platser som är kvar efter överföringsledningens första ruttplaneringsfas och som ska beaktas och närmare bedömas i MKB-förfarandet. Influensområdets avgränsning har per tema fastställts så pass omfattande att inga betydande miljökonsekvenser förväntas uppstå utanför det område som granskas.

Markanvändning och planläggning

Vätgasledningen placeras i skogar samt öppen mo och hållmarker (cirka 61 % av influensområdet) samt i jordbruksområden (cirka 39 % av influensområdet). Rutten går i totalt sju tätorts- och byområden: Kelviå, Såka, Kronoby, Ytteresse, Vörå, Tjock och Lappfjärds tätorter. I planeringen av vätgasledningens sträckning har man beaktat landskaps- och generalplaneringen samt strävat efter att helt undvika detaljplanlagda områden. Vätgasledningen placeras i landskapen Mellersta Österbotten och Österbotten. I Mellersta Österbotten gäller flera etapplandskapsplaner, i Österbotten en helhetslandskapsplan. Totalt finns det 25 gällande general-, delgeneral-, vindkraftsdelgeneral- och strandgeneralplaner längs vätgasledningsrutten. Ledningssträckan ligger inte inom något detaljplaneområde, men sex gällande detaljplaner finns inom influensområdet. Inom influensområdet finns inga stranddetaljplaner.

Människors levnadsvillkor och trivsel

Rutten ligger huvudsakligen i glest befolkat område. De tätast befolkade områdena (där befolkningstätheten > 50/km²) längs rutten finns i Kannus tätort, Kelviå i Karleby, Kronoby tätort, Ytteresse i Pedersöre, Vörå tätort samt i tätorterna Tjock och Lappfjärd i Kristinestad. I influensområdet ligger 2 814 bostadshus och 37 fritidshus. Flest bostadshus i influensområdet finns i Kristinestad. Det finns inga byggnader avsedda för sammankomster inom influensområdet. Till A-gruppens byggnader (Statsrådets förordning om säkerheten vid hantering av naturgas 551/2009) hör allmänna byggnader avsedda för samling: inkvarteringslägenheter (hotell, sjukhus, åldringshem), samlingslokaler (skola, biograf, stormarknad), bostadslägenheter (flervåningshus). I grupp A ingår dessutom anläggningar som tillverkar, lagerhåller eller använder explosiva varor samt anläggningar som industriellt hanterar eller lagerhåller farliga kemikalier.

Majoriteten av rekreationsobjekten längs rutten är regionala cykel- eller friluftsleder, men bland dem finns även ett antal andra rekreationsmål, såsom skidspår, sportplaner och en utomhusträningsplats.

Förutom officiella rekreationsområden kan även självständig fritidsverksamhet bedrivas i närheten av ledningen, såsom bärplockning, jakt, friluftsliv eller naturskådning.

Näringar

I vätgasledningens influensområde dominerar jord- och skogsbruket näringsverksamheten. Det finns ingen industri inom influensområdet. Inom influensområdet för vätgasledningen finns totalt cirka 5 300 hektar jordbruksmark. Mest jordbruksområden finns i Närpes, cirka 1 000 hektar, och minst i Laihela, cirka 25 hektar. Skogar samt öppen mo och hållmarker inom influensområdet omfattar cirka 8 200 hektar. Mest skog, öppen mo och bergig mark finns i Karleby, nästan 1 900 hektar, och minst i Laihela, cirka 40 hektar. Inom influensområdet finns totalt sex vindkraftsområden i produktion samt flera vindkraftsprojekt. Det finns inga turistobjekt inom vätgasledningens influensområde.

Trafik

Vätgasledningen korsar flera trafikleder. De mest betydande är riksvägarna 3, 8, 13, 19 och 28 samt Seinäjoki–Uleåborg-banan, Seinäjoki–Vasa-banan och Seinäjoki–Kaskö-banan. Ledningen korsar även flera leder där väg- eller järnvägsprojekt är planerade.

Naturresurser

Vätgasledningen ligger inom området för flera viltvårdsföreningar, jaktklubbar samt fiskeriområden. Byggandet av ledningen kan påverka jakt och fiske i arbetsplatsområdet. Två områden för täkt av marksubstanser finns inom influensområdet; i Kannus och Karleby ligger täktområdet Välitälo/Hiekkala/Rynkälä/Palonperä för grus och sand, och i Kronoby ligger Norrskogs täktområde för grus och sand. Det finns inga torvproduktionsområden i influensområdet, det närmaste torvproduktionsområdet ligger cirka 190 meter från mittlinjen. Två gällande malmletningstillståndsområden finns i influensområdet; Lakeuden Malmi Oy:s Hanni-område i Kannus, samt Keskusjärvi-området som tillhör Keliber Technology Oy och ligger i Karleby.

Landskap

Ledningen placeras i landskapsprovinsen Österbotten, i Mellersta Österbottens äldvalds- och kustlandskap, i Södra Österbottens kustbygd samt i Södra Österbottens odlingslandskap. Vätgasledningen korsar totalt tre nationellt värdefulla landskapsområden i Vörå och Vasa. Dessutom korsar ledningen totalt fem landskapsområden med regionalt värde i Mellersta Österbotten samt totalt fyra områden i Österbotten. I influensområdet finns flera lokalt värdefulla objekt. På influensområdet finns en vårdbiotop (Jaakkolan haka) i Kristinestad. Nationellt värdefulla geologiska formationer finns på ett ställe inom överföringssträckningens landskapsmässiga influensområde. Influensområdet innehåller inga nationella stadsparker eller landskapsvårdsområden.

Byggd kulturmiljö

Inom överföringsledningens influensområde ligger totalt fyra byggda kulturmiljöer av riksintresse. Dessutom finns det fem byggda kulturmiljöer med regional betydelse inom influensområdet. I influensområdet finns flera lokalt värdefulla objekt. Inom influensområdet finns inga världsarv eller byggnader som är skyddade enligt lag.

Arkeologiskt kulturarv

I influensområdet finns totalt 20 fasta fornlämningar och 10 andra kulturarvsobjekt, men överföringsledningen placeras inte på objektens områdesavgränsningar. De närmaste fasta fornlämningarna ligger ungefär 40 meter från mittlinjen, och de närmaste övriga kulturarvsobjekten ligger cirka 30 meter från mittlinjen. På influensområdet finns inga VARK-områden. Närmaste VARK-område, Lågpeitkangas, ligger i Vörå cirka 900 meter från mittlinjen. I influensområdet finns inga arkeologiska kärnområden som är anvisade i landskapsplaner.

Mark och berggrund

I den norra delen av sträckan består jordarterna huvudsakligen av grovkorniga, finkorniga och blandade jordarter samt av torvmarker med olika tjocklek. I området kring Vörå, Vasa, Laihela och Korsholm förekommer alltmer gyttjiga finkorniga jordarter samt lera längs rutten. I Malax, Närpes och Kristinestads område är jordarterna huvudsakligen fina och blandade jordarter samt berg.

I ruttens norra ände består berggrunden huvudsakligen av biotitparaskiffer, men även bland annat granodiorit och porfyrisk granodiorit. I områdena Nykarleby, Vörå och Vasa består berggrunden huvudsakligen av granodiorit och porfyritisk granodiorit. I områdena Korsholm, Malax, Närpes och Kristinestad består berggrunden huvudsakligen av biotitparagnejs.

Inom överföringsledningens influensområde ligger ett geologiskt värdefullt område: det nationellt värdefulla bergsområdet Boberget-Kärresberget (KAO100047). Avståndet från mittlinjen till områdets kant är ungefär 40 meter.

Sannolikheten för sura sulfatjordar är i vissa delar av rutten hög, särskilt i Vasaområdet. På influensområdet finns totalt sex objekt i MATTI-registret, varav fyra ligger i Kristinestad nära Tjock å och två i Kristinestad nära Lappfjärds å.

Ytvatten

Vätgasledningens sträckning och dess alternativa rutter korsar många diken, åar och älvar. De viktigaste fåror som rutten korsar är Naturaåarna i Mellersta Österbotten och Österbotten: Lesti å, Esse å och Lappfjärds å. Andra stora åar är bland annat Kelviå å, Perho å, Purmo norra å, Purmo södra å, Lappo å, Kimo å, Kyrö älv, Närpes å samt Tjock å. Utöver dessa korsar rutten flera mindre åar samt tiotals bäckar eller diken. Ruttalternativ 1) Kalajoki/Kannus – 3) Karleby korsar sammanlagt 24 fåror. Ruttalternativ 2) Sievi/Kannus – 3) Karleby korsar totalt 18 fåror. Sträcka 3) Karleby – 4) Kristinestad/Sastmola korsar totalt 129 fåror.

Grundvatten

Totalt finns 16 grundvattenområden i influensområdet, varav sex ligger över överföringsledningens mittlinje: Hietajärvi i Kannus, Karhinkangas i Karleby, Riippa i Karleby, Patamäki i Karleby, Palomheden i Nykarleby samt Pensalkangas i Vörå.

Vegetation och naturtyper

Influensområdet ligger inom skogsvegetationszonerna sydboreala Västra Finlands och Österbottens kustregion (2a) samt inom mellanboreala Österbottens region (3a). Influensområdet ligger inom myrvegetationszonerna Österbottens excentriska högmossar och högmossar (2c), koncentrisk högmossar i Satakunta och södra Österbotten (1c) samt Södra Finlands fuscum-högmossar (1b). I influensområdet finns totalt 19 av Skogscentralens skogslagsobjekt. Inget objekt ligger på mittlinjen. I influensområdet innehåller inga av Skogscentralens naturvårdsobjekt. Totalt finns sju av Skogscentralens miljöstödsobjekt inom influensområdet, varav en ligger på mittlinjen. Av särskild beaktansvärda arter i influensområdet har myrbräcka (VU) observerats i Karleby samt skogsfru (VU) i Närpes.

Fauna

Djurlivet i influensområdet består huvudsakligen av regionalt typiska däggdjur och andra djurarter som har anpassat sig till att leva i av människan starkt förändrade åker-, skogs- och våtmarksområden. Det finns inga tidigare observationer av åkergroda i influensområdet, men baserat på förstudien identifierades potentiella förekomstplatser för åkergroda i influensområdet. Det finns 24 observationer av flygekorrens spillningsträd inom influensområdet i kommunerna Vörå, Korsholm, Närpes och Kristinestad. Populationerna av flygekorre är tätast längs kusten av Västra Finland och Österbotten. I influensområdet förekommer enligt observationerna Finlands vanligaste fladdermusart, nordfladdermusen, samt läderlappar. Möjligen kan också brunlångöra förekomma i den södra delen av influensområdet. Det finns inga observationer av trollsländor som ingår i IV (a) i habitatdirektivet inom influensområdet, men förstudien har identifierat lämpliga vattenmiljöer. Det finns inga observationer av utter i influensområdet, men utter förekommer ändå i de vattendrag som vätgasrutten korsar. Det finns observationer av två skogsrenar inom influensområdet baserat på Naturresursinstitutets data från halsband.

Fågelbestånd

Ett internationellt värdefullt fågelområde (IBA-område), tre nationellt värdefulla fågelområden (FINIBA-områden) samt fem regionalt värdefulla fågelområden (MAALI-områden) ligger inom influensområdet för vätgasledningen. Akut och starkt hotade arter som har häckat inom influensområdet under perioden 1/2010–5/2025 är berguv (EN), tallita (EN), bivråk (EN), ortolansparv (CR), hussvala (EN), silltrut (EN), tornseglare (EN), backsvala (EN), gråsparv (EN) och grönfink (EN).

Natura 2000-områden och andra naturskyddsområden

På influensområdet finns totalt 11 Natura-områden. Tre Natura-områden (Lesti å, Esse å och Lappfjärds älvdal) ligger på mittlinjen, och för dem genomförs en Natura-bedömning enligt 35 § i naturvårdslagen. Dessutom genomförs en egentlig Natura-bedömning för SAC/SPA-området Lappfjärds våtmarker. Behovet av en Natura-bedömning utreds för områden som ligger inom 500 meters avstånd från mittlinjen, alltså för områdena Mesmossen, Perämetsä och Sanemossen.

Totalt finns 25 övriga skyddsområden i influensområdet. En del skyddsområden överlappar med de Natura-områden som nämns ovan. Fem områden ligger på mittlinjen; forsskyddsområden som omfattar Lesti å, Perho å, Esse å, Kyro älv och Lappfjärds å. Näst närmaste område, ett större statligt skyddsområde i Vasa som täcker Natura-området Perämetsä, ligger cirka 90 meter från mittlinjen.

Ekologiskt nätverk

Med ekologiskt nätverk avses kärnområden i naturen, det vill säga stora, sammanhängande områden med liten mänsklig påverkan samt förbindelser mellan dem mitt i en miljö förändrad av mänsklig verksamhet. Det ekologiska nätverket har granskats baserat på regionala utredningar. Längs vätgasledningens sträckning i landskapet Mellersta Österbotten finns två beteckningar för behov av grön förbindelse i Karleby och som går från havet mot inlandet och gränsen till landskapet Österbotten. Ett av förbindelsebehoven gäller mer exakt Perho ådal och det andra går från Sannanranta genom industriområdet till Saarikangas. Dessutom ligger ett naturkärnområde som är betydande för det ekologiska nätverket, Natura-området Lesti å, på eller nära vätgasöverföringsledningens sträckning. I Österbottens landskapsplan 2050 har linjebeteckningar anvisats för ekologiska förbindelsebehov, varav 12 ligger på eller i närheten av vätgasledningens sträckning. De ekologiska förbindelsebehoven i landskapsplanen har främst skissats mellan Natura-områden eller viktiga fågelområden vid kusten och skyddsområden, våtmarker samt andra områden som är viktiga för biologisk mångfald i inlandet.

Buller

De mest betydande ljudkällorna i närmiljön kring överföringsledningen är i nuläget det lokala trafikbullret samt det tillfälliga bullret från arbetsmaskiner vid täktverksamhet, jordbruks-, torv- och skogsarbeten.

Vibration

I vätgasledningens influensområde orsakas vibrationer av riksvägar, järnvägar och täktområden för marksubstanser.

Luftkvalitet

I nuläget är det framför allt vägtrafik i närmiljön kring vätgasledningen som försämrar luftkvaliteten. En aktivitet som kan försämra luftkvaliteten tillfälligt är täkt av marksubstanser. Det finns ingen industri i närheten av vätgasledningen.

Klimat

Mellersta Österbotten samt de nordligaste delarna av Österbotten hör till den mellanboreala klimatzonen, medan Österbotten, med undantag för de norra delarna, tillhör den sydboreala klimatzonen. Klimatförhållandena i Mellersta Österbotten är tydligt uppdelade mellan kusten och inlandet som delvis ligger i området Suomenselkä. Årets medeltemperatur är i större delen av landskapet något över +3 °C. De årliga nederbördsmängderna är i genomsnitt 500–550 millimeter per år i kustregionen i Mellersta Österbotten, 550–600 millimeter per år i inlandet och över 600 millimeter per år i de högsta östra delarna av landskapet. Österbottens landskap är smalt i öst-västlig riktning och ligger vid kustområdet, därför påverkar havet landskapets klimat starkt. Årets medeltemperatur är vanligtvis +4...+5 °C. Den årliga nederbördsmängden är i genomsnitt omkring 500 millimeter vid Österbottens kust och skärgård, 550–600 millimeter i inlandet. Enligt den finländska klimatpanelens SUOMI-rapport förutspås medeltemperaturen i landskapen Mellersta Österbotten och Österbotten stiga avsevärt, nederbörden öka och mängden snö minska betydligt fram till år 2050.

Miljökonsekvenser som ska granskas och bedömningsmetoder

Med miljökonsekvenser avses projektets direkta och indirekta påverkan på miljön. Enligt MKB-lagen utreds konsekvenser för:

- befolkningen, människors hälsa, levnadsvillkor och trivsel,
- marken, jorden, vattnet, luften, klimatet, växtligheten samt organismer och den biologiska mångfalden,
- samhällsstrukturen, de materiella tillgångarna, landskapet, stadsmiljön och kulturarvet,
- utnyttjande av naturresurserna samt
- växelverkan mellan dessa faktorer.

Fokus ligger på de konsekvenser som bedömts som mest betydande, vilka preciseras under MKB-förfarandet med utgångspunkt i utredningar, utlåtanden och samarbete med intressenter. I MKB-programfasen har de mest betydande konsekvenserna bedömts vara effekterna på ytvatten, naturens mångfald, människors levnadsvillkor och trivsel, markanvändning och planering samt arkeologiskt kulturarv. Bedömningen baseras på expertbedömningar, befintligt material och separata utredningar som görs under projektet.

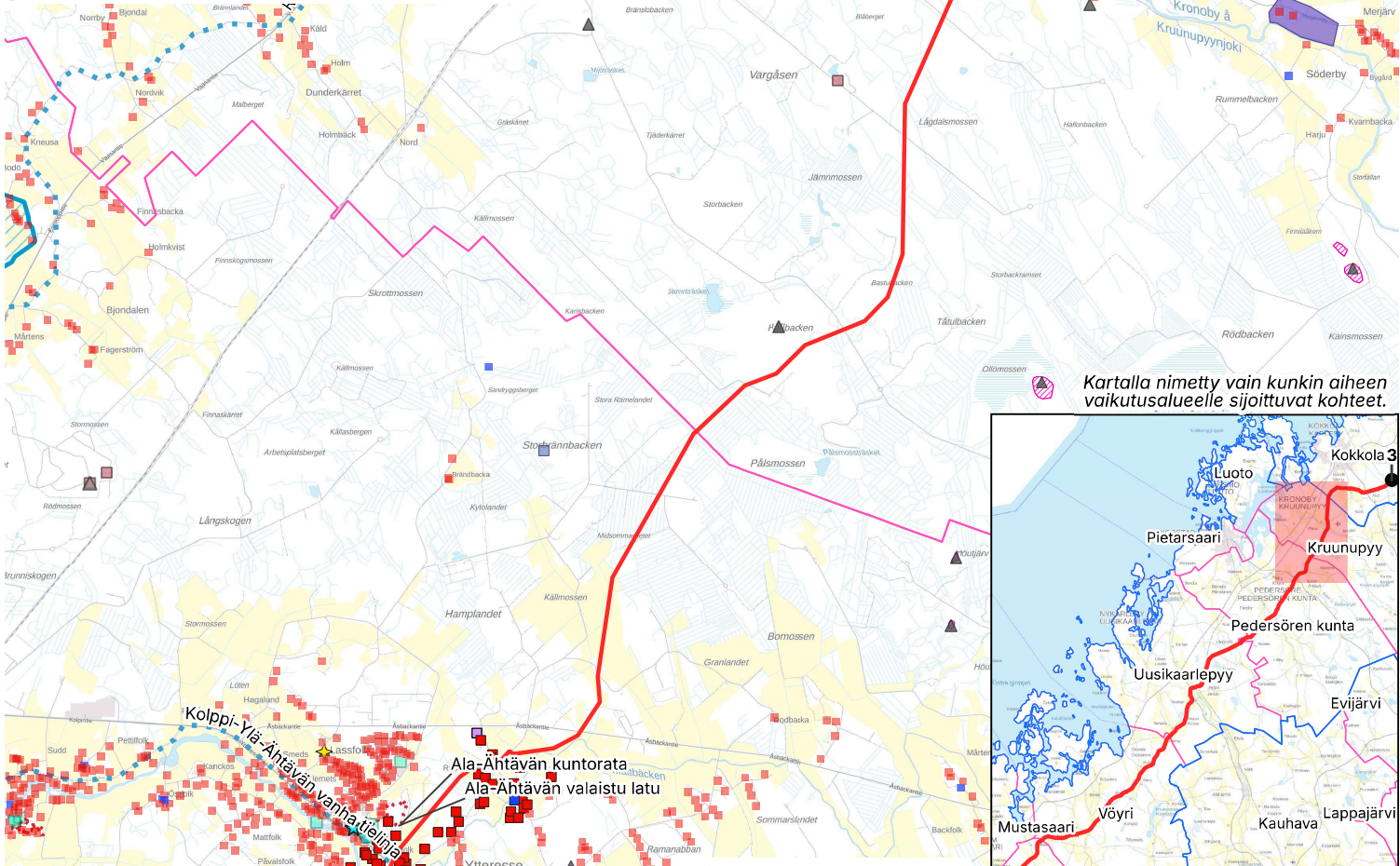
Liitekartta - Rakennukset, virkistys, luonnonvarat, maisema, RKY, arkeologia ja geologiset arvokohteet

7

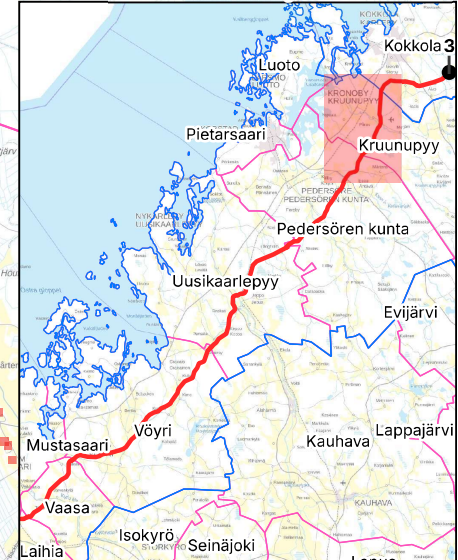
Bilaga Tillståndssektionen, 03.03.2026 § 1

Sokojan peltoalue

- Kunnat
- Maakunnat
- Vedyn siirtoputki, Länsi-Suomi
- 3) Kokkola - 4) Kristiinankaupunki/Merikarvia
- Rakennukset**
- Lomarakennus vaikutusalueella (MML)
- Lomarakennus (MML)
- Asuinrakennus vaikutusalueella (MML)
- Asuinrakennus (MML)
- Herkät rakennukset**
- ★ A-ryhmän rakennus (OSM)
- Virkistys**
- Virkistyskohde (LIPAS)
- ⋯ Hiihtoreitti (LIPAS)
- Luontopolku (LIPAS)
- ⋯ Ulkoilureitti (LIPAS)
- Luonnonvarat**
- Soran ja hiekan ottolupa vaikutusalueella (SYKE)
- Soran ja hiekan ottolupa (SYKE)
- Kalliokiven ottolupa (SYKE)
- ▲ Muu ottolupa (SYKE)
- Turvetuotantoalueet (SYKE)
- Maisema ja RKY**
- Valtakunnallisesti arvokas RKY-alue (Museovirasto)
- Keski-Pohjanmaa: Maakunnallisesti tai seudullisesti arvokas maisema-alue
- Keski-Pohjanmaa: Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (ehdotus, ei vahvistettu)
- Pohjanmaa: Maakunnallinen kulttuurimaisema
- Pohjanmaa: Maakunnallisesti arvokas RKY-piste (ei vaikutusalueella)
- ⋯ Pohjanmaa: Kulttuurihistoriallisesti merkittävä tielinjaus
- Paikalliset arvokohteet
- Perinnebiotooppi (Metsähallitus)
- ★ Lailla suojeltu rakennus (ei vaikutusalueella) (Museovirasto)
- Arkeologia**
- ★ VARK-kohde (ei vaikutusalueella)
- ▲ Kiinteä muinaisjäännös (Museovirasto)
- ▲ Muu kulttuuriperintökohde (Museovirasto)
- Arkeologisen kohteen aluerajaus (Museovirasto)

Kartalla nimetty vain kunkin aiheen vaikutusalueelle sijoittuvat kohteet.

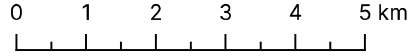
Liitekartta - Pinta- ja pohjavedet

- Maakunnat
- Kunnat

- Vedyn siirtoputki, Länsi-Suomi
- 1) Kalajoki/Kannus - 3) Kokkola
 - 2) Sievi/Kannus - 3) Kokkola
 - 3) Kokkola - 4) Kristiinankaupunki/Merikarvia
 - Pohjavedet vaikutusalue, noin 500 m keskilinjasta

© Gasgrid
© MML Karttakuvapalvelu WMTS 2025

- Jokien ekologinen tila
- Ekologinen luokittelu puuttuu
 - Erinomainen
 - Hyvä
 - Tyydyttävä
 - Välttävä
 - Huono

Bilaga Tillståndssektionen, 03.03.2026 §

PUROHELM, ennustettu muuttuneisuus

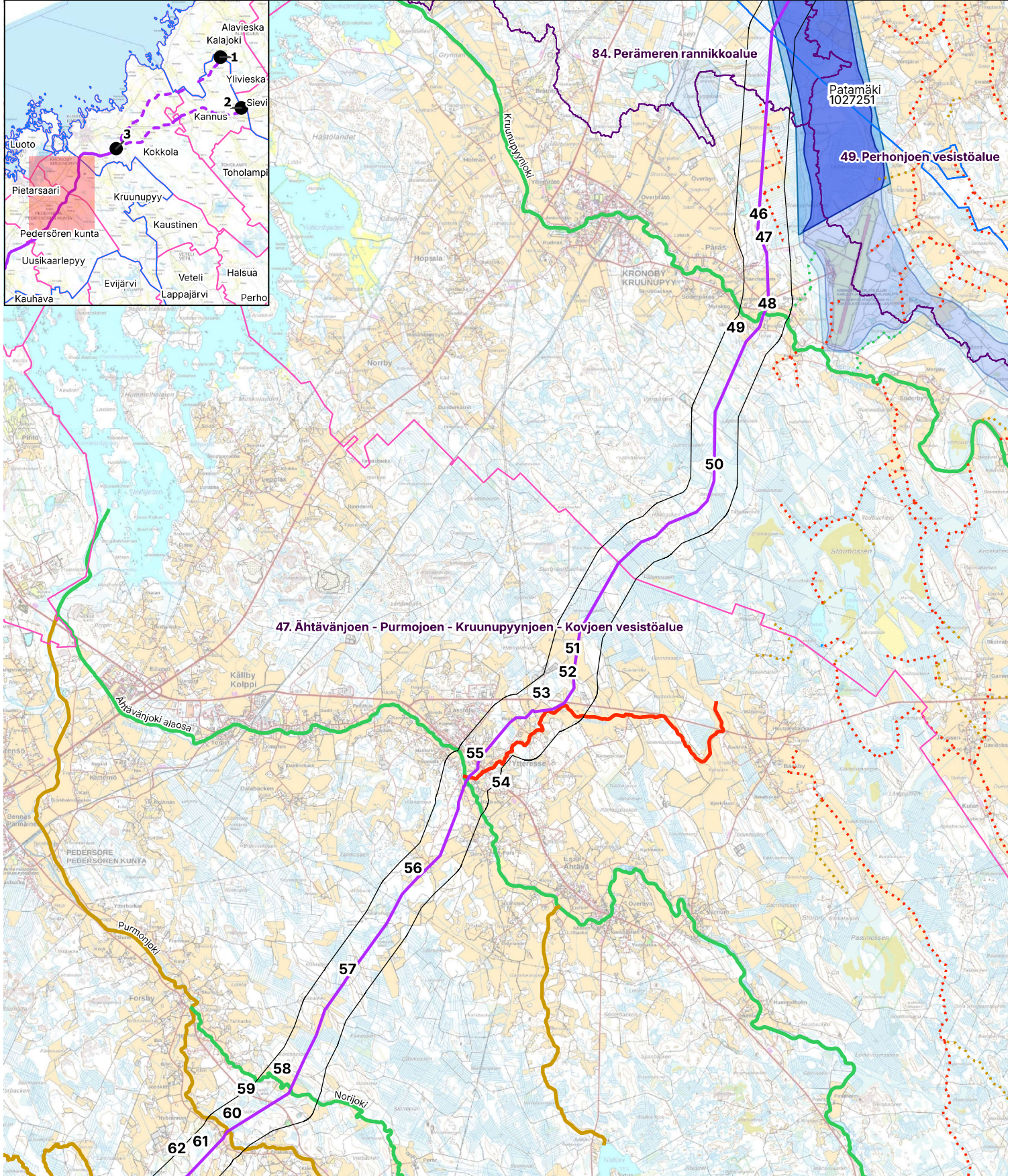
- 1 - Eniten muuttunut
- 2
- 3
- 4
- 5 - Vähiten muuttunut

15

Pohjavesialueet

- Muodostumisalue vaikutusalueella
- Pohjavesialue vaikutusalueella
- Valuma-aluejako, taso 2

Kartalla osoitettu AFRY:n pienvesiesiselvityksen mukainen kohdenumerointi. Kartalla nimety vedyn siirtoputkelle sijoittuvat valuma-alueet, sekä vaikutusalueelle (noin 500 m keskilinjasta) sijoittuvat pohjavesialueet.

Lupa- ja valvontavirasto
Yliopistonkatu 38
33100 TAMPERE

LVV-U/23232/2026

Lausunto, lähtevä, Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi

Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen kalatalousviranomaisen katsoo, että Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa koskevassa ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa ei ole kalatalouden osalta kattavasti kuvattu hankkeen vaikutusalueen ympäristön nykytilaa ja sen selvittämistarpeita eikä todennäköisiä merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Siirtoverkon muodostavan kaasuputken kanssa risteävien vesistöjen kala- ja nahkiaiskannoista on esitetty tietoja vain lajien esiintymisestä vaikutusalueen merkittävimmässä joissa: kalataloudellisesti arvokkaiden virta-alueiden ja rapukantojen esiintymisen sekä kala-, rapu- ja nahkiaiskantoihin kohdistuvan pyynnin osalta tiedot puuttuvat täysin. Puutteen merkitystä korostaa se, että hankkeen kalataloudelliset vaikutukset saattavat olla merkittävimpiä pienissä kalataloudellisesti arvokkaissa uomissa. Kaasuputken kanssa risteävien uomien suuri lukumäärä ei ole kestävä peruste jättää niiden kalataloudelliset arvot huomioimatta: vaikutusalueen vedenalaisen ympäristön nykytilan kuvaus tulisi olla yhtä kattava kuin maanpäällisen. Vaikka kalataloudelliset vaikutukset jäisivät yksittäisissä uomissa pääosin suhteellisen vähäisiksi, saattavat ne nousta hankkeessa kokonaisuutena huomattaviksi. Kalatalousviranomaisen huomauttaa, että liitteen 2A pintavesitaulukossa osa puroluokan virtavesistä (valuma-alue alle 100 km²) on luokiteltu joiksi ja osa jokiluokan virtavesistä (valuma-alue yli 100 km²) puroiksi.

Merkittävimmät kalastoarvot kaasuputken kanssa risteävissä vesistöissä liittyvät arviointiohjelman mukaan ensisijaisesti uhanalaisten (vaellus)kalojen, pääasiassa lohen ja taimenen lisääntymisalueiden sijoittumiseen hankkeen vaikutusalueelle. Ympäristövaikutusten arvioinnissa kiinnitetään erityishuomiota myös muihin uhanalaisiin kalalajeihin, kuten merialueen vaellussiikaan ja harjukseen. Kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan keskeiset kalataloudellisesti arvokkaat lajit, joille hankkeesta saattaa aiheutua vaikutuksia, ovat Länsi-Suomen osa-alueen vesistöissä taimen, harjus, jokirapu ja nahkiainen.

Kalataloudellisen nykytilan kuvauksessa olisi tarpeen esittää vähintäänkin koekalastusrekisterissä olemassa olevat kalastotiedot keskeisiltä osiltaan kaikkien risteävien vesistöjen osalta. Rapu- ja nahkiaiskantoja sekä kala-, rapu- ja nahkiaissaaliita koskevien tietojen esittäminen on haastavaa,

26.3.2026

koska koeravustusten ja nahkiaisselvitysten tuloksia ja saaliita ei ole saatavilla keskitetysti kuten koekalastusten tuloksia koekalastusrekisteristä. Kaikki siirtoverkon sijaintivesistöt ovat Länsi-Suomen osa-alueella erittäin uhanalaisen jokiravun suoja-aluetta (kts. Kansallinen rapustrategia 2023–2032), ja nahkiainen nousee merestä jokseenkin kaikkiin suurempiin vesistöihin. Tietoa rapu- ja nahkiaiskannoista sekä kala-, rapu- ja nahkiaiskantoihin kohdistuvasta pyynnistä on paikallisen väestön lisäksi lähinnä osakaskunnilla, kalatalousalueilla, kalatalousviranomaisilla ja luonnonvarakeskuksella, joskin hajanaisesti etenkin erilaisissa raporteissa. Arviointiohjelmassa tulisi tietojen hajanaisuudesta huolimatta pyrkiä esittämään kattavasti vaikutusalueen kalataloudellinen tila käytettävissä olevien tietojen perusteella.

Arviointiohjelmaan tulee sisältyä kattavasti vaikutusalueen vesistöjen kalataloudellisen nykytilan puutteellista tietopohjaa paikkaavat selvitykset ja niiden mahdollistama hankkeen kalataloudellisten vaikutusten kattava arviointi. Länsi-Suomen osalta tämä toteutuu esitettyssä arviointiohjelmassa vain osittain: kalakantojen osalta hankittavan tietopohjan kattavuuteen sisältyy epävarmuutta eikä arviointiohjelmaan lainkaan sisälly hankkeesta rapu- ja nahkiaiskannoille ja kala-, rapu- ja nahkiaiskantoihin kohdistuvaan pyyntiin aiheutuvien vaikutusten arviointia.

Arviointiohjelman mukaan virtavesissä tehdään koekalastus sähkökoekalastamalla, mikäli kohdeuoma vaikuttaa potentiaaliselta elinympäristöltä uhanalaisille lohikaloille mm. koekalastusrekisterin ja karttatarkastelun sekä olemassa olevan ympäristötiedon perusteella, ja mikäli kalaston nykytila ei ole tiedossa tai tiedot ovat yli viisi vuotta vanhoja. Kalastoselvityksiä on kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan tarpeen tehdä ainakin kaikissa risteysvesistöissä, joiden kalastosta ei ole ajantasaista tietoa ja joilla tiedetään olevan tai saattaa olla kalataloudellista merkitystä. Vastaava koskee rapu- ja nahkiaiskantoja, eli tunnetussa tai potentiaalisessa rapu- ja nahkiaisvesistöissä on tarpeen tarvittaessa tehdä koeravustuksia ja nahkiaisien toukkakartoituksia. Liitteen 2A pienvesitaulukossa on nimetty uomat, joissa tehdään sähkökalastuksia. Taulukossa ei kuitenkaan ole esitetty uomakohtaisia perusteluja sähkökalastuksille tai niiden puuttumiselle: taulukkoa tulisi täydentää koeravustusten ja nahkiaisien toukkakartoitusten lisäksi näillä tiedoilla.

Kansallista vedyn siirtoverkkoa koskevissa alueellisissa ympäristövaikutusten arviointiohjelmissa on eroja näkemyksissä tarvittavista kalastoselvityksistä: Lounais-Suomen (osa IV) ja Etelä-Suomen (osa V) arviointiohjelmissa esitetään kalastoselvityksiä tehtäväksi ainoastaan niissä virtavesissä, joissa kaivaminen on uoman mahdollinen alitusmenetelmä kun taas muissa arviointiohjelmissa (osa I, Meri-Lappi, osa II, Pohjois-Pohjanmaa ja osa III, Länsi-Suomi) kalastoselvitysten tarpeellisuuden ei ole katsottu riippuvan kaivamisesta. Kalastoselvityksiä olisi lähtökohtaisesti perusteltua tehdä samoin kriteerein kaikilla osa-alueilla. Kalatalousviranomaisen huomauttaa, että mikäli kalastoselvityksiä tehdään ainoastaan kaivuuvesistöissä, ei hankkeen toteutustapa voi

26.3.2026

myöhemmässä vaiheessa muuttua kaivuiksi vesistöissä, joissa kaivuun edellyttämiä kalastaselvityksiä ei tehty.

Kaasuputken kanssa risteävien uomien kattavat kalataloutta koskevat tiedot ovat tarpeen paitsi putken sijainnin myös risteämätävän valinnassa. Arviointiohjelman mukaan kaasuputken täsmällistä sijaintia voidaan muuttaa pääosin 300 m, jokiristeämien kohdalla 500 m leveän tutkimusvyöhykkeen sisällä. Uomien virta-alueet on tarpeen kartoittaa, jotta olisi mahdollista arvioida sekä putken täsmällisen sijainnin siirtomahdollisuutta pois kalataloudellisesti herkiltä osuuksilta että tarvetta kalataloudelliset arvot turvaavalle risteämätävälle. Tulee huomata, että virta-alueiden sijainnit on tarpeen tietää myös sähkökalastusten toteutuksessa.

Hankkeen kalataloudellisen vaikutusalueen on jokialueilla katsottu ulottuvan kahden kilometrin etäisyydelle hankekohteista alavirtaan, rakentamisen aikaisen häiriövaikutuksen lohikaloille soveltuviissa virtavesissä lisäksi työalueesta ylävirtaan sijaitseville potentiaalisille kutualueille. Kaasuputkesta kalastukselle aiheutuvien vaikutusten on arvioitu painottuvan pääasiassa rakentamisen aikana jokiympäristöihin, joita putki risteää. Kalatalousviranomaisen katsoo, että esitetyt vaikutusalueet ovat ennalta arvioiden jokseenkin oikeat ja koskevat myös rapua ja nahkiaista sekä niihin kohdistuvaa pyyntiä.

Kalataloudellisia vaikutuksia arvioidaan arviointiohjelman mukaan kartoitustiedon ja olemassa olevien erilaisten kirjallisten selvitysten pohjalta. Arviointiohjelman mukaan keskeiset aineistot, joita on hyödynnetty kalaston tietojen keräämisessä, on lueteltu pienvesiesiselvityksen yhteydessä. Lisäksi on hyödynnetty alueellisia julkisesti saatavilla olevia kalastokartoituksia ja kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmia. Alueellisesti kohdennettua tietoa voidaan tarvittaessa hankkia lisäksi haastattelemalla paikallisten kalastusalueiden ja osakaskuntien edustajia kohteissa, joissa havaitaan kalataloudellisia arvoja. Kalatalousviranomaisen huomauttaa kalatalousalueiden korvanneen kalastusalueet ja liitteenä olevaan pienvesiesiselvitykseen sisältyvän epävarmuuksia. Pienvesiesiselvityksessä hyödynnettyjen aineistojen osalta tulee huomata, ettei niiden perusteella voida täysin kattavasti arvioida hankealueen kaikkien virtavesien kalataloudellisia arvoja niihin sisältyvien tietovajeiden vuoksi. Pienvesiesiselvityksen menetelmät on selostettu epäselvästi: pienvesiesiselvityksen mukaan purohelmi-aineistosta on esitetty luokkiin 4 (tila vain hieman heikentynyt) ja 5 (täysin luonnontilainen) kuuluvat kohteet, mutta pienvesitaulukossa on mukana kaikkien luokkien kohteet. Ei ole myöskään esitetty selkeitä perusteita vanhojen peruskarttojen käytölle kohteiden valinnassa.

Hankkeen vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa käytettävien kriteerien osalta (liite 1) on kiinnitetty huomiota lähinnä vedenlaadun vaikutukseen kalastolle. Hankkeesta saattaa kuitenkin aiheutua kalataloudellisia vaikutuksia muutakin kautta: rakennustyöt saattavat suoraan vaurioittaa tai tappaa vesieliöitä sekä vaikuttaa niiden käyttäytymiseen, vaelluksiin, elinympäristöihin ja pyyntiin. Hankkeesta saattaa aiheutua haittaa kala-

26.3.2026

rapu- ja nahkiaiskannoille ja niihin kohdistuvalle pyynnille paitsi uoman myös maa-alueiden kaivamisesta, töistä aiheutuvasta melusta ja tärinästä, rantapuuston kaatamisesta, vähävetisten uomien työnaikaisesta patoamisesta, suuntaporauksessa reikään pumpattavasta porauslietteestä sekä putken painekoestuksessa käytettävän veden otosta. Tulee huomioida, että vaikka siirtoputken edellyttämä tilatarve on käytön aikana 10 metriä, kaadetaan puut metsäalueilla rakentamisen aikana noin 35–37 metrin leveydeltä. Uoman kaivamisen lisäksi sekä maanmuokkaaminen, puuston kaato että porausliete saattavat vaikuttaa haitallisesti vedenlaatuun. Töiden aikainen melu ja tärinä saattavat karkottaa vesieliöitä ja haitata niiden vaelluksia ja lisääntymistä. Maanmuokkaamisesta aiheutuvaa vesistökuormituksen riskiä kasvattavat Länsi-Suomen osa-alueella merkittävästi happamat sulfaattimaat. Rantapuuston kaatamisesta saattaa aiheutua haittaa varsinkin matalilla virta-alueilla arvokkaalle virtavesilajistolle uoman varjostuksen ja siitä voimistuvien umpeenkasvun ja liettymisen kautta. Uomien työnaikaisesta patoamisesta ja vedenotosta saattaa aiheutua töiden aikaista haittaa vesieliöiden vaellukselle, lisääntymiselle ja elinympäristöille. Lisäksi hanke saattaa vaikuttaa virtavesissä tehtäviin elinympäristökunnostuksiin, koska arviointiohjelman mukaan lähellä kaasuputkea sisältyvää kaivutyötä varten tarvitaan kaivuulupa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt kalastusbiologi Mika Sivil ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Mikko Koivurinta. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja LOU/2596/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LOU/2596/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Sivil Mika 26.03.2026 08:41

Ratkaisija Koivurinta Mikko 26.03.2026 14:01

Asia: Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi (LVV-U/23232/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa eteläisestä Suomesta Tornioon. Hanke on laaja ja sen vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn. Tässä tarkastellaan Länsi-Suomen reittivaihtoehtoja (osa III), jotka vaihtoehdosta riippuen ovat 298–302 km pitkiä. Hanke koostuu siirtoputkista, venttiili- ja paineenvähennysasemista sekä niiden yhteyteen tulevista kaavin- ja mittausasemista sekä putkireitin varrelle tulevista anodikentistä. Putken halkaisija on 1,2 m ja sitä varten lunastetaan n. 10 m leveää käyttöoikeusalue. Peltoalueet ovat viljelyskelpoisia putkikaivannon kohdalla, mutta metsäalueille kaivannot on pidettävä puuttomana.

2 Lausunto

Pyydettyinä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Vedyn siirtoverkko sijoittuu Länsi-Suomen alueelle, jossa se kulkee 12 kunnan läpi noin 298–302 km matkalla. Reitti kulkee pääosin metsä- ja peltoalueilla, mutta myös ekologisesti herkillä alueilla, kuten Natura 2000 -jokilaaksoissa, arvokkailla suokokonaisuuksilla ja useissa maakunnallisissa ekologisissa yhteyksissä. Hankkeella arvioidaan olevan pääosin rakentamisvaiheeseen painottuvia heikentäviä vaikutuksia, mutta osin myös pysyviä vaikutuksia esimerkiksi metsien pirstoutumisen ja käyttöoikeusalueen avoimuuden kautta.

Hanke sijoittuu etelä- ja keskiboreaalille metsäkasvillisuusvyöhykkeille sekä useille suokasvillisuusvyöhykkeille. Vaikutusalueella on 19 metsälakikohdetta, 7 ympäristötukikohdetta, joista yksi sijoittuu suoraan keskilinjalle ja huomionarvoisia luontotyyppisiä kuten soidensuojeluohjelma-alueita, rahkakeitaita ja viettokeitaita. Alueella on todettu kaksi valtakunnallisesti uhanalaista kasvilajia.

Rakentaminen aiheuttaa elinympäristöjen katoamista ja muuttumista työalueella, reunavaikutuksen lisääntymistä metsäalueilla, pysyvän 10 m leveän avoimen kaistan (käyttöoikeusalue) ja siten pitkäaikaisia muutoksia metsärakenteessa. Lisäksi mahdollisia hydrologisia muutoksia soilla ja kosteikoilla. Vaikutuksia voidaan kuitenkin lieventää reittimuutoksilla herkimpien kohteiden kohdalla sekä tarkalla työnaikaisella suunnittelulla.

Vaikutusalueella sijaitsee arvokkaita lintualueita; 1 IBA-alue, 3 FINIBA-aluetta, 5 MAALI-aluetta. Rakentamisen aikaisista vaikutuksista ovat merkittävimmät häiriö (melu, liikenne) pesimäaikana, elinympäristöjen pirstoutuminen ja mahdolliset vaikutukset petolintujen saalistusalueisiin.

Vaikutuksia voidaan lieventää ajoittamalla rakentaminen lintujen muutto ja lisääntymiskauden ulkopuolelle.

YVA-ohjelmassa on hyvin tunnistettu lajistoa, joihin hanke voi vaikuttaa. Hanke aiheuttaa luontovaikutuksia, erityisesti Natura 2000 -jokialueisiin, linnustoon, liito-oravaan ja ekologiseen verkostoon. Reitti kulkee useiden maakunnallisten ekologisten yhteyksien ja Natura-alueiden välisten viheryhteyksien poikki. Rakentamisvaiheen jälkeiset pysyvät muutokset, kuten metsän pirstoutuminen ja avoin käyttöalue, muodostavat pysyvän vaikutuksen luonnon monimuotoisuuteen. Lajien liikkumiselle ja metsäalueiden pirstoutumiselle.

Yhteisvaikutuksia tullaan ohjelman mukaan tarkastelemaan alle 300 m etäisyydelle putken keskilinjasta sijoittuvat hankkeet. Natura- ja muilla luonnonsuojelualueiden läheisyydessä tarkastellaan 1 km etäisyydelle sijoittuvat hankkeet. Luke huomauttaa, että hankealueen ympäristöön on suunnitteilla runsaasti tuulivoimaa, ja alle 300 m etäisyys on suppea alue tarkastella yhteisvaikutuksia. Hankkeen aiheuttama elinympäristöjen pirstoutuminen ja linjamainen rakenne lisää jo suunnitteilla olevien hankkeiden aiheuttamia vastaavia vaikutuksia.

Luken näkemyksen mukaan vaikutukset ovat hallittavissa, mikäli reittiä edelleen optimoidaan ja lieventämistoimet toteutetaan täysimääräisesti. Vaikutuksia voidaan lieventää mm. reittisuunnittelulla, rakentamisen ajoittamisella, vesistön alitusmenetelmien optimoinnilla, erityistoimenpiteillä uhanalaisten lajien esiintymissä sekä ekologisten yhteyksien turvaamisella.

3 Lausunnon tiivistelmä

YVA-ohjelmassa on hyvin tunnistettu lajistoa, joihin hanke voi vaikuttaa. Rakentaminen aiheuttaa elinympäristöjen katoamista ja muuttumista työalueella, reunavaikutuksen lisääntymistä metsäalueilla, pysyvän 10 m leveän avoimen kaistan (käyttöalue) ja siten pitkäaikaisia muutoksia metsärakenteessa. Lisäksi mahdollisia hydrologisia muutoksia soilla ja kosteikoilla. Luken näkemyksen mukaan vaikutukset ovat hallittavissa, mikäli reittiä edelleen optimoidaan ja lieventämistoimet toteutetaan täysimääräisesti. Vaikutuksia voidaan lieventää mm. reittisuunnittelulla, rakentamisen ajoittamisella, vesistön alitusmenetelmien optimoinnilla, erityistoimenpiteillä uhanalaisten lajien esiintymissä sekä ekologisten yhteyksien turvaamisella. Luke huomauttaa kuitenkin, että tämän hankkeen kohdalla on tärkeää tarkastella yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa riittävällä etäisyydellä huomioiden lajeja, joiden tilankäyttö on laajaa.

Sirpa Thessler

Johtaja

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 19.03.2026 klo 13:50:51.

Lausunnon valmistelija(t):

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2

Saara Kattainen
Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi:

LVV
kirjaamo@lvv.fi

KOMU/2763/10.03.13/2025 Gasgrids nationella överföringsnät för vätgas (Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, Gasgrid vetyverkot)

Liitteenä on pöytäkirjanote Länsirannikon valtalautakunnan päätöksestä 18.3.2026 § 22. Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Kokouksen pöytäkirja löytyy [kunnan verkkosivuilta](#) 25.3.2026 alkaen.

Lisätietoja asiasta antaa:

Tommy Stenlund
Ympäristö- ja terveydensuojelupäällikkö
044 727 1284
Tommy.stenlund@mustasaari.fi

Otteen oikeaksi todistaa:

Terese Kvist
Toimistos sihteeri
044 424 9106
terese.kvist@mustasaari.fi

Ote on allekirjoitettu sähköisellä allekirjoituksella. Allekirjoitus voidaan todentaa kunnan asianhallintajärjestelmässä.

**KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA**

Korsholms kommun
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
06 327 7111
www.korsholm.fi

Mustasaaren kunta
Keskustie 4
65610 Mustasaari
06 327 7111
www.mustasaari.fi

Kokousaika 18.3.2026 klo 16.30–18.36
Kokouspaikka Mustasaaren virastotalo ja sähköinen kokous
Asiat § 15–22

Jäsenet

Johan Håkans, puheenjohtaja, Mustasaari
Kent Franzén, varapuheenjohtaja, Närpiö
Madelene Häggblom, Vöyri
Johan Asplund, Maalahti
Mats Ingves, Kristiinankaupunki
Anna-Lena Kronqvist, Korsnäs
Nina Wikman, Kaskinen

Varajäsenet

Huomautukset

Viranhaltijat

Ympäristö- ja ympäristöterveydenhuollon päällikkö Tommy Stenlund,
esittelijä

Toimistos sihteeri Terese Kvist, sihteeri

Ympäristönsuojelupäällikkö Anna-Maria Mattfolk
Eläinlääkäri Anne Niemi

Valvontaeläinlääkäri Marianne Kaila

Ympäristö- ja terveystarkastaja Maria Nylund

Ympäristö- ja terveystarkastaja Marcella Pellas

Ympäristö- ja terveystarkastaja Sabina Nabb

Huomautukset

Poistui klo 17.37 §:n 20 jälkeen

Poistui klo 17.06 §:n 18 jälkeen

Poistui klo 17.06 §:n 18 jälkeen

Muut läsnä olleet

Huomautukset

Pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu sähköisesti viimeistään 23.3.2026.
Pöytäkirjan § 22 tarkastettiin kokouksessa.

Johan Håkans
Puheenjohtaja

Terese Kvist
Sihteeri

Madelene Häggblom
Pöytäkirjantarkastaja

Kent Franzén
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja pidetään nähtävänä kunnan verkkosivuilla 25.3.2026 alkaen.
Pöytäkirjan § 22 pidetään nähtävänä kunnan verkkosivuilla 19.3.2026 alkaen.

Dnro KOMU/2763/10.03.13/2025

§ 22 **Terveydensuojeluviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi, Gasgrid vetyverkot Oy**

Valvontalautakunta § 22 18.3.2026

Ympäristö- ja terveystarkastaja Maria Nylund:
Puh. 050 549 6046, maria.nylund@mustasaari.fi

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) on 17.2.2026 pyytänyt lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka koskee Gasgrid vetyverkot Oy:n Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa, osa III, Länsi-Suomi. Asian diaarinumero on LVV-U/23232/2026.

Asiakirjat ovat nähtävillä 18.2.–19.3.2026, ja ne ovat sähköisessä muodossa ympäristöhallinnon verkkosivuilla <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/suomen-kansallinen-vedyn-siirtoverkko-osa-iii-lansi-suomi>. Hankkeen ja arviointiohjelman esittelytilaisuuksia pidettiin 3.–5.3.2026 useilla paikkakunnilla Pohjanmaalla. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 19.3.2026.

Länsirannikon ympäristöyksikkö vastaa ympäristöterveydenhuollosta yhteistoiminta-alueella, johon kuuluvat Vöyri, Mustasaari, Maalahti, Korsnäs, Närpiö, Kaskinen ja Kristiinankaupunki. Valvontalautakunnan päätöksen 16.12.2016 § 42 mukaan merkittävät ja ennakkopäätöksenomaiset ympäristöterveydenhuollon lausunnot voidaan käsitellä valvontalautakunnassa.

Suunniteltu vedyn siirtoputkireitti sijoittuu Vöyrin, Mustasaaren, Maalahden, Närpiön ja Kristiinankaupungin alueille. Reitti ei sijoitu Korsnäsiin eikä Kaskisiin.

Hankkeen kuvaus

Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko on infrastruktuurihanke, jonka tarkoituksena on edistää vetytalouden kehittymistä Suomessa. Siirtoverkko mahdollistaa vedyn tuotannon, siirron ja jakelun niin kotimaiselle teollisuudelle kuin vientiin.

Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko on jaettu viiteen eri YVA-menettelyyn, joista kustakin tehdään oma YVA-menettelynsä. Jokaisessa YVA-menettelyssä huomioidaan muiden osa-alueiden YVA-menettelyt tarpeellisilta osin, kun pohditaan muiden hankkeiden aiheuttamia yhteisvaikutuksia. Tässä YVA:ssa tarkastellaan Suomen kansallisen vedyn siirtoverkon Länsi-Suomen osuutta.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tarkastellaan kolmea eri hankevaihtoehtoa.

- VE0: Hanketta ei toteuteta.
- VE1: Kaasuputkilinjauksen pituus on noin 298 km. Reitti kulkee välillä Kalajoki/Kannus – Kokkola – Kristiinankaupunki/Merikarvia.
- VE2: Kaasuputkilinjauksen pituus on noin 302 km. Reitti kulkee välillä Sievi/Kannus – Kokkola – Kristiinankaupunki/Merikarvia.

Vedyn siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräsputkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista, joiden yhteyteen rakennetaan kaavin- ja mittausasemia. Siirtoverkon varrelle rakennetaan anodikenttiä putken korroosiosuojausta varten. Vetyputki asennetaan metsämaalla vähintään yhden metrin ja pelloilla 1,2 metrin peitesyvyyteen. Vetyputkelle lunastetaan pysyvä 10 metrin levyinen käyttöoikeusalue, joka pidetään puustosta vapaana. Putkireitille sijoitetaan kauko-ohjattavia venttiiliasemia noin 8–32 kilometrin määräväleihin. Sijoittumistiheyden vaikuttaa muun muassa asukastiheys; mitä enemmän asukkaita, sitä lyhyempi venttiiliväli.

Vety (H_2) on hajuton, väritön ja erittäin helposti syttyvä kaasu. Vety ei ole myrkyllistä, eikä se suuren haihtuvuutensa takia ja ilmaa selvästi kevyempänä säily pitkiä aikoja vesiympäristössä tai aiheuta pilaantumista maaperässä tai vesistöissä. Vedyn molekyylikoko on erittäin pieni, mikä mahdollistaa sen tunkeutumisen pienistäkin raoista. Tämä yhdessä vedyn syttymisominaisuuksien kanssa kasvattaa syttymis- ja räjähdysvaaran todennäköisyyttä. Alhaisen tiheydensä ansiosta vety kuitenkin sekoittuu helposti ilman kanssa ja myös haihtuu tehokkaasti. Näin ollen avoimilla alueilla vedyn kertymisen mahdollisuus on pieni.

YVA-menettelyä varten reitin keskilinjasta on määritetty 150 metrin tutkimusvyöhyke sen molemmiin puolin. Tämän, pääosin 300 metrin vyöhykkeen sisällä putken täsmällistä sijaintia voidaan YVA-menettelyssä saatujen lisätietojen, kartoitus- ja tutkimustietojen sekä suunnittelun tarkentuessa muun muassa maaperäolosuhteilla muuttaa. Selvitysalueen pohjavesiolosuhteet perustuvat olemassa olevaan tietoon. Luokitellut pohjavesialueet esitetään 500 metrin etäisyydeltä vedyn siirtoputken keskilinjasta. Arvioinnissa huomioidaan vaikutukset pohjavesien laatuun, määrään ja virtausolosuhteisiin. Lisäksi arvioidaan mahdolliset onnettomuus- ja poikkeustilanteet ja niiden vaikutukset. Lähteet huomioidaan YVA-selostusvaiheessa luontoselvityksien sekä mahdollisiin viranomaisilta saataviin aineistoihin perustuen noin 150 metrin etäisyydeltä keskilinjasta.

Ympäristö- ja ympäristöterveydenhuollon päällikön Tommy Stenlundin ehdotus:

Lausuntoa täydennetään niin, että otsikon "Asutus ja elinympäristö" alla olevaan virkkeeseen lisätään Österbyn kylä: "Reitti vaikuttaa muun muassa seuraaviin kyliin: Österby, Kimo ja Nederiby Vöyrillä, Alakylä Mustasaassa, Långåminne Maalahdessa, Granliden, Tuvas, Östra Yttermark ja Bäckliden Närpiössä sekä Påskmark, Metsälä ja Kallträsk Kristiinankaupungissa." Samaa tekstikappaleeseen lisätään virke "Vöyrin Österbyn kylää ei mainita arviointiohjelman taulukossa 7–2, vaikka kylä sijaitsee vedyn siirtoputkireitin vaikutusalueella."

Länsirannikon valvontalautakunta antaa liitteenä olevan terveydensuojeluviranomaisen lausunnon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka koskee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa, osa III, Länsi-Suomi, Gasgrid vetyverkot Oy.

Pykälä tarkastettiin heti.

Länsirannikon valvontalautakunnan päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Terveysturvaviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta,
Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi, Gasgrid vetyverkot Oy

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi, Gasgrid vetyverkot Oy

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) on 17.2.2026 pyytänyt terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka koskee Gasgrid vetyverkot Oy:n Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa, osa III, Länsi-Suomi. Lausunto on toimitettava viimeistään 19.3.2026. Länsirannikon valvontalautakunta on kunnan terveydensuojeluviranomainen Vöyrillä, Mustasaassa, Maalahdessa, Korsnäsissä, Närpiössä, Kaskisissa ja Kristiinankaupungissa.

Asian diaarinumero on LVV-U/23232/2026.

Pohjavesi ja talousvesi

Vedyn siirtoputki sijoittuu Vöyrillä Pensalkanganin pohjavesialueen (1055901) pohjoisosaan noin kilometrin matkalta. Pohjavesialueella on myös vedenkäsittelylaitos, ja alue toimii Vöyrin kunnan vesihuollon vedenottamana Oravaisissa. Pensalkangan on luokkaan I kuuluva pohjavesialue, eli se on Oravaisten alueen vedenhankinnan kannalta erittäin tärkeä alue. Pohjavesialueet ovat erityisen herkkiä pilaantumiselle, ja toiminta on suunniteltava ja toteutettava niin, ettei talousveden laatu vaarannu. Vedyn siirtoputken sijoittamista pohjavesialueelle tulisi välttää.

Vedyn siirtoputkea suunnitellaan myös useiden muiden pohjavesialueiden lähelle ympäristöyksikön toiminta-alueella. Tällaisia alueita ovat Kimo Norra (1055908) ja Hedorna (1094401) Vöyrillä, Rismarken (1049906) Mustasaassa, Kolnebacken (1047502) Maalahdessa, Vitberget (1054504), Timmeråsen (1054506) ja Källmossa (1054502) Närpiössä sekä Kallträskinkangas (1028702) Kristiinankaupungissa. Kaikki nämä pohjavesialueet, lukuun ottamatta Rismarkenin pohjavesialuetta (luokka II), kuuluvat luokkaan I eli ne ovat vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita. Kyseisten alueiden suojeleminen on näin ollen otettava huomioon vedyn siirtoputkireitin suunnittelussa sekä hankkeen ympäristö- ja terveysvaikutusten arvioinnissa. Alueilla tai niiden lähellä sijaitsee myös vedenkäsittelylaitoksia ja muita vesirakenteita.

**KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA**

Korsholms kommun
Västkustens miljöenhet
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
06 327 7111
www.korsholm.fi
miljoenheten@korsholm.fi

Mustasaaren kunta
Länsirannikon ympäristöyksikkö
Keskustie 4
65610 Mustasaari
06 327 7111
www.mustasaari.fi
ymparistoyksikko@mustasaari.fi

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on selvitettävä vedyn siirtoputken sekä nykyisten ja suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset alueella. Tämä on erityisen tärkeää pohjavesialueiden lähellä, missä useiden infrapanostusten yhteisvaikutukset voivat lisätä vedenlaatuun kohdistuvia vaikutuksia.

Hanke ei saa vaarantaa talousveden saatavuutta eikä sen laatua. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on sen vuoksi selvitettävä, miten esimerkiksi polttoaineiden ja kemikaalien vuotoriskejä sekä muita riskejä arvioidaan ja hallitaan ennen rakentamisvaihetta, rakentamisvaiheessa ja sen jälkeen. Koska vedyn siirtoputkireitillä esiintyy happamia sulfaattimaita, ne alueet on otettava huomioon, niin etteivät pohjaveden tason tai maaperäolosuhteiden muutokset heikennä asukkaiden vedenlaatua.

Hanke ei saa heikentää tulevien vedenottamoiden hyödyntämismahdollisuuksia, ja suunnittelussa on varmistettava puhtaan talousveden saanti sekä nykyisille että tuleville sukupolville.

Jotta mahdolliset talousvedestä aiheutuvat terveysriskit voidaan arvioida, on selvitettävä hankkeen vaikutusalueella sijaitsevat yksityiset vedenottamot ja yksittäiset kaivot. Lisäksi on otettava huomioon, että useilla pienemmillä vesihuoltolaitoksilla muun muassa Vöyrillä, Närpiössä ja Kristiinankaupungissa on vedenottamoita pohjavesialueiden rajausten ulkopuolella.

Asutus ja elinympäristö

Tiheimmän asutuksen alueita (asukastiheys yli 50 asukasta / km²) on reitillä Vöyrin taajamassa sekä Kristiinankaupungin Tiukan ja Lapväärtin taajamissa. Asuinrakennuksia vaikutusalueella on eniten Kristiinankaupungissa. Näiden taajamien lisäksi reitti vaikuttaa myös useisiin kyliin ympäristöyksikön toiminta-alueella. Reitti vaikuttaa muun muassa seuraaviin kyliin: Österby, Kimo ja Nederiby Vöyrillä, Alakylä Mustasaarella, Långåminne Maalahdessa, Granliden, Tuvas, Östra Yttermark ja Bäckliden Närpiössä sekä Påskmark, Metsälä ja Kallträsk Kristiinankaupungissa. Vöyrin Österbyn kylää ei mainita arviointiohjelman taulukossa 7–2, vaikka kylä sijaitsee vedyn siirtoputkireitin vaikutusalueella. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on otettava erityisesti huomioon venttiiliasemien, paineenkorotusasemien ja paineenvähennysasemien sekä muiden niihin liittyvien rakennusten ja infrastruktuurin sijoittelu suhteessa asukastiheyteen ja reitin varrella olevan asutuksen läheisyyteen.

Arviointiohjelman mukaan vaikutusalueelle ei sijoitu kokoontumiseen tarkoitettuja rakennuksia. A-ryhmän rakennukset määritellään maakaasun käsittelyn turvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 551/2009 mukaan. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon asetuksessa mainittujen koulujen, vanhainkotien, hotellien ja sairaaloiden lisäksi myös päiväkodit.

Hankkeen välittömät ja välilliset vaikutukset ympäristöön ja ihmisten terveyteen on arvioitava huolellisesti. Arviointiin on sisällytettävä myös vaikutusalueelle suunniteltavien muiden toimintojen kanssa yhdessä aiheutuvat kokonaisympäristövaikutukset, jotta asukkaille voidaan taata terveellinen ja turvallinen elinympäristö.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa hanketta on selvitettävä ja se on suunniteltava niin että melun, tärinän, savun, pölyn, hajun tai muun niihin verrattavan vaikutuksesta lähellä asuvat eivät altistu haitoille. Lisäksi on otettava huomioon matalataajuinen melu.

Terveydensuojeluviranomainen painottaa, että on tärkeä varautua häiriötilanteisiin, jotka saattavat vaikuttaa asukkaiden terveyteen. Tämä koskee myös tilanteita, jotka voivat johtua tihutyöstä, ilkvallasta tai muusta vahingonteosta. Terveydensuojeluviranomainen katsoo, että ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on selvitettävä selkeästi onnettomuuksien (esimerkiksi putkirikko) vaikutusalueita ja turvaetäisyyksiä asutukseen ja muihin herkkiin kohteisiin. Huomiota on kiinnitettävä etenkin niihin alueisiin, joilla reitti sijoittuu lähelle taajamia, kuten Tiukka, Lapväärtti ja Vöyri.

Lisäksi on vahvistettava lähiasukkaille tiedottamisen käytännöt huoltotoissa ja häiriötilanteissa, esimerkiksi ulospuhalluksesta aiheutuva melu tai mahdolliset onnettomuustilanteet.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on myös huomioitava tulvariskit, sään ääri-ilmiöt ja ilmastonmuutoksen vaikutukset, koska ne voivat vaikuttaa sekä infrastruktuuriin että häiriötilanteiden riskiin.

Lausunnon ovat laatineet Länsirannikon ympäristöyksikön ympäristö- ja terveystarkastajat.

Maria Nylund

Puh. 050 549 6046

maria.nylund@mustasaari.fi

Annika Öst

Puh. 044 727 7314

annika.ost@mustasaari.fi

Linda Haglund

Puh. 040 579 8532

linda.haglund@mustasaari.fi

Sovellettu lainsäädäntö

KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA

Korsholms kommun
Väst kustens miljöenhet
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
06 327 7111
www.korsholm.fi
miljoenheten@korsholm.fi

Mustasaaren kunta
Länsirannikon ympäristöyksikkö
Keskustie 4
65610 Mustasaari
06 327 7111
www.mustasaari.fi
ymparistoyksikko@mustasaari.fi

Terveydensuojelulaki (763/1994)

Terveydensuojeluasetus (1280/1994)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015)

**KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA**

Korsholms kommun
Västkustens miljöenhet
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
06 327 7111
www.korsholm.fi
miljoenheten@korsholm.fi

Mustasaaren kunta
Länsirannikon ympäristöyksikkö
Keskustie 4
65610 Mustasaari
06 327 7111
www.mustasaari.fi
ymparistoyksikko@mustasaari.fi

MUUTOKSENHAKUOHJE

Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakukiellon peruste: kuntalaki 136. §

Pöytäkirja

Pöytäkirja on viety nähtäväksi Mustasaaren kunnan verkkosivuille **25.3.2026**.

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja asiakirjoja voi pyytää kunnan kirjaamosta.

Kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite	Keskustie 4, Sepänkylä, Mustasaari
asiointiaika	maanantaista perjantaihin klo 9.00–15.00
postiosoite	Mustasaaren kunta, Keskustie 4, 65610 Mustasaari
sähköpostiosoite	info@mustasaari.fi
puhelin	06 327 7145
vaihde	06 327 7111
aukioloaika	maanantaista perjantaihin klo 8.00–16.00

Dnr KOMU/2763/10.03.13/2025

§ 19 Miljösektionens utlåtande om MKB-programmet för Gasgrids nationella överföringsnät för vätgas

Miljösektionen § 19 4.3.2026

Chef för miljövärderna Anna-Maria Mattfolk:

Tfn 050 336 5013, anna-maria.mattfolk@korsholm.fi

Tillstånds- och tillsynsverket begär utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning över Gasgrid vetyverkot Oy:s Finlands nationella vätgasnät, del III i västra Finland. Ärendet har diarienummer LVV-U/23232/2026 hos Tillstånds- och tillsynsverket. MKB-programmet är framlagt till påseende under tiden 18.2–19.3.2026 och hittas elektroniskt på miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/vatgasnat-del3-vastra-Finland-MKB. Programmet finns också att läsas på papper i Korsholms, Närpes och Kristinestads huvudbibliotek samt i Korsholms ämbetshus och stadshusen i Närpes och Kristinestad.

Enligt projektbeskrivningen i MKB-programmet planerar Gasgrid vetyverkot Oy ett viktigt infrastrukturellt projekt för att främja vätgasekonomin; Finlands nationella vätgasnät. Projektets mål är att stödja Finlands mål om klimatneutralitet till år 2035 samt möjliggöra produktion, transport och distribution av vätgas för den inhemska industrin och för export.

Vätgas (H₂) kommer i framtiden att användas som energibränsle och råvara på samma sätt som metan används idag. Vätgas (H₂) är en luktfri, färglös och mycket lättantändlig gas. Vätgas är inte giftigt och på grund av sin höga flyktighet samt att det är betydligt lättare än luft stannar det inte kvar länge i vattenmiljöer och orsakar inte föroreningar i mark eller vattendrag. Vätgasens molekylstorlek är mycket liten, vilket möjliggör att den kan tränga igenom även små springor. Detta ökar tillsammans med vätgasens antändningsegenskaper sannolikheten för antändning och explosion. Tack vare sin låga densitet blandar sig dock vätgas lätt med luften och förångas också effektivt. Därför är möjligheten till vätgasansamling liten i öppna områden.

Projektet har på grund av sin geografiska omfattning delats upp i fem separata miljökonsekvensbedömningar, och för var och en av dem upprättas en egen bedömning. I detta MKB-förfarande granskas Västra Finlands del av det nationella vätgasnätet. MKB-programmet granskar tre olika alternativ för projektet:

- VE0, där projektet inte genomförs
- VE1, där projektet genomförs och ruten går på sträckan Kalajoki/Kannus–Karleby–Kristinestad
- VE2, där projektet genomförs och ruten går på sträckan Sievi/Kannus–Karleby–Kristinestad.

Vätgasledningssträckan i Västra Finland är cirka 298 km lång i alternativ VE1 och 302 km lång i alternativ VE2. Överföringsledningens rutt går i båda projektalternativen genom 12 kommuner från Kannus till Kristinestad. Överföringsledningens rutt i Västra Finland går i Kannus, Karleby, Kronoby, Pedersöre, Nykarleby, Vörå, Vasa, Laihela, Korsholm, Malax, Närpes och Kristinestad.

Vätgasledningen placeras i skogar, öppen mo och hållmarker samt jordbruksområden. Ledningen dras också relativt nära gårdsgroper bl.a. i norra Helsingby i Korsholm, Pörtmossa i Övermark, Bäckliden i Närpes samt Tjock och Lappfjärds tätorter i Kristinestad.

Gasledningsröret är av kolstål och har en diameter på högst 1,2 meter, gastrycket är högt, ca 80 bar. Gasledningens täckningsdjup är minst 1 meter i skogsmark och 1,2 meter på åkermark, ledningen markeras i terrängen med markeringsstolpar. Efter byggandet förblir åkermarkerna odlingsbara, men nyttjanderättsområden i skogsområden hålls fria från träd. Längs rörledningen placeras fjärrstyrda ventilstationer (25 x 30 m) med cirka 8–32 kilometers intervaller.

Tryckreduceringsstationer behövs t.ex. vid avgreningar för kundledningar inom industrin. Tryckförhöjningsstationer kan behövas ifall mängden vätgas ökar vid nya anslutningspunkter, t.ex. för rörledningar från havsbaserade vindkraftsparker. För att förhindra yttre korrosion på kolstålröret kopplas gasledningen till ett katodiskt skyddssystem. Katodiskt skydd är en elektrisk korrosionsskyddsmetod där en extern strömkälla matar elektrisk ström till rörledningen genom anoder (anodfält) nedgrävda i marken. För katodskyddet byggs anodfält (25 x 70 m) med ungefär 10 kilometers mellanrum. Anodfält placeras typiskt i fuktig och finkornig jordart, vanligtvis på åkermarker cirka 300–500 meter från själva röret.

Vid grävarbetena skalas matjorden av först och läggs åt sidan. Grävarbetsområdet är 37–40 meter brett och schaktet 2–3 meter djupt. Schaktmassor från diket läggs upp intill diket. Utgrävt material som inte lämpar sig för att fylla igen schaktet, främst alltför stenigt, deponeras på i förhand överenskomna deponiplatser eller krossas för att återanvändas i byggnation. Sura sulfatjordar kalkas vid behov. För grundarbeten behövs en viss mängd marksubstanser utifrån, men även marksubstanser från schaktet som lämpar sig för fyllningar tas tillvara i byggandet. I bergsområden krävs sprängningar av schaktet.

Chef för miljövården Anna-Maria Mattfolks förslag:

Miljösektionen avger utlåtandet i bilagan till Tillstånds- och tillsynsverket över MKB-programmet för Gasgrids nationella vätgasnät del III i västra Finland.

Västkustens tillsynsnämnds miljösektions beslut:

Sist i stycket med rubriken "Anläggande av ledningen genom vattendrag" kompletterades utlåtandet med meningen: "Vid dessa vattendrag rekommenderas att ledningen anläggs genom borrhning."

I övrigt godkändes utlåtandet.

Bilageförteckning:

Utlåtande om MKB-program, Gasgrid vetyverkot Oy, dnr LVV-U/23232/2026

Tillstånds- och tillsynsverket
registratur@lvv.fi

Västkustens tillsynsnämnds miljösektionens utlåtande över Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland, Gasgrid vetyverket Oy, ref. dnr LW-U/23232/2026

Västkustens tillsynsnämnds miljösektion är kommunal miljömyndighet i Korsholm, Korsnäs, Närpes, Kaskö och Kristinestad. Miljösektionen avger följande utlåtande angående programmet för miljökonsekvensbedömningen Gasgrids nationella vätgasnät:

Utlåtande

Grundvattenområden:

Det är viktigt att skydda grundvattenområdena för yttre påverkan för att inte riskera förorening av grundvattnet och påverka grundvattennivån. Gasledningen dras mycket nära grundvattenområden på flertalet ställen, bl.a. vid Vitberget (1054504), Timmeråsen (1054506) och Källmossa (1054502) i Närpes, Rismarken (1049906) i Korsholm samt Kallträskinkangas (1028702) i Kristinestad. Dessa grundvattenområden, förutom Rismarken som är av klass II, är samtliga av klass I och viktiga för vattenförsörjningen. För många grundvattenområden har det inte gjorts tillräckligt noggranna hydrologiska utredningar för att garantera att nuvarande gränserna är helt exakta och grundvatten finns överallt, - inte enbart på grundvattenområden. Hydrologiska sambandet mellan grundvattenområden och grundvatten utanför har sällan utretts. Bäcklidens norra vattenbolag tar vatten från Vitbergets grundvattenområde men den ena vattentäkten befinner sig utanför grundvattenområdets gränser, och gasledningen är dragen genom denna förbindelse. Vid Källmossa grundvattenområde finns, baserat på äldre händelser och provpumpningar, misstankar om att grundvattnet utanför och väster om området har förbindelse med grundvattenområdet och där finns gasledningen inplanerad. Österbottniska grundvattenområden, grundvatten i lerområden, har ofta artesiskt grundvatten, dvs. vattnet flödar med självtryck om barriärlagren förstörs och vilket behöver beaktas i planeringen. I MKB-programmet anges ett allmänt grävdjup på 2–3 meter, det framkommer inte om man kan bli tvungen att gå ner ännu mera i grävdjup pga. konflikter med redan existerande rörläggningar (råvattenledningar kan ligga på 2 meters djup) och hur det isåfall kan innebära en risk för grundvattnet. Miljökonsekvensbeskrivningen behöver redovisa hur man beaktar och utreder grundvattenområdenas osäkerhetsfaktorer och hur byggmetoder, pumpning, tätning, avledning eller byggtidsvatten kan påverka vattenbalansen i grundvattenområdena.

Bosättning och kulturlandskap:

I Korsholm går vätgasledningen nära gårdsgrupper i norra Helsingby. I Närpes dras ledningen nära bostadshus längs norra delen av Vasavägen i Pörtom och Övermark, nära bostäder vid Källmossen

KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA

Korsholms kommun
Västkustens miljöenhet
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
06 327 7111
www.korsholm.fi
miljoenheten@korsholm.fi

Mustasaaren kunta
Länsirannikon ympäristöyksikkö
Keskustie 4
65610 Mustasaari
06 327 7111
www.mustasaari.fi
ymparistoyksikko@mustasaari.fi

(Övermark), Ingelsgårdarna (Yttermark) samt i Bäckliden. I Kristinestad finns det mest bostäder inom influensområdet (tabell 8-1) och rördragningen kurvar in på åkermark i Tjock och Lappfjärd där det även finns mycket bebyggelse. Vid planeringen ska man beakta att verksamheten inte orsakar grannar oskäligt besvär av ämnen som är skadliga för miljön, sot, smuts, damm, lukt, fukt, buller, skakning, strålning, ljus, värme eller annan motsvarande påverkan. I bebyggda områden kan behövas mer ventilstationer och det ökar riskerna för bullerproblem och för explosioner, det påverkar även landskapsbilden och framtida byggprojekt i området då ventilstationerna är inhängande och måste ha en tillräckligt stor skyddszon. Info saknas i nuläget om var det byggs ventil- och tryckreduceringsstationer, anodfält samt vägförbindelser till dem. Vätgasledningen kommer också att dras genom det enligt landskapsplan 2050 landskapsmässigt värdefulla kulturmiljön i Pörtom, Övermark och Yttermark i Närpes. Ledningen kommer att dras ca 450 m längs Adolf Fredriks postväg som är ett byggt kulturmiljöområde av riksintresse 2009. Man bör beakta detta vid dragningen för att minimera påverkan på kulturmiljöerna.

Naturtyper, skyddsområden, skyddade arter:

I Närpes och Kristinestad kommer gasledningen att dras genom FINIBA Suupohja skogar (720069) i ca 14 km. I dessa fågelskyddsmässigt viktiga skogsområden är det av stor betydelse att vara observant av placeringen av gasledningen. Vid västra sidan av Änkmossen i Närpes går ledningen bredvid ett område med växtarten Skogsfru, vars IUCN-status är VU= sårbar, detta bör beaktas vid dragningen av ledningen.

Anläggande av ledningen genom vattendrag:

Byggandet av gasledningen kommer även att ha konsekvenser för många vattendrag med näringsbelastning och grumligt vatten under byggtiden. Ledningen ska i Närpes korsa många diken samt några viktiga vattendrag som Närpes å vid Granliden, Lillån i Övermark och Molnåbäcken i Finby. I Kristinestad korsas Tjock å och Lappfjärds å. I Korsholm går ledningen genom Toby å. Enligt MKB-utredningen är konsekvenserna för ytvattnen är främst under byggtiden och man kommer vid behov att använda skyddsnet för att förhindra spridning av fasta ämnen vid grävarbeten. I områden där diken och vattendrag redan är hårt belastade av sura sulfatjordar är skyddet av ytvattnet ytterst viktigt och vattenkvaliteten får inte påverkas. Lillån i Närpes samt Tjock å och Lappfjärds å i Kristinestad har populationer av bl.a. öring och flodpärlmussla och vars bestånd inte får skadas. Vid dessa vattendrag rekommenderas att ledningen anläggs genom borring.

Sura sulfatjordar:

Gasledningen planeras på områden där GTK:s karteringar visar en hög risk för sura sulfatjordar. Arbetet innebär att 2–3 meter djupa och någon meter breda fåror kommer att grävas för att lägga ner gasröret. Dessutom byggs ventilstationer på 25 × 30 meter med 8–32 kilometers mellanrum, och anodfält på 25 × 70 meter anläggs med cirka 10 kilometers intervall. Dessa markarbeten kommer att resultera i att stora mängder sura sulfatjordar grävs bort och syresätts. MKB-programmet har inte i tillräcklig omfattning utrett på vilket vis man förhindrar sura utsläpp pga. uppgrävda sura sulfatjordar; t.ex. hur fort sker kalkning av massorna och vilka kalkmängder, vart deponeras jordmassor som inte läggs tillbaka i grävschaktet, hur länge hålls ett uppgrävt grävschakt öppet? I Korsholm, Närpes och Kristinestad finns några enstaka jordavstjälpningsplatser med begränsade lagringskapaciteter. Det behöver beaktas i miljökonsekvensbeskrivningen ifall nya jordavstjälpningsplatser behöver grundas för deponeringen av grävmassor från gasledningsbygget.

**KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA**

Korsholms kommun
Västkustens miljöenhet
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
06 327 7111
www.korsholm.fi
miljoenheten@korsholm.fi

Mustasaaren kunta
Länsirannikon ympäristöyksikkö
Keskustie 4
65610 Mustasaari
06 327 7111
www.mustasaari.fi
ymparistoyksikko@mustasaari.fi

Anläggande av jordavstjälpningsplats är miljötillståndspliktig verksamhet. Torrläggning av sura sulfatjordar kan skapa försurning i många år och kan ge avsevärda effekter på vattendragens ekologiska status. Läckaget av surt, metallhaltigt vatten är skadligt bland annat för fiskyngelproduktion och kan leda till fiskdöd. Många vattendrag i området har nöjaktig eller dålig status och grävarbetena får inte försämrade vattendragens status ytterligare.

Användning av vatten:

MKB-programmet nämner att vätgasledningen ska genomgå ett tryckprov med vatten före idrifttagning, men beskriver inte närmare hur provet ska genomföras tekniskt. I ett senare avsnitt står även att: *“Putken painekoestuksessa voidaan käyttää järvi- tai jokivettä. Vesimäärät riippuvat putkipituuksista venttiiliasemien välillä ja määrät voivat olla merkittäviä.”*

Men det står inte hur mycket vatten behövs. Man kan räkna att rör som har innerdiameter på 1 m skulle innehålla cirka 1 m³ vatten per meter rörledning. En sträcka på 10 km skulle innehålla ungefär 10 000 m³ vatten. Detta innebär att beroende på provningsmetod kan mycket stora mängder sjö- eller älvvatten behövas, vilket innebär att lika stora mängder vatten måste pumpas ut någonstans efter provet. Detta kan ge upphov till betydande miljöeffekter, till exempel: påverkan på vattenresurser och lokala vattennivåer, risk för grumling eller närings-/partikelbelastning vid utsläpp, behov av rening, sedimentering eller annan teknisk hantering av provvattnet innan utsläpp, eventuella tillståndskrav för både vattenuttag och utsläpp, inklusive provning enligt vattenlagen, behov av anmälnings- eller tillståndsförfarande enligt miljöskyddslagen, om provvattnet innehåller föroreningar, krav på att i förväg utreda påverkan på Natura 2000-områden, fiskbestånd och andra känsliga vattenmiljöer vid vattenuttag och utsläpp.

Miljökonsekvensbeskrivningen behöver ge en mer detaljerad redogörelse av: hur tryckprovet ska genomföras i praktiken, inklusive arbetsfaser och tidsplanering, vilka vattenmängder som krävs och varifrån vattnet tas, samt vilka tillstånd eller anmälningar detta förutsätter, var, hur och i vilken takt provvattnet släpps ut eller återförs till naturmiljön, hur provvattnets kvalitet kontrolleras efter testet samt vilka renings- eller sedimentationsåtgärder som vidtas vid behov, vilka miljöeffekter som kan uppstå (grumling, sedimenttransport, näringsbelastning, påverkan på fisk, Natura-områden och småvatten) och hur dessa ska hanteras genom tekniska och tidsmässiga begränsningar och hur uppföljning och rapportering ska ske, inklusive eventuella krav på kontroller av grumling, partikelhalter, flöden i mottagande vattendrag. Vattenuttag och utsläpp inte får påverka fisklek- och vandringsperioder.

Uppföljning av projektets påverkan:

MKB-programmet redovisar relevanta metoder för att utreda projektets påverkan i vattendrag, såsom småvatteninventeringar, elfiskeundersökningar, stormusselkartläggningar och användning av befintliga vattenvårdsdata. Dessa metoder är nog tillräckliga på programnivå. Till miljökonsekvensbeskrivningen borde också tas med arbetsrestriktioner, uppföljningsprogram, metodvalskriterier, bentos-inventeringar (utöver stormusslor), och analyser av sedimentationsrisker.

Övrigt:

Det behöver tas i beaktande att medan planeringen av gasledningen pågår kan markanvändningen ändras, bl.a. i Bäckliden, Närpes finns vid den planerade gasledningsdragningen ett bygglov för större tillbyggnad av växthusanläggning på fastighet 545-404-1-88.

**KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA**

Korsholms kommun
Västkustens miljöenhet
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
06 327 7111
www.korsholm.fi
miljoenheten@korsholm.fi

Mustasaaren kunta
Länsirannikon ympäristöyksikkö
Keskustie 4
65610 Mustasaari
06 327 7111
www.mustasaari.fi
ymparistoyksikko@mustasaari.fi

Gasledningen kunde med fördel dras mera parallellt med riksväg 8, det skulle även öka trafiksäkerheten om inte skog växer nära vägen. När rördragningen förverkligas bör man även utreda möjligheten att samtidigt kombinera med annan infrastruktur på samma gång som till exempel fiberoptiska kablar och jordkabeldragningar.

**KORSHOLMS KOMMUN
MUSTASAAREN KUNTA**

Korsholms kommun
Västkustens miljöenhet
Centrumvägen 4
65610 Korsholm
06 327 7111
www.korsholm.fi
miljoenheten@korsholm.fi

Mustasaaren kunta
Länsirannikon ympäristöyksikkö
Keskustie 4
65610 Mustasaari
06 327 7111
www.mustasaari.fi
ymparistoyksikko@mustasaari.fi

ANVISNING FÖR ÄNDRINGSSÖKANDE

Ändring i beslutet får inte sökas, eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Grund för besvärshöjning: 136 § kommunallagen

Protokoll

Protokollet har gjorts tillgängligt på Korsholms kommuns webbplats **11.3.2026**.

Protokollsutdrag och handlingar som gäller besluten kan begäras från kommunens registratur.

Registraturens kontaktuppgifter

besöksadress	Centrumvägen 4, Smedsby, 65610 Korsholm
besökstid	måndag–fredag kl. 9.00–15.00
postadress	Korsholms kommun, Centrumvägen 4, 65610 Korsholm
e-postadress	info@korsholm.fi
telefon	06 327 7145
växeln	06 327 7111
öppettider	måndag–fredag kl. 8.00–16.00

36 UTLÅTANDEN, begäran om utlåtande om Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland

Kst § 36

Planläggningsingenjör Olivia Skinnar:

fornamn.efternamn(at)malax.fi, tel. 06 347 7111

Tillstånds- och tillsynsverket begär utlåtande över programmet för miljökonsekvensbedömning gällande Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland. Bedömningsprogrammet är framlagt till påseende under tiden 18.2–19.3.2026.

Bakgrund

Gasgrid Vetyverkot Oy har skickat ett bedömningsprogram enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB-förfarande) för Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland till Tillstånds- och tillsynsverket. Programmet för miljökonsekvensbedömning är den projektansvariges plan om hur miljökonsekvensbedömningen ska genomföras i projektet. Enligt lagen om förfarande vid miljökonsekvensbedömning § 25 får en myndighet inte bevilja tillstånd för genomförande av ett projekt förrän den har fått miljökonsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats om denna.

Målsättning

Det statligt ägda bolaget Gasgrid Vetyverkot Oy utreder möjligheterna för ett nationellt vätgasnät som sträcker sig från södra Finland till Torneå. På grund av den geografiska omfattningen är projekthelheten indelad i fem separata MKB-förfaranden. I västra Finland är projektet placerat i Kannus, Karleby, Kronoby, Pedersöre, Nykarleby, Vörå, Vasa, Laihela, Korsholm, Malax, Närpes och Kristinestad. Finlands nationella vätgasnät är en del av Gasgrids och svenska Nordio Energis nordiska samprojekt Nordic Hydrogen Route, som på svenska sidan är placerat i Haparanda, Luleå, Umeå och Kiruna.

Överföringsnätet för vätgas består av högtrycksrör av kolstål som placeras under jord samt ventil- och tryckreduceringsstationer och i anslutning till dessa byggs renskolvs- och mätstationer. Vätgasrören installeras på minst en meters djup i skogsmark och 1,2 meter på åkermark. För röret inlöses ett permanent nyttjanderättsområde som är 10 meter brett och hålls fritt från träd.

Tre alternativ bedöms i utredningen, varav ett är ett så kallat nollalternativ. De alternativ där projektet genomförs skiljer sig endast i sträckningens norra del. I Malax kommun är sträckningen den samma i alternativ VE1 och VE2.

Projektalternativ

- VE0: Projektet genomförs inte.
- VE1: Projektet genomförs och rutten går Kalajoki/Kannus–Karleby–Kristinestad. Ruttens längd är 298 km.

- VE2: Projektet genomförs och rutten går Sievi/Kannus–Karleby–Kristinestad. Ruttens längd är 302 km.

Bedömningsbeskrivningens centrala innehåll

För Malax kommuns del är sträckningen 21,2 km lång och löper i stora drag längs med riksväg 8, primärt genom skogs- och jordbruksområden. Sträckningen leds norrut genom Långåminne by och där över två vattendrag (Finnån och Madesjoki). Ledningen går inte över några general- eller detaljplaner inom Malax område, på cirka 200 meters avstånd finns dock Juthskogens delgeneralplan för vindkraft. Sträckningen för vätgasledningen har planerats så att det finns minst ett 30 meters skyddsavstånd från mittlinjen till närmaste bostads- och fritidshus. Inom ledningens influensområde (300 m) finns 24 bostadshus och 6 fritidshus i Malax.

De största sannolika miljökonsekvenserna för projektet för Malax del gäller grundvattenområdet Kolnebacken samt området Sanemossen som bland annat berörs av ett Natura 2000-område. För utredandet av konsekvenserna för grundvattnet används befintliga källor samt material insamlat från myndigheter och naturinventeringar. Vid bedömningen beaktas konsekvenserna för grundvattnets kvalitet, mängd och flödesförhållanden. Dessutom bedöms eventuella olycks- och undantagssituationer samt deras konsekvenser. För Sanemossen konstateras det i bilaga 4 att en Natura-bedömning bör uppgöras på grund av potentiell påverkan på ormvråk (en av områdets skyddsgrunder).

Utlåtande

Malax kommun har tagit del av informationen. Kommunen konstaterar att informationen som framkommer i bedömningsprogrammet har presenterats på ett tydligt sätt.

Kommunen konstaterar att vätgasledningens sträckning baserar sig på tidigare diskussioner som förts mellan projektören och kommunerna/landskapsförbunden och att kommunens respons har beaktats väl i den fortsatta planeringen.

Kommunen vill poängtera att det finns några sakfel i kartbilaga A, projekt med samverkande konsekvenser. Hömossen-projektet är endast aktuellt på MKB-nivå och ingen planläggning väntas inledas på området. Det kan även konstateras att planläggningen för Korsbäck vindkraftspark har avslutats på Malax kommuns sida och att all planläggning för vindkraft har avslutats på Sidlandet i Malax. Därtill har Takanebackens vindkraftsområde en något felaktig utsträckning på kartan.

Kommunen vill lyfta vikten av försiktighet kring bedömningen av konsekvenserna för grundvattnet, särskilt för Kolnebackens grundvattenområde som finns i Malax kommuns och är viktigt för vattenförsörjningen. I bedömningsprogrammet konstateras att avståndet från ledningens mittlinje till grundvattenområdet är cirka 160 meter. Det korta avståndet kan innebära risker för grundvattenområdet och dess kvalitet.

Bilagor:

- begäran om utlåtande
- program för miljökonsekvensbedömning

Kommundirektör Malmstens förslag:

Kommunstyrelsen avger ovanstående beredning som sitt utlåtande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia Tunnistus	12.03.2026 10:57:40 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (5 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Viite LVV-U/23232/2026

Metsähallituksen lausunto kansallisen vedynsiirtoverkon YVA-ohjelmasta Länsi-Suomi

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Metsähallituksen lausuntoa kansallisen vedynsiirtoverkon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma) Länsi-Suomen osuuden osalta.

Metsähallitus lausuu YVA-ohjelmasta valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana, valtion luonnonsuojelualueiden ja suojeluun varattujen alueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena sekä tiettyjen petolintulajien asiantuntijaviranomaisena ja niiden seurannan valtakunnallisesta koordinoinnista vastaavana tahona

Arvioitavat vaihtoehdot ja hankekuvaus

VE0 hanketta ei toteuteta

VE1 reitti kulkee välillä Kalajoki/Kannus-Kokkola-Kristiinankaupunki, pituus 298 km

VE2 reitti kulkee välillä Sievi/Kannus-Kokkola-Kristiinankaupunki, pituus 302 km

Molemmissa toteutusvaihtoehdoissa on yhteinen reittiosuus välillä Kokkola-Kristiinankaupunki/Merikarvia.

Siirtoverkko koostuu siirtoputkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista ja kaavin- ja mittausasemista ja anodikentistä.

Vetyä suunnitellaan siirrettävän halkaisijaltaan enintään 1,2 m suuruudessa putkessa, joka sijoitetaan maahan vähintään 1 m peitesyvyteen. Putken sijainti merkitään maastoon merkintäpylväillä. Putkelle lunastettava käyttöoikeusalue on 10 m levyinen.

Putkireitille sijoitetaan venttiiliasemia 8-32 km välein. Siirtoverkon, siitä erottuvan haaran tai käyttökohteen rajapintaan rakennetaan paineenvähennysasema, joka aidataan. Edellisten yhteyteen perustetaan lisäksi mittaus- ja kaavin-asemia noin 100-200 km välein. Putken katodista suojausta varten rakennetaan anodikenttiä noin 10 km välein.

Metsäalueilla alue on pidettävä puuttomana, eikä sillä voida harjoittaa metsätaloutta. Putken rakentamisen aikana työmaa-alue on 35-40 m levyinen. Työalueelta kaadetaan puut, kallioiden kohdalla linjan paikka louhitaan. Putkikaivannosta ja asennustien tasauksesta aiheutuvat läjitysmassat keskitetään linjan varteen ja sen päälle sopiviin

Metsähallitus

PL 80 (Opastinsilta 12 C)
FI-00521 HELSINKI, Suomi Finland

Tel. 0206 39 4000
kirjaamo@metsa.fi

www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7

maastokohtiin. Uusia teitä tehdään tarvittaessa myös rakennettaville asemille ja putkilinjan alueelle pääsemiseksi. Asennustie puretaan pois tai jätetään maastoon, mikäli maanomistaja niin toivoo.

Pohjatoihin tarvitaan jonkin verran tuotua maa-ainesta.

Pienemmät jokikohteet padotaan rakennusajaksi molemminpuolisilla maapadoilla ja veden juoksutus hoidetaan ylijuoksutusputkella tai virtausaukoilla.

Suojausmenetelmässä putken alapuolinen maa-aines poistetaan paineistetulla vesisuihkulla. Suuntaporaus on mahdollinen myös vesistöissä.

Risteämien toteuttamiseen mahdollisesti tarvittavissa suuntaporausissa ja mikrotunneloinnissa käytetään tarvittaessa kitkan vähentämiseksi sekä porausaineksen poistamiseksi vettä tai porauslietettä, joka on yleisimmin betoniittisaven ja veden sekoitusta.

Putken painekoestuksessa voidaan käyttää järvi- tai jokivettä. Vesimäärät voivat olla merkittäviä.

Siirtoputkiston rakennusvaihe kestää arviolta 3-4 vuotta, ja putken tekninen käyttöikä on yli 50 vuotta ja kunnossapitotoimilla sitä voidaan kasvattaa.

Metsähallitus on tutustunut YVA-ohjelmaan ja lausuu siitä seuraavaa

Luonnonsuojeluun varatut valtion alueet

Suunniteltujen reittivaihtoehtojen läheisyydessä ja osin niiden kohdallakin on useita valtion luonnonsuojeluun varattuja alueita, perustettuja luonnonsuojelualueita sekä Natura-alueita. Osa suojeluun varatuista alueista on niin kutsutussa säädösvalmistelussa, jossa niistä on tarkoitus muodostaa luonnonsuojelulain mukaisia luonnonsuojelualueita säädöksineen. Säädösvalmistelun aikataulua voi tiedustella ympäristöministeriöstä, samoin kuin suunniteltuja alueita koskevia säädöksiä. Perustettujen luonnonsuojelualueiden perustamissäädöksistä tulee tarkistaa sallivatko ne aluetta mahdollisesti koskevat siirtoverkon suunnitelmat. Hankkeen vaikutukset alueisiin tulee arvioida.

Kannus: Suojeluun varattu kiinteistö 217-403-4-34; palsta 1-Osa 1

Kokkola: Isosaaren tulvolehden luonnonsuojelualue

Uusikaarlepyy: Mesmossenin Natura-alue

Vaasa: Perämetsän Natura-alue

Maalahti/Närpio: Sanemossenin Natura-alue

Kristiinankaupunki: Suojeluun varatut alueet 287-407-33-108 ja 287-407-34-32, sisältyvät osittain myös lintuvesien suojeluohjelmaan

Tarvittavat luvat

Perustetuilla luonnonsuojelualueilla maa- ja kallioperän vahingoittaminen on lähtökohtaisesti kielletty (luonnonsuojelulaki 9/2023 52 § 1 mom). Jos vetyputken linjaus aiotaan viedä perustetulle luonnonsuojelualueelle, voidaan alueen perustamisasetukseen tarvita muutos.

Natura-arviointien tarpeellisuuden arviointi

YVA-ohjelman liitteenä on Natura-arvioinnin tarpeellisuuden arvioinnit koskien Mesmossen (FI0800044 SAC), Perämetsän (FI0800105 SAC) ja Sanemossen (FI0800021 SAC/SPA) Natura-alueita. Tarpeellisuuden arvioinnit on laatinut FCG 18.12.2025.

Mesmossenin Natura-alue

Metsähallitus yhtyy tarpeellisuuden arvioinnin johtopäätökseen, ettei vetyputken rakentamisesta aiheudu vaikutuksia alueen suojelun perusteena oleviin luontotyyppeihin.

Suojelun perusteena olevan liito-oravan osalta tarpeellisuuden arvioinnissa todetaan, että suurimmat vaikutukset lajille aiheutuvat hankkeen rakentamisen aikana, jolloin rakentamisalueen leveys on 35-37 metriä ja alue voi vähäisesti vaikuttaa lajin kulkureittien valintaan, mutta rakentamisen jälkeen puusto saa palautua alueelle 10 metriä leveää lunastusalueutta lukuun ottamatta. Metsähallitus huomauttaa, että rakennusaikainen asennustie voidaan kuitenkin YVA-selostuksessa esitetyn hankesuunnitelman mukaan jättää maastoon maanomistajan niin tahtoessa, eli paikoittain puuston alue voi jäädä lunastettavaa kymmentä metriä paljon leveämmäksi. Hankesuunnitelmasta ei selviä, miten metsäisille alueille tehtävä, mutta käytöstä poistettava rakennusaikainen tie on tarkoitus uudelleenmetsittää. Onko tarkoitus jättää se uudistumaan luontaisesti vai taimetetaanko se, ja kenen vastuulla metsittäminen on?

Tarpeellisuuden arvioinnin mukaan liito-oravan elinalueet on paikannettu maastoseelvityksin, ja ne huomioidaan tarkemmassa reittisuunnittelussa niin, että vaikutukset lajin elinympäristöihin jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Tarpeellisuuden selvityksessä ei kuitenkaan kerrota, miten ne huomioidaan. Jätetäänkö alueelle puustoa vai siirretäänkö putken linjausta ja miten toimitaan putken linjauksen lähelle rakennettavien venttiili-, paineentasaus- ja kaavinasemien sijoittamisen suhteen?

Edellä kuvatuista puutteista huolimatta Metsähallitus yhtyy tarpeellisuuden arvioinnin johtopäätökseen, ettei hankkeella ole merkittäviä vaikutuksia Mesmossenin Natura-alueen suojeluperusteisiin, joten luonnonsuojelulain 35 §:n mukaiselle Natura-arvioinnille ei ole tarvetta.

Perämetsän Natura-alue

Tarpeellisuuden arvioinnin mukaan alueen lounaiskulmaa (Natura-alueen Laihian kunnassa sijaitseva osa) ei ole määritetty kuuluvaksi mihinkään Natura-luontotyyppiin. Metsähallituksen biotooppiaineiston mukaan alueella kuitenkin on boreaalista luonnonmetsää sekä puustoista suota. Ilmeisesti tarpeellisuuden arvioinnin laatinut konsultti on ladannut biotooppiaineiston avoimen rajapinnan kautta, jolloin ei saa yksityisten luonnonsuojelualueiden tietoja. Asiasta on ohjeet verkkosivustolta, josta biotooppiaineiston saa ladattua. Yksityisten luonnonsuojelualueiden biotooppitiedot saa ainoastaan tietopyynnöllä. Huolimatta em. puutteesta Metsähallitus yhtyy tarpeellisuuden arvioinnin johtopäätökseen, ettei vetyputken rakentamisella ole merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin.

Suojeluperusteena olevan liito-oravan osalta Perämetsän Natura-arvioinnin tarpeellisuuden arvioinnissa on samoja puutteita kuin Mesmosseninkin. Huolimatta puutteista, Metsähallitus yhtyy tarpeellisuuden arvioinnin johtopäätökseen, ettei hankkeella ole merkittäviä vaikutuksia Perämetsän Natura-alueen suojeluperusteisiin, joten luonnonsuojelulain 35 §:n mukaiselle Natura-arvioinnille ei ole tarvetta.

Sanemossenin Natura-alue

Metsähallitus yhtyy tarpeellisuuden arvioinnin johtopäätökseen, ettei vetyputken rakentamisesta aiheudu vaikutuksia alueen suojelun perusteena oleviin luontotyypeihin.

Suojeluperusteena olevan liito-oravan osalta Perämetsän Natura-arvioinnin tarpeellisuuden arvioinnissa on samoja puutteita kuin Mesmossenin ja Perämetsän arviointien osalta. Huolimatta puutteista, Metsähallitus yhtyy tarpeellisuuden arvioinnin johtopäätökseen, ettei hankkeella ole merkittäviä vaikutuksia alueen suojelun perusteena olevalle liito-oravalle.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan, jos vetyputken rakentaminen ajoitetaan suojeluperusteena olevien lintulajien soidin- ja pesimisajan ulkopuolelle, ei varsinaista Natura-arviointia ole välttämätöntä laatia. Jos ajoittaminen soidin- ja pesimisajan ulkopuolelle ei ole mahdollista, yhtyy Metsähallitus tarpeellisuuden arvioinnin johtopäätökseen varsinaisen Natura-arvioinnin tarpeellisuudesta.

Muita huomioita

Hankekuvausten mukaan vetyverkon pohjatöihin tarvitaan jonkin verran tuotua maa-ainesta. Metsähallitus pitää tärkeänä, ettei tuodun maa-aineksen mukana leviä alueille vieraslajeja.

Johtopäätökset

Metsähallituksen näkemyksen mukaan hankkeen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat suunnitellulla vedynsiirtolinjalla tai sen välittömässä läheisyydessä oleviin luonnonsuojeluun varattuihin alueisiin.

Lausunnon on laatinut maankäytön erityisasiantuntija Pirjo Rautiainen.

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, Luontopalvelut

Dnr KOMU/2763/10.03.13/2025

§ 54 Kommunens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning, Finlands nationella vätgasnät

Kommunstyrelsen	§ 54	23.3.2026
Samhällsbyggnadsutskottet	§ 50	11.3.2026

Planläggningschef Jonas Aspholm:

Tfn 06 327 7175, jonas.aspholm@korsholm.fi

Tillstånds- och tillsynsverket (LVV) begär utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning, Finlands nationella vätgasnät (Dnr LVV-U/23232/2026).

Enligt förvaltningsstadgan § 48 punkt 12 tillhör det samhällsbyggnadsutskottets uppgifter att inom ansvarsområdet områdesanvändning (planläggning och markpolitik) för kommunstyrelsen bereda utlåtanden om vägplaner för riksvägar och övriga statliga vägar, samt järnvägar, spårvägar och stickspår, samt om miljökonsekvensbedömningsprojekt och miljötillstånd som kan ha betydande konsekvenser för planläggningen och kommunens samhällsutveckling.

Handlingarna är framlagda 18.2–19.3.2026. Informationsmöten för allmänheten om projektet och bedömningsprogrammet ordnades 3–5.3.2026 på flera orter i Österbotten. Utlåtandet ges senast 19.3.2026. Tilläggstid har begärts och beviljats till 24.3.2026.

I sin kungörelse 18.2.2026 beskriver LVV projektet enligt följande:

Beskrivning av projektet

Gasgrid Vetyverket Oy planerar ett nationellt vätgasnät som sträcker sig från södra Finland till Torneå. På grund av den geografiska omfattningen är projekthelheten indelad i fem separata MKB-förfaranden. I västra Finland är projektet placerat i Kannus, Karleby, Kronoby, Pedersöre, Nykarleby, Vörå, Vasa, Laihela, Korsholm, Malax, Närpes och Kristinestad. Finlands nationella vätgasnät är en del av Gasgrids och svenska Nordio Energis nordiska samprojekt Nordic Hydrogen Route, som på svenska sidan är placerat i Haparanda, Luleå, Umeå och Kiruna. Överföringsnätet för vätgas består av högtrycksrör av kolstål som placeras under jord samt ventil- och tryckreduceringsstationer och i anslutning till dessa byggs renskolvs- och mätstationer. Längs överföringsnätet byggs anodfält för korrosionsskydd. Vätgasrören installeras på ett täckningsdjup på minst en meter i skogsmark och 1,2 meter på åkermark. För röret inlöses ett permanent nyttjanderättsområde som är 10 meter brett och hålls fritt från träd. Vätgasledningens sträckning i västra Finland är i alternativ ALT1 cirka 298 km och i alternativ ALT2 302 km.

Alternativ som bedöms i MKB-förfarandet

I MKB-förfarandet bedöms två alternativa sträckningar för vätgasledningen. I båda alternativen finns en gemensam sträckning vars totala längd är 254 km på avsnittet Karleby–Kristinestad–Sastmola. Utöver det gemensamma avsnittet granskas i alternativ ALT1 en sträckning för vätgasledningen på avsnittet Kalajoki/Kannus–Karleby, vars längd är 45 km. I alternativ ALT2 granskas utöver det gemensamma

avsnittet en sträckning för vätgasledningen på avsnittet Sievi/Kannus–Karleby, vars längd är 48 km.

Alternativ i granskningen:

ALT0: Projektet genomförs inte.

ALT1: Vätgasledningens längd är cirka 298 km. Rutten för ledningen är Kalajoki/Kannus–Karleby–Kristinestad/Sastmola.

ALT2: Vätgasledningens längd är cirka 302 km. Rutten för ledningen är Sievi/Kannus–Karleby–Kristinestad/Sastmola.

Relevanta bakgrundsuppgifter att beakta

Inom Korsholms kommuns område är båda alternativen för vätgasledningens sträckning identiska. Sträckningen ligger inom område som omfattas av landskapsplanen 2050, godkänd 7.4.2025, och den strategiska generalplanen för Korsholm, godkänd 10.6.2013. Den strategiska generalplanen har ingen rättsverkan med beaktande av OAL § 45. Enligt OAL § 45 gäller dock för en dylik generalplan vad som bestäms om inlösning i OAL § 99.3, således har den ändå en rättslig grund, för delar av kommunens samhällsutveckling. Syftet med den strategiska generalplanen är att styra de allmänna principerna för kommunens samhällsstruktur och markanvändning.

Vätgasledningens sträckning är inte placerad inom område som har ikraftvarande detalj- eller delgeneralplan med rättsverkan inom Korsholms kommun. Den nordligaste delen av vätgasledningens sträckning ingår dock i området där Helsingby–Toby delgeneralplan håller på att utarbetas, vars beredningsmaterial (planutkast) var framlagt under tiden 5.6–14.8.2024. I jämförelse med planutkastet berör nämnda vätgasledning områden där det i planutkastet i huvudsak anvisats jordbruksområde (MT), jord- och skogsbruksdominerat område (M), åkerområde som är värdefullt med tanke på landskapet (MA), jord- och skogsbruksdominerat område med särskilda miljövärden (MY), område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald (luo), för landskapet värdefullt landskapsområde (ma-2) och översvämningssområde (tu).

Kommunen vill åter igen framföra följande direkta synpunkter, vilka tidigare framförts både på arbetsmöten med projektören och i samband med förhandsöverläggningen 10.6.2025, och som fortfarande är ytterst relevanta för projektet:

1. Placering i förhållande till producenter och konsumenter

Kommunen vill uppmärksamma att den föreslagna vätgasledningens placering bör optimeras med beaktande av potentiella anslutningspunkter. Det är viktigt att undvika att framtida anslutningar till flera separata industri- och verksamhetsområden leder till ett omfattande nät av anslutningsledningar. Med tanke på projektets mål att stödja den nationella energiomställningen och effektiv infrastruktur bör denna fråga behandlas tillräckligt tydligt i det fortsatta MKB-arbetet.

2. Närhet till GigaVasa-området

GigaVasa-området omfattar betydande detaljplaneområden med beteckningen T/kem (kvartersområde för industri- och lagerbyggnader med tillåtelse för anläggningar med farliga kemikalier). Området har potential för fortsatt utveckling och kan i framtiden ha behov av anslutning till

vätgasledningen. Korsholms kommun framhåller att vätgasledningen ska planeras i närmare anslutning till GigaVasa-området för att undvika onödiga anslutningsledningar och säkerställa en mer ändamålsenlig och effektiv infrastrukturhelhet.

3. Närhet till Stormossen-Westenergy-området

Stormossen-området omfattar avfallshantering, bränsleproduktion och Westenergys anläggning för energiproduktion. Westenergy planerar dessutom en koldioxidavskiljningsanläggning för produktion av syntetisk metan. Området har potential för framtida anslutningar till Gasgrid. Kommunen framhåller att vätgasledningen bör planeras i närmare anslutning till Stormossen-Westenergy-området för att säkerställa att framtida anslutningsbehov kan tillgodoses på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

4. Ansvar för anslutningsledningar

Kommunen önskar klargörande om vem som ansvarar för planering, tillståndsprocesser och byggande av eventuella anslutningsledningar mellan vätgasledningen och olika lokala aktörer.

5. Markanvändning och miljö

För att minimera projektets miljö- och markpåverkan anser kommunen att vätgasledningen så långt som möjligt ska placeras på åkermark, där sådan möjlighet finns. Detta minskar intrång i skogsmark, förenklar framtida underhåll, och kan leda till mindre permanenta landskapsförändringar och ska därför prioriteras i den fortsatta planeringen.

6. Österbottens landskapsplan 2050, Kustbanan

Behov av tågförbindelse, Kustbanan, är anvisat i landskapsplanen 2050 som ett långsiktigt strategiskt trafikprojekt. Vid planeringen av vätgasledningen behöver tågförbindelsens fortsatta planering beaktas på ett ändamålsenligt sätt.

7. Växelverkan

Kommunen betonar vikten av tidig och transparent kommunikation med markägare och invånare. Information om ersättningar, tillträde, byggsleden och eventuella störningar ska fortsättningsvis vara tydlig och lättillgänglig.

Konklusion:

Kommunen vill framföra följande generella synpunkter:

- Det behöver säkerställas vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av projektet har för människors levnadsförhållanden och livsmiljö, region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön.
- Kommunen understryker att MKB-processen måste bättre beakta framtida anslutningsbehov, strategiskt viktiga industriområden och minimering av miljöpåverkan.

Ifall sträckningen för vätgasledningen inte justeras så att den förverkligas i direkt angränsning till potentiella områden för producenter och konsumenter behöver det klargöras om vem som ansvarar för planering, tillståndsprocesser och

byggande av eventuella anslutningsledningar mellan vätgasledningen och olika lokala aktörer.

- Kommunen understryker att sträckningen för vätgasledningen inte har optimerats med beaktande av primärnäringsområdet eftersom den fortsättningsvis går över betydande skogsområden, vilket medför permanenta konsekvenser i jämförelse med om den grävs ner på åkermark med tillfälliga konsekvenser. Detta är extra anmärkningsvärt ifall de ekonomiska konsekvenserna för vätgasledningens förverkligande ändå är snarlika oberoende om den förverkligas via skogs- eller åkermark. Därav kräver kommunen att justeringar i sträckningen fortfarande behöver vidtas.

Även om den slutliga placeringen fastställs i placeringsplanen förutsätter kommunen att dessa faktorer redan i MKB-skedet behandlas tydligt och omsorgsfullt så att projektet inte blir låst till en icke optimerad terrängkorridor. På så vis kan en långsiktigt hållbar, funktionell och samordnad ledningskorridor uppnås.

MKB-programmet finns publicerad på webbsidan:
www.miljo.fi/vatgasnat-del3-vastra-Finland-MKB

Planläggningschef Jonas Aspholms förslag:

I egenskap av planläggningsmyndighet omfattar samhällsbyggnadsutskottet beredningen och föreslår för kommunstyrelsen att avge den som kommunens utlåtande över miljökonsekvensbedömningsprogrammet Finlands nationella vätgasnät.

Paragrafen justeras genast.

Samhällsbyggnadsutskottets beslut:

Samhällsbyggnadsutskottet beslutade enhälligt på förslag av ledamot Kenth Nedergård, understödd av ledamot Tomas Berg att texten *Därav kräver kommunen att justeringar i sträckningen fortfarande behöver vidtas* stryks ur förslaget och att förslaget kompletteras med följande text: *Kommunen kräver att linjedragningen på Korsholms kommuns område flyttas närmare befintliga vägområden (R8 eller Rimalvägen), vilket betyder mindre totala skadeverkningar för området och lägre logistikkostnader både i byggnadsskedet och för det framtida underhållet.* I övrigt godkändes förslaget.

Paragrafen justerades genast.

Ledamot Margareta Rodas meddelade jäv i ärendet med hänvisning till 28 § 1 mom. 1 punkten i förvaltningslagen (partsjäv) och avlägsnade sig från sammanträdet före behandlingen av ärendet.

Kommundirektör Rurik Ahlbergs förslag:

Kommunstyrelsen avger samhällsbyggnadsutskottets beredning som kommunens utlåtande över miljökonsekvensbedömningsprogrammet Finlands nationella vätgasnät.

Kommunstyrelsens beslut:

Under diskussionen av ärendet föreslog kommunstyrelsens II vice ordförande

Rosmarie Finne att punkt 5 i kommunens utlåtande skulle lyda:

För att minimera projektets mark- och miljöpåverkan anser Korsholms kommun att vätgasledningen så långt som möjligt bör placeras invid befintligt vägnät och elgator. Värdefull och bördig åkermark bör om så möjligt undvikas till förmån för förmånligare skogsmark, där sådan möjlighet finns. Där gasledningen placeras på åkermark så bör planeringen beakta vattenhanteringen så att torrläggning och bevattning fungerar även efter att projektet är slutfört.

Finne föreslog att sista punkten i konklusionen skulle lyda:

Eftersom projektet i betydande utsträckning berör etablerad områdesanvändning och produktiv jord- och skogsbruksmark är det viktigt att konsekvenserna bedöms ur ett helhetsperspektiv, inklusive samverkande konsekvenser tillsammans med annan befintlig och planerad infrastruktur. Bedömningen bör på ett tillräckligt konkret sätt redogöra för påverkan på näringarnas verksamhetsförutsättningar och långsiktiga utvecklingsmöjligheter.

Finnes förslag understöddes av Stig Beijar och Yngve Lithén.

Under diskussionen av ärendet föreslog kommunstyrelsens I vice ordförande Lena Gammelgård att punkt 5 i kommunens utlåtande skulle lyda:

Eftersom den föreslagna dragningen berör etablerad områdesanvändning och produktiv jord- och skogsbruksmark bör projektets konsekvenser bedömas ur ett helhetsperspektiv samtidigt som befintlig och planerad infrastruktur tas i beaktande. Redogörelsen för konsekvenserna bör vara på en tillräckligt konkret nivå så att näringarnas verksamhetsförutsättningar och långsiktiga utvecklingsmöjlighet kan tas i beaktande i den fortsatta planeringen. För att bedömningen även ska belysa eventuella konsekvenser för tätorter och byar i närheten av den planerade dragningen är det viktigt att utredningsområdet är tillräckligt omfattande.

I den fortsatta processen bör det finnas beredskap att hitta alternativa ledningssträckningar ifall det visar sig att den föreslagna dragningen medför betydande begränsningar för annan områdesanvändning eller primärnäringarnas förutsättningar.

Gammelgård drog senare tillbaka sitt förslag om en ersättande punkt 5. Gammelgård föreslog att ovanstående text ersätter Finnes konklusion. Förslaget understöddes av Rosmarie Finne och Johan Håkans.

Kommunstyrelsen beslöt därefter enhälligt enligt följande:

Punkt 5: För att minimera projektets mark- och miljöpåverkan anser Korsholms kommun att vätgasledningen så långt som möjligt bör placeras invid befintligt vägnät och elgator. Värdefull och bördig åkermark bör om så möjligt undvikas till förmån för förmånligare skogsmark, där sådan möjlighet finns. Där gasledningen placeras på åkermark så bör planeringen beakta vattenhanteringen så att torrläggning och bevattning fungerar även efter att projektet är slutfört.

Ersättande sista punkt i konklusionen: *Eftersom den föreslagna dragningen berör etablerad områdesanvändning och produktiv jord- och skogsbruksmark bör*

projektets konsekvenser bedömas ur ett helhetsperspektiv samtidigt som befintlig och planerad infrastruktur tas i beaktande. Redogörelsen för konsekvenserna bör vara på en tillräckligt konkret nivå så att näringarnas verksamhetsförutsättningar och långsiktiga utvecklingsmöjlighet kan tas i beaktande i den fortsatta planeringen. För att bedömningen även ska belysa eventuella konsekvenser för tätorter och byar i närheten av den planerade dragningen är det viktigt att utredningsområdet är tillräckligt omfattande.

I den fortsatta processen bör det finnas beredskap att hitta alternativa ledningssträckningar ifall det visar sig att den föreslagna dragningen medför betydande begränsningar för annan områdesanvändning eller primärnäringarnas förutsättningar.

Antecknades till protokollet att kommunfullmäktiges II vice ordförande Daniela Hjortman anmälde jäv i enlighet med förvaltningslagen § 28, pt. 1 och avlägsnade sig från sammanträdet innan behandlingen av ärendet inleddes.

Antecknades till protokollet att kommunfullmäktiges ordförande Christoffer Ingo avlägsnade sig från sammanträdet klockan 18.50 under behandlingen av ärendet.

Paragrafen justerades genast.

Bilageförteckning:

Kungörelse om program för miljökonsekvensbedömning

MKB-KUNGÖRELSE

Finlands nationella vätgasnät – västra Finland (Kannus, Karleby, Kronoby, Pedersöre, Nykarleby, Vörå, Vasa, Laihela, Korsholm, Malax, Närpes och Kristinestad)

Gasgrid Vetyverkot Oy har till kontaktmyndigheten Tillstånds- och tillsynsverket skickat ett program för bedömning av miljökonsekvenser (MKB-program) enligt MKB-lagen (252/2017). Bedömningsprogrammet är den projektansvariges plan om hur miljökonsekvensbedömningen ska genomföras i projektet.

Beskrivning av projektet

Gasgrid Vetyverkot Oy planerar ett nationellt vätgasnät som sträcker sig från södra Finland till Torneå. På grund av den geografiska omfattningen är projekthelheten indelad i fem separata MKB-förfaranden. I västra Finland är projektet placerat i Kannus, Karleby, Kronoby, Pedersöre, Nykarleby, Vörå, Vasa, Laihela, Korsholm, Malax, Närpes och Kristinestad. Finlands nationella vätgasnät är en del av Gasgrids och svenska Nordio Energis nordiska samprojekt Nordic Hydrogen Route, som på svenska sidan är placerat i Haparanda, Luleå, Umeå och Kiruna.

Överföringsnätet för vätgas består av högtrycksrör av kolstål som placeras under jord samt ventil- och tryckreduceringsstationer och i anslutning till dessa byggs renskolvs- och mätstationer. Längs överföringsnätet byggs anodfält för korrosionsskydd. Vätgasrören installeras på ett täckningsdjup på minst en meter i skogsmark och 1,2 meter på åkermark. För röret inlöses ett permanent nyttjanderättsområde som är 10 meter brett och hålls fritt från träd. Vätgasledningens sträckning i västra Finland är i alternativ ALT1 cirka 298 km och i alternativ ALT2 302 km.

Alternativ som bedöms i MKB-förfarandet

I MKB-förfarandet bedöms två alternativa sträckningar för vätgasledningen. I båda alternativen finns en gemensam sträckning vars totala längd är 254 km på avsnittet Karleby–Kristinestad–Sastmola. Utöver det gemensamma avsnittet granskas i alternativ ALT1 en sträckning för vätgasledningen på avsnittet Kalajoki/Kannus–Karleby, vars längd är 45 km. I alternativ ALT2 granskas utöver det gemensamma avsnittet en sträckning för vätgasledningen på avsnittet Sievi/Kannus–Karleby, vars längd är 48 km.

Alternativ i granskningen:

ALTO: Projektet genomförs inte.

ALT1: vätgasledningens längd är cirka 298 km. Rutten för ledningen är Kalajoki/Kannus–Karleby–Kristinestad/Sastmola.

Kungörelse
18.2.2026
LVV-U/23232/2026
Offentlig

ALT2: vätgasledningens längd är cirka 302 km. Rutten för ledningen är Sievi/Kannus–Karleby–Kristinestad/Sastmola.

Kungörelsen och bedömningsprogrammet är framlagt till påseende

Kungörelsen hålls framlagd till påseende 18.2.2026–19.3.2026 på Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats på adress www.lv.fi/kungorelser-och-offentliga-delgivningar. Kungörelsen och bedömningsprogrammet publiceras elektroniskt på miljöförvaltningens webbplats: www.miljo.fi/vatgasnat-del3-vastra-finland-MKB

Under samrådstiden kan man bekanta sig med bedömningsprogrammet på följande platser under deras öppettider:

Stadshuset i Kalajoki, Kalajoentie 5, 85100 Kalajoki

Biblioteket i Kalajoki, Kalajoentie 1, 85100 Kalajoki

Kommungården i Sievi, Haikolantie 16, 85410 Sievi

Huvudbiblioteket i Sievi, Haikolantie 19, 85410 Sievi

Kannus stadshus, Asematie 1, 69101 Kannus

Stadsbiblioteket i Kannus, Valtakatu 27, 69100 Kannus

Karleby stadshus, Ämbetsgränd 5, 67100 Karleby

Karleby stadsbibliotek, Storgatan 3, Karleby

Kronoby kommunhus, Säbråvägen 2, 68500 Kronoby

Kronoby kommunbibliotek, Kyrkvägen 6, 68500 Kronoby

Pedersöre kommundgård, Skrufvilagatan 2, 68910 Bennäs

Pedersöre huvudbibliotek, Mjölvägen 1, 68910 Bennäs

Nykarleby stadshus, Topeliusplanaden 7, 66900 Nykarleby

Nykarleby huvudbibliotek, Topeliusplanaden 10, 66900 Nykarleby

Vörå kommundgård, Vöråvägen 18, 66600 Vörå

Vörå huvudbibliotek, Härmåvägen 8, 66600 Vörå

Vasa stads medborgarinfo, Ekgården, Teräsgränden 1, 65100 Vasa

Vasa stadsbibliotek, Biblioteksgatan 13, 65100 Vasa

Laihela kommun, tekniska avdelningen, Laihiantie 39, 66400 Laihela

Laihela kommunbibliotek, Laihiantie 39, 66400 Laihela

Kungörelse
18.2.2026
LVV-U/23232/2026
Offentlig

Korsholms ämbetshus, Centrumvägen 4, 65610 Korsholm

Korsholms huvudbibliotek, Skolvägen 1, 65610 Korsholm

Malax kommundgård, Malmgatan 5, 66100 Malax

Malax huvudbibliotek (biblioteket i Yttermalax), Malmgatan 5, 66100 Malax

Närpes stadshus, Kyrkvägen 2, 64200 Närpes

Närpes huvudbibliotek, Kyrkvägen 2, 64200 Närpes

Kristinestads stadshus, Staketgatan 1, 64101 Kristinestad

Kristinestads stadsbibliotek, Salutorget 1, 64100 Kristinestad

Sastmola kommundgård, Kauppatie 40, 29900 Sastmola

Sastmola kommunbibliotek, Koulutie 3, 29900 Sastmola

Informationsmöte

Informationsmöten om projektet och bedömningsprogrammet ordnas på tisdag 3.3.2026 i Kelviå kl. 17.30–19.30 i auditorium Lucina (Institutsvägen 1, 68300 Kelviå), på onsdag 4.3.2026 i Vasa kl. 17.30–19.30 i Vasa universitets Levón-auditorium (Wolffskavägen 32, 65200 Vasa) och på torsdag 5.3.2026 i Närpes kl. 17.30–19.30 i Frans Henriksson-salen (Närpesvägen 16, 64200 Närpes). Evenemanget i Kelviå ordnas på finska, evenemangen i Vasa och Närpes är tvåspråkiga. Kaffeservering från och med kl. 17.00. I informationsmötet i Vasa kan man också delta elektroniskt. Länken för deltagande publiceras före mötet på miljöförvaltningens ovan nämnda webbplats.

Utlåtanden och åsikter

Utlåtanden och åsikter om MKB-programmet bör skickas senast 19.3.2026 till adressen registratur@lvv.fi eller per post till adress Tillstånds- och tillsynsverket, PB 20, 13035 LVV. Som referens uppges diarienummer LVV-U/23232/2026.

Kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet läggs fram till påseende på miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/vatgasnat-del3-vastra-finland-MKB inom en månad från att tiden för att ge utlåtande och framföra åsikter har gått ut.

Mer information

Den projektansvarige: Merja Autiola, Gasgrid Vetyverkot Oy, tfn 040 576 4798, fornamn.efternamn@gasgrid.fi

Kungörelse

18.2.2026

LVV-U/23232/2026

Offentlig

MKB-konsult: Essi Kuisma, FCG rakennettu Ympäristö Oy, tfn 040 559 5183, fornamn.efternamn@fcg.fi

Kontaktmyndighet: Jutta Lillberg-Puskala, Tillstånds- och tillsynsverket, tfn 029 5254 814, fornamn.efternamn@lvv.fi

Publicerad på Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats 18.2.2026.

Seinäjäki 17.2.2026

Tillstånds- och tillsynsverket

Postadress PB 20, 13035 LVV

Telefonväxel 0295 254 000

registratur@lvv.fi | lvv.fi

Kuulutus
18.2.2026
LVV-U/23232/2026
Julkinen

YVA-kuulutus

Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko – Länsi-Suomi (Kannus, Kokkola, Kruunupyy, Pedersöre, Uusikaarlepyy, Vöyri, Vaasa, Laihia, Mustasaari, Maalahti, Närpiö sekä Kristiinankaupunki)

Gasgrid Vetyverkot Oy on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Lupa- ja valvontavirastolle YVA-lain (252/2017) mukaisen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelman). Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta.

Hankkeen kuvaus

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa eteläisestä Suomesta Tornioon. Hanke on maantieteellisen laajuutensa vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn. Hankkeen Länsi-Suomen osuus sijoittuu Kannukseen, Kokkolaan, Kruunupyyhyn, Pedersöreen, Uusikaarlepyyhyn, Vöyriin, Vaasaan, Laihialle, Mustasaareen, Maalahteen, Närpiöön sekä Kristiinankaupunkiin. Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko on osa Gasgridin ja ruotsalaisen Nordion Energin pohjoismaista yhteishanketta Nordic Hydrogen Route, joka sijoittuu Ruotsin puolella Haaparantaan, Luulajaan, Uumajaan ja Kiirunaan.

Vedyn siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräsputkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista, joiden yhteyteen rakennetaan kaavin- ja mittausasemia. Siirtoverkon varrelle rakennetaan anodikenttiä putken korroosiosuojausta varten. Vetyputki asennetaan metsämaalla vähintään yhden metrin ja pelloilla 1,2 m peitesvyvyyteen. Vetyputkelle lunastetaan pysyvä 10 m levyinen käyttöoikeusalue, joka pidetään puustosta vapaana. Länsi-Suomen vedyn siirtoputkireitti on vaihtoehdossa VE1 noin 298 km pitkä ja vaihtoehdossa VE2 302 km pitkä.

YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot

YVA-menettelyssä arvioidaan vedyn siirtoverkolle kahta vaihtoehtoista linjausta. Molemissa toteutusvaihtoehdoissa on yhteinen reittiosuus välillä Kokkola - Kristiinankaupunki/Merikarvia, jonka pituus on yhteensä 254 kilometriä. Yhteisen reittiosuuden lisäksi toteutusvaihtoehdossa VE1 tarkastellaan siirtoputkireittiä välillä Kalajoki/Kannus-Kokkola, jonka pituus on 45 kilometriä. Toteutusvaihtoehdossa VE2 tarkastellaan yhteisen reittiosuuden lisäksi siirtoputkireittiä välillä Sievi/Kannus-Kokkola, jonka pituus on 48 kilometriä.

Tarkasteltavat vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: kaasuputkilinjauksen pituus on noin 298 km. Reitti kulkee välillä Kalajoki/Kannus – Kokkola – Kristiinankaupunki/Merikarvia.

VE 2: kaasuputkilinjauksen pituus on noin 302 km. Reitti kulkee välillä Sievi/Kannus – Kokkola – Kristiinankaupunki/Merikarvia.

Kuulutus ja arviointiohjelma nähtävillä

Kuulutus pidetään nähtävillä 18.2.2026-19.3.2026 Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla osoitteessa www.lvv.fi/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot. Kuulutus ja arviointiohjelma julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa ymparisto.fi/vedyn-siirtoverkko-osa3-lansi-suomi-YVA.

Arviointiohjelmaan voi tutustua tänä aikana toimipaikkojen aukioloaikoina seuraavissa paikoissa:

Kalajoen kaupungintalo, Kalajoentie 5, 85100 KALAJOKI

Kalajoen pääkirjasto, Kalajoentie 1, 85100 KALAJOKI

Sievin kunnantalo, Haikolantie 16, 85410 SIEVI

Sievin pääkirjasto, Haikolantie 19, 85410 SIEVI

Kannuksen kaupungintalo, Asematie 1, 69101 KANNUS

Kannuksen kaupunginkirjasto, Valtakatu 27, 69100 KANNUS

Kokkolan kaupungintalo, Virkakuja 5, 67100 KOKKOLA

Kokkolan kaupunginkirjasto, Isokatu 3, 67100 KOKKOLA

Kruunupyyn kunnantalo, Säbråntie 2, 68500 KRUUNUPYY

Kruunupyyn kunnankirjasto, Kirkkotie 6, 68500 KRUUNUPYY

Pedersören kunnantalo, Skrufvilankatu 2, 68910 PÄNNÄINEN

Pedersören pääkirjasto, Jauhentie 1, 68910 PÄNNÄINEN

Uudenkaarlepyyn kaupungintalo, Topeliuksenpuistikko 7, 66900 UUSIKAARLEPYY

Uudenkaarlepyyn kaupunginkirjasto, Topeliuksenpuistikko 10, 66900 UUSIKAARLEPYY

Vöyrin kunnantalo, Vöyrintie 18, 66600 VÖYRI

Vöyrin pääkirjasto, Härmäntie 8, 66600 VÖYRI

Vaasan kaupungin kansalaisinfo, Tammipiha, Teräksenkuja 1, 65100 VAASA

Vaasan kaupunginkirjasto, Kirjastonkatu 13, 65100 VAASA

Laihian kunta, tekninen osasto, Laihiantie 39, 66400 LAIHIA

Laihian kunnankirjasto, Laihiantie 39, 66400 LAIHIA

Mustasaaren virastotalo, Keskustie 4, 65610 MUSTASAARI

Mustasaaren pääkirjasto, Koulutie 1, 65610 MUSTASAARI

Maalahden kunnantalo, Malminkatu 5, 66100 MAALAHTI

Maalahden pääkirjasto (Yttermalaxin kirjasto), Malminkatu 5, 66100 MAALAHTI

Närpiön kaupungintalo, Kirkkotie 2, 64200 NÄRPIÖ

Närpiön pääkirjasto, Kirkkotie 2, 64200 NÄRPIÖ

Kristiinankaupungin kaupungintalo, Aitakatu 1, 64101 KRISTIINANKAUPUNKI

Kristiinankaupungin kirjasto, Kauppatori 1, 64100 KRISTIINANKAUPUNKI,

Merikarvian kunnanvirasto, Kauppatie 40, 29900 MERIKARVIA

Merikarvian kunnankirjasto, Koulutie 3, 29900 MERIKARVIA

Esittelytilaisuus

Hankkeen ja arviointiohjelman esittelytilaisuudet pidetään tiistaina 3.3.2026 Kälviällä klo 17.30–19.30 Auditorio Lucinassa (Opistontie 1, 68300 KÄLVIÄ), keskiviikkona 4.3.2026 Vaasassa klo 17.30–19.30 Vaasan yliopiston Levon auditoriossa (Wolffintie 32, 65200 Vaasa) ja torstaina 5.3.2026 Närpiössä klo 17.30–19.30 Frans Henrikson -salissa (Närpesvägen 16, 64200 Närpiö). Tilaisuus Kälviällä on suomenkielinen ja tilaisuudet Vaasassa ja Närpiössä kaksikielisiä. Tilaisuuksissa on kahvitarjoilu kello 17.00 alkaen. Vaasan esittelytilaisuuteen voi osallistua myös etäyhteydellä. Osallistumislinkki julkaistaan ennen tilaisuutta edellä mainitulla ympäristöhallinnon verkkosivulla.

Lausunnot ja mielipiteet

YVA-ohjelmaa koskevat lausunnot ja mielipiteet tulee toimittaa 19.3.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Viitteeksi diaarinumero LVV-U/23232/2026.

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on nähtävillä kuukauden kuluessa lausunnon antamiseen ja mielipiteiden esittämiseen varatun määräajan päättymisestä ympäristöhallinnon verkkosivulla ymparisto.fi/vedyn-siirtoverkko-osa3-lansi-suomi-YVA.

Lisätietoja

Hankkeesta vastaava: Merja Autiola, Gasgrid Vetyverkot Oy, p. 040 576 4798, etunimi.sukunimi@gasgrid.fi

Kuulutus
18.2.2026
LVV-U/23232/2026
Julkinen

YVA-konsultti: Essi Kuisma, FCG rakennettu Ympäristö Oy, p. 040 559 5183, etunimi.sukunimi@fcg.fi

Yhteysviranomainen: Jutta Lillberg-Puskala, Lupa- ja valvontavirasto, p. 029 5254 814, etunimi.sukunimi@lv.fi

Julkaistu Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla 18.2.2026.

Seinäjoella 17.2.2026

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lv.fi | lv.fi

Utlåtande över MKB-programmet för Finlands nationella vätgasnät LVV-U/23232/2026

Närpes stad tackar för möjligheten att ge utlåtande gällande MKB-programmet för Finlands nationella vätgasnät. Vi har bekantat oss med handlingarna och vill framföra följande synpunkter som dels kopplar direkt till MKB-programmet, dels till planeringen av projektet som helhet.

1. Grundvatten och vattenförsörjning

Närpes stad vill särskilt betona vikten av en noggrann bedömning av konsekvenserna för grundvattnet utgående från försiktighetsprincipen. Placeringen av rörledningen i områden som är viktiga för samhällets vattenförsörjning ska planeras med stor omsorg för att inte äventyra grundvattnets mängd eller kvalitet.

2 . Konflikt med jordbruksarronderingen

Närpes har en stark jordbruksprofil, och en målmedveten utveckling av åkerarronderingen är en grundförutsättning för att förbättra odlingsmöjligheter och samtidigt trygga försörjningsberedskapen. Under de senaste åren har omfattande ägoregleringar genomförts på åkerområden i Närpes, och ytterligare omarronderingar planeras inom en snar framtid.

MKB-programmet behöver därför särskilt beakta att åkrar som genom ägoreglering gjorts odlingstekniskt mera ändamålsenliga inte riskerar att åter splittras eller bli odlingstekniskt mer oändamålsenliga på grund av vätgasledningens dragnig. Det kunde vara ändamålsenligt att ledningens sträckning i första hand planeras i skiftenas ytterkanter, befintliga bryn, diken eller annan infrastruktur, för att minimera intrånget i produktiv åkermark.

3. Behov av fördjupad konsekvensbedömning för jordbruket

För jordbrukets och därmed landets försörjningsberedskaps skull är det nödvändigt att konsekvenserna för lantbruket identifieras som ett tydligt tema i MKB-programmet och konsekvenserna därmed utreds ingående. Utredningen bör särskilt beakta risker för täckdikningssystemens funktion, även sådana som upptäcks först efter att marken har återställts, samt påverkan på jordens struktur, dräneringsförmåga och bärighet, vilka påverkar skördepotentialen under många år.

4. Risker för utvecklingen inom primärnäringarna, annan näringsverksamhet och samhällsutveckling

Längs den planerade ledningssträckningen finns många aktiva driftscentrum för jordbruk och annan näringsverksamhet. Dessa utgör kärnan i gårdarnas verksamhet och är samtidigt de platser där omfattande investeringar, byggnationer och utvidgningar sker över tid.

I Närpes stad har vi erfarenhet av omfattande utveckling kring driftscentrum för jordbruk och annan näringsverksamhet. Det sannolika scenariot är att detta utvecklingsbehov även innefattar områden som i dagens läge inte är planlagda för ändamålet, där den föreslagna dragningen av en vätgasledning kan komma att väsentligt begränsa möjligheterna för fortsatt ändamålsenlig expansion.

MKB-programmet bör sträva efter att beakta och minimera denna typ av begränsande effekter för befintlig näringsverksamhet. I Närpes, där primärnäringsarna är ett av de starkaste näringslivsbenen, skulle begränsningar i gårdarnas utveckling och därmed även regionens jordbruksproduktion medföra kännbara samhällsekonomiska konsekvenser.

I den föreliggande dragningen av vätgasledning undviks direkt närhet till bostadsområden och det är viktigt att MKB-programmet tydligt beaktar så väl dessa säkerhetsaspekt som ett rimligt avstånd med avseende på normal utveckling av bostadsområden över tid.

Under hela planeringsprocessen bör det vara ett minimikrav att dragningen av vätgasledning görs så att den inte begränsar utvidgning av redan befintlig näringsverksamhet. Ett rimligt utvecklingsbehov bör alltså beaktas vid dragningen av vätgaslinjen. Det är även viktigt att konsekvent beakta att säkerhetszoner och byggnadsrestriktioner kring ledningen inte får medföra tillväxthämmande effekter på ett mer övergripande plan för bostadsområden, utvecklingsbara jordbruk, skogsbruk och andra näringar i närheten av den planerade vätgasledningen.

5. Ersättningsprinciper och samverkan med kommunala myndigheter och invånare

I Närpes är både jord- och skogsbruksmarken i aktivt bruk och förväntningsvärdet är därför avsevärt för markägaren. Därför bör ersättningarna för mark som för markägaren går förlorad till ledningar också beakta ett skäligt förväntningsvärde.

Det är nödvändigt att den tydliga och återkommande dialogen till invånarna under planeringsprocessens olika skeden fortsätter för att inte skapa onödig oro hos befolkningen och för att nå bästa möjliga samhällsacceptans. Därtill behöver det finnas en aktiv dialog mellan Gasgrid, planeringskonsulten, berörda myndigheter och näringsidkare inom primärnäringsarna för att projektet ska orsaka minsta möjliga oro och skada på grund av förlorade utkomstmöjligheter.

I övrigt har Närpes stad inget att anmärka på MKB-programmet.

Mikaela Björklund
Stadsdirektör

Malin Haka
Planläggningsingenjör

Annica Ingström
Landsbygdschef

Sammanträdestid

Onsdagen 11 mars 2026, kl. 14.30-16.00

Sammanträdesplats

Pedersöre kommundgård, mötesrum Pedersöre

Beslutande

Bernt Snellman
 Paulina Grön
 Niclas Sjöskog
 Martin Byggmästar
 Barbro Sandvik

ordf.
vice ordf.

Ersättare

Mika Eklund
 Ida Högländ
 Johanna Lebeitsuk
 Ronny Enkvist
 Carita Vik-Hästbacka

Övriga närvarande

Stefan Svenfors
 Anna-Karin Pensar
 Jessica Sjöblom

kommundirektör
sekreterare, planläggningschef
planläggare

Paragrafer

10–15

Underskrifter

Paulina Grön
ordförande

Anna-Karin Pensar
sekreterare

Protokolljustering

Protokollet har justerats elektroniskt

Barbro Sandvik

Niclas Sjöskog

Protokollet framlagt

Protokollet har publicerats på www.pedersore.fi 16.3.2026

§ 10

Sammanträdets öppnande

Planläggningssektionens ordförande öppnade sammanträdet, hälsade medlemmarna välkomna samt konstaterade att sammanträdet var lagligt sammankallat och beslutfört.

§ 11

Val av två protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Barbro Sandvik och Niclas Sjöskog.

Protokollet justeras elektroniskt senast 13.3.2026.

§ 12

Godkännande av föredragningslistan samt komplettering med eventuella övriga ärenden

Föredragningslistan godkändes i föreliggande form.

Dnr: PK/186/11.01.06.00/2026

§ 15

Planläggningssektionens utlåtande om MKB-programmet gällande Finlands nationella vätgasnät*Beredning: Planläggningschef Anna-Karin Pensar, 044 755 7619*

Diarienummer vid Tillstånds- och tillsynsverket: LVV-U/23232/2026

Tillstånds- och tillsynsverket har begärt utlåtande om miljökonsekvensprogrammet för Finlands nationella vätgasnät i västra Finland. Miljökonsekvensprogrammet är Gasgrid Vetyverket Oy:s plan för hur miljökonsekvenserna ska bedömas. Programmet är framlagt till påseende på miljöförvaltningens webbplats på adressen www.miljo.fi/vatgasnat-del3-vastra-finland-MKB under tiden 18.2 – 19.3.2026. Utlåtande ska ges senast 19.3.2026.

Gasgrid Vetyverket Oy planerar ett nationellt vätgasnät mellan södra Finland och Torneå. Eftersom det berörda området är så stort har området delats in i fem separata MKB-förfaranden. Pedersöre ingår i del III, västra Finland.

Överföringsnätet för vätgas består av högtrycksrör av kolstål som placeras under jord samt ventil- och tryckreduceringsstationer. I anslutning till stationerna byggs renskolvs- och mätstationer. Längs överföringsnätet byggs anodfält som korrosionsskydd. Vätgasrören anläggs på minst en meters djup i skogsmark och 1,2 meters djup på åkermark. Ett 10 meter brett nyttjanderättsområde inlöses och hålls fritt från träd. För område III görs två alternativa sträckningar. Alternativen skiljer sig inte ifrån varandra inom Pedersöre kommuns område.

För MKB-förfarandet har en undersökningszon på 300 m definierats. Undersökningszonen kan ändras om det framkommer information som påvisar ändringsbehov.

Fakta gällande dragningen av gasledningen i Pedersöre:

- Ledningen är 22,9 km lång.
- Gasledningen planeras genom Ytteresse tätort och byn Nybrännan.
- Gasledningens influensområde berör ca 7 ha våtmarker, 257 ha jordbruksområden, 659 ha skog och 12 ha bebyggda områden.
- Inom influensområdet finns ca 84 bostadshus och 7 fritidshus.
- Ytteresse motionsspår och Ytteresse belysta skidspår befinner sig 150 meter från mittlinjen.
- Gasledningens influensområde berör två fasta fornlämningar.
- Gasledningen korsar väg 747, 68, 741 och 17920.

Planläggningssektionen

Som underlag för vätgasledningens dragning görs följande naturutredningar inom den definierade undersökningszonen på 300 meter:

- Vegetation och naturtyper
- Åkergrador
- Flygekorre
- Trollsländor
- Häckfågelbestånd (inklusive inventering av skogshönsfåglars spelplatser)
- Utter

Esse å ingår i nätverket Natura 2000, vilket innebär att en Natura-bedömning kommer att göras.

Inom ramen för miljökonsekvensbedömningen kommer följande konsekvenser att bedömas:

- Konsekvenser för befolkningen, människors hälsa, levnadsvillkor och trivsel,
- Konsekvenser för marken, jorden, vattnet, luften, klimatet, växtligheten samt organismer och den biologiska mångfalden,
- Konsekvenser för samhällsstrukturen, de materiella tillgångarna, landskapet, stadsmiljön och kulturarvet,
- Konsekvenser för utnyttjande av naturresurserna samt,
- Växelverkan mellan dessa faktorer

Förverkligandet av själva vätgasledningen förutsätter inte planläggning men det kan i vissa fall behövas för tryckhöjningsstationerna.

Utlåtande:

Vätgasledningen är planerad genom Ytteresse som är en av Pedersöre kommuns mest livskraftiga byar, vilket särskilt bör beaktas i konsekvensbedömningen.

Kommundirektörens förslag:

Förslaget till utlåtandet godkänns.

Planläggningssektionens beslut:

Kommundirektörens förslag godkändes.

Delgivning:

- registratur@lvv.fi

Tillståndsnämnden

Sammanträdestid Tisdagen den 10 mars 2026, kl. 16.30 -17.44

Sammanträdesplats Pedersöre kommundagård

Beslutande

Hjulfors Bernhard
 Joskitt Helena
 Ahlvik-Fors Christian
 Björkell William
 Krokfors Camilla
 Lillqvist Anja
 Norrbacka Henrik
 Svarvar Andreas
 Verkasalo Jonna

ordförande
viceordförande

Ersättare

Östergård Jan-Olof
 Sundqvist Gustav
 Finne Jonas
 Borgmästars Monica
 Häggblom-Forsman Karin
 Långnabba Christopher
 Björk Niclas
 Lebeitsuk Johanna
 Snellman Ellen

Övriga närvarande

Svenfors Stefan
 Sjöskog Niclas
 Sandvik Barbro
 Wikström Jennie
 Nylund Johnny
 Hellund Ida
 Nordling, Adam

kommundirektör
komm.styr. ordf.
komm.styr. repr.
miljövårdschef
byggnadsinspektör
bitr. byggnadsinspektör
ungdomsfullmäktiges repr.

Wärnä, Maja, ers.

Paragrafer 20-31

Underskrifter Bernhard Hjulfors
ordförande Johnny Nylund
sekreterare

Protokolljustering Camilla Krokfors
Henrik Norrbacka

Protokollet framlagt Protokollet har publicerats på www.pedersore.fi 17.03.2026.

§ 20

Sammanträdets öppnande

Tillståndsnämndens ordförande öppnade sammanträdet, hälsade medlemmarna välkomna samt konstaterade att sammanträdet var lagligt sammankallat och beslutfört.

§ 21 Val av två protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Camilla Krokfors och Henrik Norrbacka.

Protokollet justeras elektroniskt senast 16.03.2026.

§ 22

Godkännande av föredragningslistan samt komplettering med eventuella övriga ärenden

Föredragningslistan godkändes i föreliggande form.

Dnr: PK/186/11.01.06.00/2026

§ 24**Tillståndsnämndens utlåtande på program för miljökonsekvensbedömning, Gasgrid Vetyverkot Oy**

Miljövårdschef Jennie Wikström, 050-3260736, jennie.wikstrom@pedersore.fi
Byggnadsinspektör Johnny Nylund, 050-5625703, johnny.nylund@pedersore.fi
Diarienummer vid Tillstånds- och tillsynsverket: LVV-U/23232/2026

Tillstånds- och tillsynsverket begär tillståndsnämndens utlåtande på programmet för miljökonsekvensbedömning för Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland. Programmet för miljökonsekvensbedömning är den projektansvariges, Gasgrid Vetyverkot Oy, plan om hur miljökonsekvensbedömningen ska genomföras i projektet. Programmet för miljökonsekvensbedömning är framlagt till påseende på miljöförvaltningens webbplats på adressen www.miljo.fi/vatgasnat-del3-vastra-finland-MKB under tiden 18.2 – 19.3.2026.

Gasgrid Vetyverkot Oy planerar ett nationellt vätgasnät som sträcker sig från södra Finland till Torneå. På grund av den geografiska omfattningen är projekthelheten indelad i fem separata MKB-förfaranden. Pedersöre ingår i del III, västra Finland.

Överföringsnätet för vätgas består av högtrycksrör av kolstål som placeras under jord samt ventil- och tryckreduceringsstationer och i anslutning till dessa byggs renskolvs- och mätstationer. Längs överföringsnätet byggs anodfält för korrosionsskydd. Vätgasrören installeras på ett täckningsdjup på minst en meter i skogsmark och 1,2 meter på åkermark. För röret inlöses ett permanent nyttjanderättsområde som är 10 meter brett och hålls fritt från träd. Rörets läge markeras tydligt med markeringsstolpar. Vätgasledningens sträckning i västra Finland är i alternativ ALT1 cirka 298 km och i alternativ ALT2 302 km. På Pedersöre kommuns område är sträckningen för ALT1 och ALT2 densamma.

Fakta gällande dragningen av gasledningen i Pedersöre:

- 22,9 km lång
- Med ett influensområde som sträcker sig 180 meter från ledningens mittlinje berör gasledningen 7 ha våtmarker, 257 ha jordbruksområden, 659 ha skog och 12 ha bebyggda områden.
- Går genom Ytteresse tätort och byn Nybrännan.
- Med ett influensområde som sträcker sig 300 meter från ledningens mittlinje berör gasledningen 84 bostadshus och 7 fritidshus.
- Ytteresse motionsspår och Ytteresse belysta skidspår befinner sig 150 meter från mittlinjen.
- Med ett influensområde som sträcker sig 150 meter från ledningens mittlinje berör gasledningen två fasta fornlämningar.
- Korsar väg 747, 68, 741 och 17920.
- Korsar Kojjoki å, Purmo södra å, Purmo norra å, Esse å och Mattbäcken.

Tillståndsnämnden

Speciellt följande konsekvenser kommer att utredas i miljökonsekvensbeskrivningsskedet:

- Konsekvenser för yt- och grundvatten.
- Konsekvenser för den biologiska mångfalden.
- Konsekvenser för människors levnadsvillkor och trivsel.
- Konsekvenser för markanvändning och planläggning.
- Påverkan på det arkeologiska kulturarvet.

Följande fältundersökningar genomförs längs vätgasledningens sträckning: vegetation och naturtyper, åkergröda, flygekorre, trollsländor, häckfågelbestånd (inklusive inventering av skogshönsfåglars spelplatser) och utter. Fältundersökningar görs huvudsakligen längs en cirka 300 meter bred korridor (150 m på båda sidor om ledningen).

P.g.a. att Esse å är ett Natura 2000-område kommer en Natura-bedömning enligt 35 § i naturvårdslagen att genomföras. Flodpärlmussla kommer att karteras i Esse å och längs stränderna kommer utter att karteras. I Purmo å kommer elfiske att utföras för att ta reda på om fåran är en livsmiljö för hotade laxartade fiskar. Granskningsområdet för projektets ytvattenpåverkan på älvmråden sträcker sig till två kilometer nedströms ledningen.

Bedömningen av konsekvenser för människors levnadsvillkor och trivsel grundar sig på facklitteratur inom området, tidigare liknande projekt samt erfarenheter som samlats in under projektets gång, och på denna grund upprättas en helhetsbedömning som expertarbete. Erfarenhetsdata som används i bedömningen grundar sig på den boendeenkät som ska genomföras samt annan respons som erhållits om projektet (bl.a. åsikter om MKB-programmet, referensgruppen och Gasgrids kontinuerliga responsenkät på webbplatsen). När det gäller säkerhetspåverkan bedöms inte bara de uppkommande säkerhetsriskerna utan också förändringar i människors upplevelse av säkerhet.

Förslag:

Tillståndsnämnden ger följande utlåtande på programmet för miljökonsekvensbedömning för Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland:

Ytteresse är en livskraftig och växande by. Under MKB beskrivningsskedet bör särskilt utredas hur vätgasledningen påverkar trivseln i Ytteresse by och byns möjlighet att utvecklas och växa. Alternativa dragningar av vätgasledningen längre från bostadsbebyggelsen bör också utredas.

Flera naturinventeringar och utredningar har utförts inom projektet Esse ås fiskar och pärlor som administreras av Österbottens Vatten och Miljö r.f.. Materialet

Tillståndsnämnden

som tagits fram inom projektet kan vara till hjälp vid Natura-bedömningen av Esse å.

TSN
§ 24

Tillståndsnämndens beslut:

Förslaget godkändes med tillägget:

Dragningen av gasledningen nära bostadshus bör undvikas och alternativa rutter utredas på de områden där ledningen går nära bostadshus. Vätgasledningen ska åsamka jord- och skogsbruksmark så lite skada som möjligt.

Delgivning:

- registratur@lvv.fi

Anvisning för sökande av ändring

Besvärsförbud

Eftersom beslutet endast gäller beredning eller verkställighet, kan enligt kommunallagen (KomL § 136) inte omprövning framställas eller besvär anföras över beslutet. Besvär eller om-prövning gäller inte heller för anmälningsärenden.

Delgivning av beslut

Protokollet har gjorts tillgängligt i det allmänna datanätet 17.3.2026

Beslutet har delgetts parten genom ett e-postmeddelande som avsändes 18.3.2026

19.3.2026

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Pelastuslaitoksen lausunto Suomen kansallisen vetyverkon (Gasgrid) Keski-Pohjanmaata koskevan osan YVA-ohjelmasta

Gasgrid Vetyverkot Oy on käynnistänyt hankkeen, jossa on tarkoitus rakentaa vedyn tuottajia ja käyttäjiä yhdistävä kansallinen vedyn siirtoverkko. Siirtoverkon on tarkoitus koostua varsinaisista siirtoputkista sekä tarpeellisista venttiili- ja paineenvähennys- asemista, kaavin- ja mittausasemista ja anodikentistä. Vetyä suunnitellaan siirrettävän korkeapaineisessa (noin 80 bar) ja halkaisijaltaan enintään 1,2 metrin suuruudessa, maapeitteisessä hiiliteräsputkessa. Venttiiliasemia tulisi ympäristöolosuhteet huomioiden noin 8-32 kilometrin välein. Putkilinja kiertäisi taajaan asutut alueet ja kulkisi lähtökohtaisesti suurjännitejohtojen johtoaukkojen sekä maanteiden ja rautateiden tieaukkojen ulkopuolella. Putkilinjalle muodostuisi maastoon merkitty pysyvä, noin 10 m levyinen käyttöoikeusalue. Alue pidettäisiin metsäalueilla puuttomana, mutta esimerkiksi maanviljely olisi putkilinjan päällä mahdollista.

Kansallinen vedyn siirtoverkko -hanke on kansallisesti ja alueellisesti erittäin mittava hanke. Hankkeen vaikutuksia on tarkasteltava kattavasti, ja seuraavassa Keski-pohjanmaan pelastusviranomaisen huomioita asiasta.

- YVA-ohjelman mukaan vedyn siirtoputki kaivetaan vähintään metrin syvyydelle maahan. Putkilinjan päälle muodostettava käyttöoikeusvyöhyke pidetään metsäalueilla puuttomana. YVA-ohjelman teksteistä ei käy ilmi, onko metsäalueilla kulkevan putkilinjan yli tai linjaa pitkin ajaminen mahdollista esimerkiksi hakkuissa käytettävillä ajoneuvoilla. Putkilinja voi vaikuttaa merkittävästi metsäpalstojen saavutettavuuteen. Onnettomuusriski voi muodostua muun muassa silloin, jos putken yli ajetaan liian raskaalla kalustolla, tai silloin kun maapohjan kantavuus on huono. Siirtolinjan käyttörajoitteet metsäalueilla on hyvä sisällyttää YVA-ohjelmaan.
- Osa vetyverkon metsäalueista on niin sanottuja turvemaita. Turvemaiden maastopaloissa palo voi pureutua syväälle turvemajaan, jolloin sammutustyötä ja palopesäkkeiden esiin kaivamista joudutaan tarvittaessa tekemään jopa koneellisesti. YVA-ohjelmasta ei käy ilmi millaisella maa-aineksella vetyputki tullaan peittämään. Onko tarkoitus käyttää vetyputkiston peittämisessä putken sijoituskohdan maa-ainesta vai riittävän suojan ja kantavuuden antavaa kivennäismaa-ainesta? Onko mahdollista arvioida vedyn siirtolinjan päältä etenevän maastopalon aiheuttamaa vaaraa itse vetyputkelle, ja lisäksi sen

Postiosoite / Postadress:

Kustaa Aadolfin katu 76
Gustaf Adolfs gata 76
67200 Kokkola / Karleby

Puhelin / Telefon

040 289 4111
(06 826 4111)

Sähköposti / E-post

virkaposti.kp@pelastustoimi.fi
etunimi.sukunimi@pelastustoimi.fi
fornam.efternamn@pelastustoimi.fi

Internet

www.pelastustoimi.fi
www.facebook.com/kppelastus
www.twitter.com/kppelastus

19.3.2026

aiheuttamaa haittaa ja vaaraa sammutustyölle ja sen tekijöille? Siirtolinjan metsäaukkoa voitaneen hyödyntää metsäpalon rajoituslinjana. Metsäpalot on hyvä huomioida YVA-ohjelmassa.

- YVA-ohjelman kohdassa 3.1 viitataan vedystä laadittuun OVA-ohjeeseen, jota tulee noudattaa muun muassa vedyn käsittelyssä, varastoinnissa ja onnettomuuksien hoidossa. OVA-ohjeeseen viittaaminen on perusteltua. Vedyn siirtoputken osalta OVA-ohje on kuitenkin lähinnä yleisluonteinen ohje, joka täydentää siirtoputken tunnistetuista onnettomuusskenaarioista laadittavien seurausvaikutusten mallinnuksia. Kansallisen vedyn siirtoverkon mukaisessa kontekstissa onnettomuusvaikutusten arvioinnin tulee perustua mallinnuksiin.
- YVA-ohjelman kohdassa 4.4 todetaan, että vuodot havaitaan välittömästi. Vetyputken halkaisija on suurimmillaan 1,2 metriä, siirtopaine 80 baria ja venttiiliasemien väli jopa 32 kilometriä. Putken vetykapasiteetti on erittäin suuri. Putkeen on liittynyt suuri määrä vedyn tuottajia ja käyttäjiä. Siirron volyyymiä ei dokumentissa ole esitetty, mutta se on oletettavasti suuri. Herää epäily, että onko vetyvuoto mahdollista havaita aivan välittömästi. YVA-ohjelmaan tai hankkeen lupahakemukseen sisältyvissä riskienarvioinneissa ja onnettomuusmallinnuksissa on hyvä selvittää todenmukaisesti, mikä on todennäköisten ja poikkeuksellisten vuotoskenaarioiden havaitsemisviive (esim. halkaisijaltaan 20...100 mm vuotoaukko putkessa) ja todennäköinen vuotavan vetykaasun virtaama ja seurausvaikutus (syttymätön vuoto, syttyminen heti, syttyminen viiveellä). Kyseiseen tarkasteluun on hyvä sisällyttää arvio vuotokohdan eristämiseen liittyvistä viiveistä ja eristämisen vaikutuksista siirtoputken käyttöympäristössä. Onko esimerkiksi sulkeminen mahdollista painamalla ns. venttiilivälikohtaisesta hätäseis-painikkeesta, vai vaatiiko vuotokohdan eristäminen laajempaa prosessiohjausta.
- Turvallisuus- ja kemikaaliviraston laatima vetyopas (Tukes 23.1.2024/ 29.1.2026) sisältää kuvaukset vedyn onnettomuusriskeistä. Oppaan kohdan 10.2 mukaan suuriin vetyvuotoihin sisältyy syttymisriskin lisäksi vuodon räjähdysmäisen syttymisen riski aina vety-ilma -seoksen detonaatioon saakka. Suomen kansallisen vedyn siirtoverkon YVA-ohjelmassa ei näitä riskejä tunnisteta, tai riskit esitetään hyvin kevyesti. Suomen kansallisen vedyn siirtoverkon YVA-selvitykseen tai hankkeen lupahakemukseen on tärkeää sisällyttää myös epätodennäköisempien onnettomuusskenaarioiden seurausvaikutusten mallinnus. Kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuu myös tahallisesti aiheutettavien onnettomuuksien riskejä. Pelastustoiminnan suunnittelua ja tarvittaessa tarkempaa maankäytön suunnittelua varten on tarpeen tehdä myös epätodennäköisten vuotojen mallinnusta vetyoppaan kohdassa 8 todetun mukaisesti.

19.3.2026

- YVA-ohjelman kohdassa 3.2.2 todetaan, että siirtoputken vauriotilanteessa vauriokohta eristetään venttiiliasemalla ja tyhjennetään. Eristettävän putkilinjan vetykaasun määrä voi olla suuri. Jos vuotokohta sijaitsee vaikeassa paikassa, voi kiireellinen tyhjentäminen olla tarpeen. YVA-ohjelmassa olisi hyvä kuvata mihin eristettävän putkiosuuden sisältämä vetykaasu on vauriotilanteessa suunniteltu tyhjennettäväksi. Onko esimerkiksi suunniteltu, että kaasu vapautetaan ilmaan? Onko mahdollista pumpata kaasu viereisiin putkiosuuksiin? Minkälaisia riskejä tai esimerkiksi vaara-alueen eristämistarpeita näistä menettelytavoista mahdollisesti aiheutuu?
- Vedyn siirtoputki kulkee alueella, jossa on mahdollisuus vesistötulviin. Siirtoputken lopullisesta linjauksesta riippuen putken ja jokien risteämäkohdissa voi olla tulvapenkereitä tai muita kiinteitä tulvasuojelurakenteita. YVA-ohjelmassa olisi hyvä arvioida voiko vedyn siirtolinja vaikuttaa vaikeiden tulvatilanteiden hallintaan.
- YVA-ohjelman mukaan vetyverkon turvallisen toteutuksen lähtökohtana on kokemukset maakaasuverkon toteutuksesta. Maakaasuverkon toteutusta voitaneenkin pitää hyvänä lähtökohtana. On kuitenkin tärkeää, että varsinainen suunnittelu, toteutus, ylläpito ja mallinnukset tehdään siirrettävälle kemikaalille eli vedylle.
- YVA-ohjelman kohdassa 4.3 avataan vedyn siirtoputken rakentamisen aikaista turvallisuutta ja kohdassa 4.4 käytön aikaista turvallisuutta. Käyttöönottovaiheeseen liittyviä onnettomuusriskejä ja niiden hallintaa ei YVA-ohjelmassa huomioida.

KOSKINEN
NIINA
913129899

Allekirjoittaja KOSKINEN NIINA
913129899
DN: cn=KOSKINEN NIINA 913129899,
o=Pelastusviranomaisen, ou=Keski-
Pohjanmaan pelastuslaitos,
email=niina.koskinen@pelastustoimi.fi
Päivämäärä: 2026.03.19 11:08:09 +0200

Niina Koskinen
kemikaalitarkastaja

18.03.2026

Vastaanottaja

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Kohde

LVV-U/23232/2026

Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko; Länsi -Suomi

Pohjanmaan pelastuslaitoksen lausunto Suomen kansallisen vetyverkon YVA-ohjelmasta

LVV-U/23232/2026

Lupa- ja valvontavirasto on antanut Pohjanmaan pelastuslaitokselle mahdollisuuden antaa lausunto Suomen kansallista vetyverkkoa (Länsi-Suomi) koskevasta YVA-ohjelmasta. Pelastuslaitos on tutustunut aineistoon ja toteaa seuraavaa:

1) Kun Suomessa ei ole vedylle erillistä lainsäädäntöä, sovelletaan toistaiseksi maakaasua koskevaa lainsäädäntöä. Vedyn siirtoverkon suojaetäisyyksille ei vielä ole omaa selkeää normi- eikä suunnitteluohjausta, ja maakaasupuolelta lainataan teknisiä ratkaisuja. Muun muassa suojaetäisyyksiä tulisi täsmentää vedylle, koska se on maakaasua selvästi räjähtävämpää ja syttyvämpää. YVA-ohjelmassa turvaetäisyydet tulisi määrittää onnettomuusskenaarioiden perusteella.

2) Taajamien läheisyydessä vedyn siirtoputkistoon liittyvät riskit korostuvat rakennuskannan ja altistuvien ihmisten suuren määrän vuoksi. Vedyn turvallisen käytön mahdollistaminen taajama-alueilla edellyttää toimivia ja selkeitä riskienhallintamenettelyjä.

Harvaan asutuilla alueilla riskien vaikutukset ihmisiin ovat pienempiä; riskit liittyvät pitkiin etäisyyksiin, rajalliseen infrastruktuuriin sekä pelastustoimien heikompaan saavutettavuuteen. Etäisyyksien vuoksi maa- ja metsäpalojen torjunta voi muodostua merkittäväksi osaksi riskienhallintaa.

Riskienhallinnan tulee perustua systemaattiseen riskianalyyysiin ja turvallisuussuunnitelmaan, jossa tunnistetaan keskeiset vaaratekijät, arvioidaan niiden merkitys ja määritellään riskien pienentämiseksi tarvittavat toimenpiteet. Riskienarviointimenetelmiä voivat olla esimerkiksi Hazid, QRA, FERA. Myös epätodennäköisempien onnettomuusskenaarioiden seurauksivaikutukset on otettava huomioon.

BACKMAN
HENRIK
91365507D

Digitally signed by BACKMAN HENRIK
91365507D
DN: cn=BACKMAN HENRIK
91365507D, c=FI, o=Pohjanmaan
pelastuslaitos,
email=henrik.backman@pelastustoimi.fi
Date: 2026.03.19 14:31:50 +0200

Johtava palotarkastaja

Henrik Backman

16.3.2026

ÖFPL/24/03.06.02/2026

kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntö, LVV-U/23232/2026

Lausunto YVA-ohjelmasta, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi

Taustaa

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Hankevastaava on Gasgrid Vetyverkot Oy.

Hankkeen tarkoituksena on rakentaa kansallinen vedyn siirtoverkko Inkoosta Tornioon. Hanke on maantieteellisen laajuutensa vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn. Osa III kattaa noin 298–302 km:n pituisen linjauksen Kristiinankaupungista Kannukseen, ja se koskee yhteensä kahtatoista kuntaa Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.

YVA-ohjelmassa tarkastellaan kolmea eri vaihtoehtoa hankkeelle:

- VE0: Hanketta ei toteuteta.
- VE1: Kaasuputkilinjauksen reitti kulkee välillä Kalajoki/Kannus–Kokkola–Kristiinankaupunki/Merikarvia.
- VE2: Kaasuputkilinjauksen reitti kulkee välillä Sievi/Kannus–Kokkola– Kristiinankaupunki/Merikarvia.

Pohjanmaan maakunnassa vaihtoehdot noudattavat samaa linjausta. VE1:n ja VE2:n välinen ero syntyy vasta Keski-Pohjanmaan maakunnan alueella.

Lausunto

Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III Länsi-Suomi YVA-ohjelmasta. Liitto toteaa, että vetyinfrastruktuurin kehittäminen on energiasiirtymässä strategisesti tärkeää ja noudattaa maakuntastrategian visiota kestävästä ja kilpailukykyisestä Pohjanmaasta.

YVA-ohjelma on selkeästi jäsennelty ja antaa informatiivisen yleiskatsauksen hankkeesta ja sen vaikutusalueesta. Pohjanmaan liitto arvioi, että YVA-ohjelmassa on tunnistettu pääasialliset vaikutusalueet.

Koska hanke laajalti koskee vakiintunutta alueiden käyttöä ja tuottavaa maanviljelys- ja metsätalousmaata on tärkeää, että vaikutuksia arvioidaan kokonaisvaltaisesti niin, että yhteisvaikutukset muun olemassa olevan ja suunnitellun infrastruktuurin kanssa huomioidaan. Arvioinnin tulisi

tarpeeksi konkreettisesti tehdä selkoa vaikutuksista elinkeinojen toimintaedellytyksiin ja pitkän aikavälin kehittämismahdollisuuksiin.

Lisäksi vaikutusalueen laajuus tulisi kuvailla niin, että sen merkitys alueiden käytölle selkeästi käy ilmi. Vaikka useat vaikutukset rajoittuvat putkilinjauksen läheisyyteen, vaikutusalueeseen saattaa kuulua taajamia ja kyliä. Sen vuoksi on tärkeää, että arvioinnista selkeästi käy ilmi, mitä rajoituksia tai edellytyksiä hanke voi aiheuttaa olemassa olevalle ja tulevalle alueiden käytölle.

YVA-ohjelmassa havainnollistetaan, miten kaasun siirtoputki sijoittuu suhteessa Pohjanmaan maakuntakaavaan 2050 ja sen kaavamerkintöihin. Kaavamerkintä- ja suunnittelumääräysluetteloa pitäisi kuitenkin täydentää maakuntakaavan yleisillä suunnittelumääräyksillä ja -suosituksilla. Prosessin jatkuessa on tärkeää tarkastella miten hanke vaikuttaa maakuntakaavan tavoitteiden ja kehittämisperiaatteiden toteutettavuuteen.

Maakuntakaavassa kaasuputken yhteystarve osoitetaan kehittämisperiaatemerkinä. Suunnittelumääräyksen mukaan tarkka linjaus määräytyy tarkemmassa suunnittelussa niin, että muu alueidenkäyttö, luonto- ja kulttuuriarvot sekä alkutuotannon edellytykset turvataan. Tämän tulisi käydä selkeästi ilmi tulevassa YVA-selostuksessa.

Mikäli prosessin jatkuessa käy ilmi, että ehdotettu linjaus huomattavasti rajoittaisi muuta alueidenkäyttöä, luonto- ja kulttuuriarvoja tai alkutuotannon edellytyksiä, tulisi vaihtoehtoisia linjauksia harkita ja tarvittaessa sisällyttää vaikutusten arviointiin.

Pohjanmaan liitto haluaa myös kiinnittää huomiota meneillään olevaan tarveselvitykseen länsirannikon uudesta rautatieyhteydestä (Rantarata), joka osoitetaan maakuntakaavassa kehittämisperiaatemerkinä. Vaikka selvitys on vielä varhaisessa vaiheessa, se on silti aluerakenteen pitkän aikavälin kehittämisen ja yhteisvaikutusten arvioinnin kannalta olennainen.

YVA-ohjelmassa tarkastellaan kuntien voimassa olevia yleis- ja asema-kaavoja putkilinjauksen vaikutusalueella. On tärkeää kiinnittää huomioita sekä voimassa olevaan että meneillään olevaan kaavoitukseen siinä missä hanke voi vaikuttaa suunniteltujen alueiden toteutettavuuteen. Putkilinjaus saattaa aiheuttaa pitkäaikaisia rajoituksia alueidenkäytölle myös sellaisilla alueilla, joilla ei ole asema- tai yleiskaavaa, mikä tulisi jatkossa huomioida vaikutusten arvioinnissa.

Alueellisesta näkökulmasta on keskeistä, että alueellisen vetyverkon kehittämisedellytykset ja teollisuuden mahdollisuudet liittyä Gasgridin kantaverkkoon huomioidaan, vaikka asiakasputkien suunnittelu tehdään erillisessä prosessissa. Tulevassa YVA-selostuksessa liityntäpisteet ja niihin liittyvät laitokset tulisi esittää selkeästi, kuten myös arviointi niiden vaikutuksista ympäristöön. Sama koskee muita kiinteitä rakenteita ja teknisiä laitoksia, joita hankkeen toteuttaminen edellyttää. Mahdollisuuksien mukaan tulisi myös todennäköisistä tulevista liityntätarpeista tehdä pintapuolisesti selkoa, jotta yhteisvaikutukset olisi mahdollista arvioida riittävällä tasolla.

Ohjelmasta käy ilmi, että liikenneväylät ja voimalinjat rajoittavat kaasuputken sijoittamista. YVA-ohjelmassa havainnollistetaan putken sijainti suhteessa teihin ja rautateihin, mutta vastaava selostus jää voimalinjojen ja sähköasemien osalta rajalliseksi. Sen vuoksi olisi tarkoituksenmukaista täydentää selostusta erityisesti yhteisvaikutusten arvioinnin osalta.

Pohjanmaan liitto haluaa lopuksi nostaa esille, että YVA-ohjelma on selkeästi jäsennelty ja laajuudestaan huolimatta myös kokonaisuutena selkeä. Liitolla ei ole muuta lausuttavaa tässä vaiheessa.

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND – POHJANMAAN LIITTO

Mikko Ollikainen
maakuntahallituksen puheenjohtaja

Mats Brandt
maakuntajohtaja

Lupa- ja valvontavirasto

Viite: Lausuntopyyntönnö 17.2.2026, dnro LVV-U/23232/2026.

**LAUSUNTO SUOMEN KANSALLISEN VEDYN SIIRTOVERKON
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA**

Lupa- ja valvontavirasto pyytää 17.2.2026 Pohjanmaan alueellisen vastuumuseon lausuntoa asiasta Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko, osa III, Länsi-Suomi, ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA-ohjelma). Pohjanmaan aluevastuumuseon toiminta-alueella hanke koskee kuntia: Kruunupyö, Pedersören kunta, Uusikaarlepyö, Vöyri, Vaasa, Laihia, Mustasaari, Maalahti, Närpiö ja Kristiinankaupunki.

YVA-ohjelmassa tarkastellaan kahta eri reittivaihtoehtoa, nollavaihtoehtoa lisäksi. Pohjanmaan maakunnan alueella molemmat vaihtoehdot noudattavat samaa reittiä.

Siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräspuutista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista. Lisäksi rakennetaan kaavin- ja mittausasemia sekä anodikenttiä korroosiosuojaukseen. Putket asennetaan vähintään metrin syvyyteen, ja siirtoverkolle lunastetaan noin 10 metrin levyinen käyttöoikeusalue. Rakentamisen jälkeen peltoalueet säilyvät viljelyskelpoisina, metsäalueilla käyttöoikeusalue pidetään puuttomana. Venttiiliasemat, paineenvähennysasemat, mittaus- ja kaavinasemat ovat maanpäällisiä rakennelmia, joihin tarvitaan huoltoteitä.

Vaikutusten arvioinnissa arvioidaan hankkeen vaikutuksia mm. yhdyskuntarakenteeseen, aineelliseen omaisuuteen, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön. Vaikutuksia maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön arvioidaan noin 200 metrin etäisyydellä putken keskilinjasta kumpaankin suuntaan ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta noin 150 metrin etäisyydellä.

Pohjanmaan alueellisen vastuumuseon kommentit

Hanke sisältää myös maanpäällisiä rakennelmia, kuten venttiili- ja paineenvähennysasemia, joiden maisemalliset ja kulttuuriympäristöön liittyvät vaikutukset yltävät kauemmas kuin 200 metriä. Näiden asemien suunnittelu ja sijoittaminen tulee tehdä maisemat ja kulttuuriympäristö huomioon ottaen laajemmalla alueella.

Muita osilta vastuumuseolla ei ole lisättävää YVA-ohjelmaan, vaan jää odottamaan selvitysten valmistumista ja hankkeen arviointiselostusta.

Vaasa 19.3.2026

Annika Harjula-Eriksson
Rakennustutkija

Tiedoksi: Museovirasto

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Erika Kylmänen	Suomi.fi	09.03.2026 09:44:40 UTC+02:00
Markus Erkkilä	Suomi.fi	10.03.2026 14:35:33 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

09.03.2026

PPL/94/00.07.03/2026

Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto Gasgrid Vetyverkot Oy:n Suomen kansallisen vedyn siirtoverkon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Länsi-Suomi

Viite: Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö (LVV-U/23232/2026) 18.2.2026

Taustaa

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomen kansallista vedyn siirtoverkkoa eteläisestä Suomesta Tornioon. Hanke on maantieteellisen laajuutensa vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn. Hankkeen Länsi-Suomen osuus sijoittuu Kannukseen, Kokkolaan, Kruunupyhyyn, Pedersöreen, Uusikaarlepyyhyyn, Vöyriin, Vaasaan, Laihialle, Mustasaareen, Maalahteen, Närpiöön ja Kristiinankaupunkiin. Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko on osa Gasgridin ja ruotsalaisen Nordion Energin pohjoismaista yhteishanketta Nordic Hydrogen Route.

Vedyn siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräsputkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista, joiden yhteyteen rakennetaan kaavin- ja mittausasemia. Siirtoverkon varrelle rakennetaan anodikenttiä putken korroosiosuojausta varten. Vetyputki asennetaan metsämaalla vähintään yhden metrin ja pelloilla 1,2 m peitesyvyyteen. Vetyputkelle lunastetaan pysyvä 10 m levyinen käyttöoikeusalue, joka pidetään puustosta vapaana.

YVA-menettelyssä arvioidaan vedynsiirtoverkolle nollavaihtoehdon lisäksi kahta vaihtoehtoista linjausta. Molemmissa toteutusvaihtoehdoissa on yhteinen reittiosuus välillä Kokkola-Kristiinankaupunki/Merikarvia. Yhteisen reittiosuuden lisäksi toteutusvaihtoehdossa VE1 tarkastellaan siirtoputkireittiä välillä Kalajoki/Kannus-Kokkola, jonka pituus on 45 kilometriä. Toteutusvaihtoehdossa VE2 tarkastellaan yhteisen reittiosuuden lisäksi siirtoputkireittiä välillä Sievi/Kannus-Kokkola. Vedyn siirtoverkon pituus Länsi-Suomen alueella on vaihtoehdosta riippuen noin 298-302 kilometriä.

Lausunto

Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää kansallista vedyn siirtoverkkohanketta energiahuollon kannalta erittäin merkittävänä Länsi-Suomen maakunnille ja koko Suomelle. Vedyn siirtoverkkohanke sijoittuu myös Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan ja edelleen Lapin maakunnan puolelle. Pohjois-Pohjanmaan liitto on antanut erilliset lausunnot Gasgridin kansallisen vedyn siirtoverkon Pohjois-Pohjanmaalle ja Meri-Lappiin sijoittuvista YVA-ohjelmista.

YVA-selostusvaiheessa ja hankkeen jatkosuunnittelussa on tärkeä yhteensovittaa maantieteellisesti viidessä erillisessä YVA-menettelyssä tutkittavien alueiden yhtymäkohdat maakuntien rajoilla. Gasgridin Länsi-Suomen YVA-selostuksessa olisi siten hyvä esittää myös riittävällä tarkkuudella siirtoputken sijoittuminen Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoissa osoitettuihin toimintoihin Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajojen vaikutusalueella.

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Maakunnan viimeisin maakuntakaava, Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, hyväksyttiin maakuntavaltuuston kokouksessa 27.5.2025 (§ 5) ja on määrätty

09.03.2026

Tämän lausunnon valmisteluun Pohjois-Pohjanmaan liitosta ovat osallistuneet erityisasiantuntija Ritva Isomäki ja ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Markus Erkkilä, suunnittelujohtaja

Erika Kylmänen, ympäristöpäällikkö

Kasvintuotannon osasto

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

17.3.2026

1742/04.00.20.10/2026

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Viite: LVV-U/23232/2026

Lausunto koskien vedyn siirtoverkon YVA-ohjelmaa, osa III Länsi-Suomi

Ruokavirasto esittää tässä lausunnossaan huomioita toimenpiteistä vaarallisten kasvintuhoojien, hukkakauran sekä rikkakananhirssin leviämisen estämisestä.

Vaarallisten kasvintuhoojien leviämisen estäminen

Alueella tulee huomioida mahdollinen vaarallisten kasvintuhoojien leviäminen. Käytännössä kaasuputken vetämisessä peltoalueilla voidaan siirtää vaarallisia maalevintäisiä kasvintuhoojia, kuten esimerkiksi peruna-ankeroisia saastuneelta pellolta puhtaalle pellolle. Maalevintäiset vaaralliset kasvintuhoojat leviävät tehokkaasti maa-aineksen mukana koneissa, laitteissa ja maansiirron yhteydessä. Myös tuulikulkeuma on mahdollista etenkin silloin, jos maaperä ei ole kasvipeitteinen. On huomioitava, että vetyputken rakentamisen yhteydessä putkia voidaan vetää peltolohkoilla, joilla on voimassa oleva Ruokaviraston päätös vaarallisen kasvintuhoojan torjumiseksi.

Ruokavirasto pitää alla lueteltuja toimenpiteitä välttämättöminä, jotta maalevintäisiä vaarallisia kasvintuhoojia ei leviä saastuneilta peltolohkoilta puhtaille peltolohkoille:

1. Hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista alueella otetaan yhteys Ruokaviraston kasvinterveyteen (kasvinterveys@ruokavirasto.fi). Viestiin on hyvä liittää yhteystietojen lisäksi sijaintitiedot alueelle rakennettavasta kaasuputkesta. Välitämme nämä tiedot alueen kasvintarkastajalle ja hän on teihin yhteydessä.
2. Alueen kasvintarkastaja tarkistaa, onko kaasuputken aiotulla sijainnilla voimassa olevia vaarallisen kasvintuhoojan torjumiseksi annettuja päätöksiä. Hän ohjeistaa tarvittavista toimenpiteistä vaarallisten kasvintuhoojien leviämisen estämiseksi saastuneelta alueelta sekä valvoo toimenpiteitä.

3. Yleisohjeena suosittelemme, että muidenkin maalevintäisten kasvintuhoojien leviämisen estämiseksi kiinnitettäisiin huomiota kaluston puhtauteen ennen peltoalueille saapumista. Koneissa ei saisi olla näkyvää maa-ainesta, kasvijätteitä tai muuta irtoavaa materiaalia. Työt olisi hyvä tehdä kasvukauden ulkopuolella, kun pelloilla ei ole kasvustoa, mikä vähentää maa-aineksen kulkeutumista, helpottaa koneiden puhdistamista ja tarkastamista. Työjärjestys ja kulkureitit olisi hyvä suunnitella siten, että peltolohkolle ei tuotaisi ulkopuolista maa-ainesta, eikä alueelta siirrettäisi maata lohkolta toiselle.

Hukkakaura

Hukkakaura (*Avena fatua*) on haitallinen ja vaikeasti torjuttava, yksivuotinen heinämäinen rikkakasvi. Se lisääntyy nopeasti ja aiheuttaa saastuneen alueen haltijoille merkittäviä torjuntakustannuksia ja heikentää sadon laatua. Yksi hukkakaurayksilö tuottaa satoja siemeniä, jotka säilyvät maassa itämiskykyisinä vuosia. Suomessa hukkakauran saastuttamaa peltoa 440 000 ha. Vakavimmin saastuneet alueet sijaitsevat Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaan rannikkoalueella.

Hukkakauralaki (185/2002) koskee kaikkia alueita. Hukkakauran esiintymisestä on ilmoitettava alueen maaseutuelinkeinoviranomaiselle, joka merkitsee alueen hukkakaurarekisteriin. Alueen haltija on velvollinen toimimaan siten, että hukkakauran esiintyminen ja leviäminen voidaan estää. Jos alueen haltija laiminlyö hukkakauran torjunnan, viranomainen voi määrätä torjunnan toteuttamiseksi pakkotoimia.

Haitallisten rikkakasvien leviämisen riskin aiheuttama ympäristövaikutus

Vedyn siirtoverkon rakentamisessa tulee ottaa huomioon haitallisten rikkakasvien leviämisen riski. Siirtoverkoston rakennettaessa tapahtuva maan kaivaminen, maa-aineksen siirtäminen sekä työkonien ja työntekijöiden mukanaan kuljettama maa-aines voivat levittää rikkakasveja.

Vedyn siirtoverkon rakentamisessa erityisesti huomioitavaa

Siirtoverkon rakentajan on ennen kaivamista selvitettävä, mitkä peltolohkot kaivualueella ovat hukkakauran saastuttamia. Saastuneet lohkot on merkitty hukkakaurarekisteriin ja tiedot ovat saatavilla alueen maaseutuviranomaiselta (kuntien yhteistoiminta-alueet).

Hukkakauralain 8 § kieltää kuljettamasta saastuneelta lohkolta pois kasveja, kasvinjätettä tai maa-ainesta. Mikäli lohkolle rakentamisen jälkeen jää ylimääräistä maa-ainesta, sitä ei voi siirtää lohkolta pois. Maansiirtokoneiden, ajoneuvojen ja

ihmisten mukanaan kuljettama maa-aines on poistettava mahdollisimman tarkasti ennen siirtymistä pois hukkakauran saastuttamalta lohkolta.

Hukkakauran leviämisestä alueen haltijalle aiheutuvat haitat

Hukkakauran torjuntaa tehdään kitkemällä, kemiallisella torjunnalla ja viljelykierrolla. Torjunnasta aiheutuu aina merkittävästi lisää työtä ja kustannuksia. Hukkakauran esiintyminen estää ja rajoittaa lohkon käyttömahdollisuuksia ja laskee lohkon arvoa. Sertifioidun siemenen tuotanto on tarkasti säädelty erikoistuotantomuoto. Yksikin hukkakaura siementuotantolohkolla estää siementuotannon usean vuoden ajan ja aiheuttaa lohkon haltijalle merkittäviä tappioita.

Rikkakananhirssi

Rikkakananhirssi (*Echinochloa crus-galli*) on levinnyt eri puolilla Suomea peltojen rikkakasvina viime vuosina. Päästessään asettumaan peltolohkoille, se on erittäin vaikeasti torjuttava rikkakasvi. Rikkakananhirssin siemen pystyy säilymään pellon siemenpankissa itämiskykyisenä 10 vuotta. Kaasuputkihankkeen yhteydessä tapahtuva maan kaivaminen ja siirtely sekä koneiden kulkeminen peltolohkolta toiselle aiheuttaa riskin rikkakasvien, kuten rikkakananhirssin leviämiselle uusille peltolohkoille. On erittäin tärkeää huolehtia, ettei rikkakananhirssipitoista maa-ainesta päädy uusille alueille. Koneiden ja muiden kulkuneuvojen, kuten myös kenkien pesu alueiden välillä on erittäin tärkeää, sillä rikkakananhirssin siemen voi kulkeutua näiden välityksellä uusille alueille.

Satotappiot ja torjunnan kustannukset viljelijöille voivat nousta huomattaviksi ja ulottuvat usealle vuodelle.

Lainsäädäntö

Kasvinterveyslaki 1110/2019
EU:n kasvinterveysasetus 2016/2031
Laki hukkakauran torjunnasta (185/2002)
Maa- ja Metsätalousministeriön asetus hukkakauran torjunnasta (368/2021)
Maa- ja Metsätalousministeriön asetus hukkakaurasta kylvösiementuotannossa (276/2021)

Yksikönjohtaja

Tuula Mäki-Valkama

Juristi

Laura Lepistö

Ruokavirasto
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority
P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har satts upp och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Yksikönjohtaja TUULA MÄKI-VALKAMA
Hyväksytty 17.3.2026

Juristi LAURA LEPISTÖ
Esitelty 17.3.2026

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Päiväys/Datum

19.03.2026

Dnro/Dnr

TRAFICOM/94002/04.04.05.01/2026

Viite/Referens

LVV-U/23232/2026

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Gasgrid Vetyverkot Oy, Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko – osa III, Länsi-Suomi

Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) kiittää mahdollisuudesta lausua yllä mainitussa asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Traficom painottaa hankkeen todennäköisesti merkittävien ympäristövaikutusten arviointia liikennejärjestelmän sujuvuuden ja turvallisuuden näkökulmasta. Nämä vaikutukset kohdistuvat erityisesti rakentamisen aikaisiin häiriöihin ja liikenneturvallisuuteen sekä liikennejärjestelmän toimivuuteen keskeisillä väylillä.

Arvioinnissa tulisi huomioida siirtoverkon rakentamisen edellyttämien väliaikaisten liikennejärjestelyjen ja mahdollisten kiertoteiden, työnaikaisten nopeusrajoitusten sekä rakentamisen aikaisten erikoiskuljetusten tarve, mikä aiheuttaa liikenteen sujuvuuden heikentymistä erityisesti vilkkaasti liikennöidyillä osuuksilla. Vaikutusten tarkastelussa tulee huomioida myös siirtoverkon elinkaaren aikaisten huolto- ja kunnossapitotöiden vaikutukset liikenteeseen.

Traficom toteaa, että liikenneväylien risteämiskohdat on tunnistettu yleisellä tasolla ja arviointiohjelmissa on todettu, että siirtoputken ja liikenneväylien risteämistä aiheuttavia vaikutuksia liikenneväyliin arvioidaan. Liitteessä 1 esitetty arviointikehikko ei näyttäisi kuitenkaan sisältävän tarkempia kriteerejä raideliikenteelle aiheutuvien vaikutusten merkittävyyden arvioimiseksi. Traficom pitää tärkeänä, että selostusvaiheessa huomioidaan myös rautateiden osalta systemaattisesti vaikutukset turvallisuuteen ja radan vaatimustenmukaisuuteen sekä rakentamisen aikaiset häiriöt.

Kukkola Petteri
Yksikönpäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 19.3.2026. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Lupa- ja valvontavirasto
ALVAR AALLONKATU 5, 60100 SEINÄJOKI
3543248-7

Lausunto Tukes 3366/03.00.02/2026

Asia

Tukesin lausunto Gasgrid Vetyverkot Oy:n Suomen kansallisen vedyn siirtoverkon, osa III, Länsi-Suomi YVA-ohjelmasta LVV-U/23232/2026

Asian kuvaus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on vastaanottanut lausuntopyyntönne, joka koskee Gasgrid Vetyverkot Oy:n Suomen kansallisen vedyn siirtoverkon Länsi-Suomen YVA-ohjelmaa.

Hanke on maantieteellisen laajuutensa vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn. Hankkeen Länsi-Suomen osuus sijoittuu Kannukseen, Kokkolaan, Kruunupyhyhyn, Pedersöreen, Uusikaarlepyyhyn, Vöyriin, Vaasaan, Laihialle, Mustasaareen, Maalahteen, Närpiöön sekä Kristiinankaupunkiin. Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko on osa Gasgridin ja ruotsalaisen Nordion Energin pohjoismaista yhteishanketta Nordic Hydrogen Route, joka sijoittuu Ruotsin puolella Haaparantaan, Luulajaan, Uumajaan ja Kiirunaan.

Vedyn siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräsputkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista, joiden yhteyteen rakennetaan kaavin- ja mittausasemia. Siirtoverkon varrelle rakennetaan anodikenttiä putken korroosiosuojausta varten. Vetyä suunnitellaan siirrettävän korkeapaineisessa (noin 80 bar) ja halkaisijaltaan enintään 1,2 metrin suuruudessa (DN1200) putkessa. Vetyputki asennetaan metsämaalla vähintään yhden metrin ja pelloilla 1,2 metrin peitesyvyyteen. Vetyputkelle lunastetaan pysyvä noin 10 metrin levyinen käyttöoikeusalue, joka pidetään puustosta vapaana. Länsi-Suomen vedyn siirtoputkireitti on vaihtoehdossa VE1 noin 298 km pitkä ja vaihtoehdossa VE2 302 km pitkä.

Tarkasteltavat vaihtoehdot:

- VE0: Hanketta ei toteuteta.
- VE1: kaasuputkilinjauksen pituus on noin 298 km. Reitti kulkee välillä Kalajoki/Kannus – Kokkola – Kristiinankaupunki/Merikarvia.

- VE 2: kaasuputkilinjauksen pituus on noin 302 km. Reitti kulkee välillä Sievi/Kannus – Kokkola – Kristiinankaupunki/Merikarvia.

Hankkeen YVA-menettelyt on tarkoitus toteuttaa vuosina 2025-2027, jonka jälkeen edetään seuraaviin luvitus- ja suunnitteluvaiheisiin. Tavoitteena on, että vedyn siirtoverkko valmistuu ensimmäisiltä osiltaan 2030-luvun alkupuolella.

Lausunto

Tukes antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuuslainsäädännön (390/2005) ja kaivoslainsäädännön (621/2011) perusteella.

YVA-ohjelmassa on huomioitu, että vedyn siirtoputkiston rakentaminen edellyttää Tukesin myöntämää rakentamislupaa kemikaaliturvallisuuslain (L 390/2005 37 §) perusteella. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että lain 2 luvussa säädetyt turvallisuusvaatimukset täyttyvät. Tukes on julkaissut Vetyoppaaseen uuden liitteen: [Liite 1. Vedyn siirtoputkisto](#), joka on huomioitava vedyn siirtoputkiston suunnittelussa ja rakentamisessa. Liitteessä on esitetty vedyn siirtoputkiston vähimmäissuojaetäisyydet rakennuksiin ja liikenneväyliin.

Vedyn siirtoputkiston lunastusmenettelyä on käsitelty YVA-ohjelmassa. YVA-ohjelmassa todetaan, että maa-alueiden lunastus vedyn siirtoputkiston rakentamista varten edellyttää lunastuslain mukaista lunastuslupaa, jonka myöntää Valtioneuvosto.

YVA-ohjelmassa todetaan, että vedyn siirtoputkiston vaikutusalueella on kaksi voimassa olevaa malminetsintäluupa-alueita. Tukes huomauttaa, että malminetsintäluvut on myönnetty kaivoslain nojalla. Malminetsintäluvun nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla luvassa tarkoitettulla alueella (malminetsintäalue) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Vedyn siirtoputkisto tulee rajoittamaan malminetsintää putkilinjan läheisyydessä sekä putkistoon liittyvien rakenteiden lähellä, joita ovat mm. paineenvähennys-, venttiili-, mitta- ja kaavinasemat sekä putkiston korroosiosuojaukseen liittyvät anodikentät (L 621/2011 7, 9, 11 §). Malminetsintäluoppien haltijoita tulee kuulla vedyn siirtoputkistoreittivaihtoehdoista, koska putkisto voi toteutuessaan rajoittaa malminetsintää putkilinjan läheisyydessä.

Vedyn siirtoputkilinjoilla ei saa harjoittaa toimintaa, joka saattaa vahingoittaa putkistoa. Vedyn siirtoputkiston läheisyydessä maankaivu-, louhinta-, ja räjäytystöiden tekeminen on kiellettyä ilman putkiston omistajan tai haltijan lupaa. Putkilinjoilla ei saa varastoida puutavaraa tai muuta tavaraa, koska se vaarantaa putkiston turvallisen käytön tai haittaa turvallisen toiminnan valvontaa.

Esittelijä: Suvi Perälä, Ylitarkastaja

Ratkaisija: Markus Kauppinen, Ryhmäpäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Ryhmäpäällikkö Markus Kauppinen
11.3.2026

Ylitarkastaja Suvi Perälä
11.3.2026

9.3.2026

Stadsstyrelsen

Sammanträdestid: 9.3.2026 kl. 17:03 - 18:28**Sammanträdesplats:** Stadshuset, Topeliusesplanaden 7**Närvarande medlemmar**

Frostdahl-Blomqvist Siw, ordförande
Blomqvist Robert
Hedman Sofia (fram till § 43 kl. 17.41)
Kjerp Ann-Charlott
Nyman Ronny
Peltorinne-Cederström Pauliina
Strang Frej

Närvarande ersättare

Sjöskog Lena, ersättare för Majvor Grönroos
Bjarnadottir Unnur, ersättare för Steve Nyholm

Frånvarande Grönroos Majvor
Nyholm Steve
Forsbacka Sabina

Övriga deltagare

Frostdahl Steven, stadsfullmäktiges ordförande
Fors Anders, stadsfullmäktiges II vice ordförande
Björk Thomas, stadsdirektör och föredragande
Käcko-Englund Anna, förvaltningschef och protokollförare
Kronqvist Jan, ekonomidirektör, föredragande § 45 kl.18.15-18.28
Ingman Emilia, planläggningschef, sakkunnig § 43 kl. 17.23-17.55 & § 45 kl. 18.15-18.28

Ärenden som behandlats

§§ 39-45

Undertecknande av protokollet

Siw Frostdahl-Blomqvist
Ordförande

Anna Käcko-Englund
Protokollförare

9.3.2026

Stadsstyrelsen

Protokolljustering

Elektronisk protokolljustering

Pauliina Peltorinne-Cederström

Robert Blomqvist

Protokollet till allmänt påseende

Publiceras på stadens hemsida www.nykarleby.fi 13.3.2026.

9.3.2026

Stadsstyrelsen

NKBY/114/11.01.10/2026

§ 43 Utlåtande över MKB-program för Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland

Offentligt

Beredare planläggningschef Emilia Ingman

Tillstånds- och tillsynsverket, kontaktmyndighet vid bedömningsförfaranden har begärt utlåtande av staden angående MKB-programmet för Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland. Gasgrid Vetyverket Oy är projektansvarig och som MKB-konsult fungerar FCG. Programmet för miljökonsekvensbedömning är den projektansvariges plan om hur miljökonsekvensbedömningen ska genomföras i projektet. Det uppgjorda bedömningsprogrammet är framlagt till påseende under tiden 18.2-19.3.2026 och hela bedömningsprogrammet, inklusive bilagor, finns på miljöförvaltningens hemsida.

MKB-programmet granskar tre olika alternativ för projektet VE0, där projektet inte genomförs, VE1, där projektet genomförs och rutten går på sträckan Kalajoki/Kannus-Karleby-Kristinestad samt VE2, där projektet genomförs och rutten går på sträckan Sievi/Kannus-Karleby-Kristinestad. Vätgasledningssträckan i Västra Finland är cirka 298 km lång i alternativ VE1 och 302 km lång i alternativ VE2. Överföringsledningens rutt går i båda projektalternativen genom 12 kommuner från Kannus till Kristinestad.

Tekniska avdelningen (TA) har granskat programmet för miljökonsekvensbedömningen till den del som berör Nykarleby stad. Vad beträffar de allmänna miljöaspekterna torde miljöenheten vid MBN främst utvärdera dessa för stadens del.

TA anser att det uppgjorda programmet är välgjort och inte innehåller några väsentliga brister. Programmet är tydligt uppgjort och bra med tabeller där man snabbt ser vilka områden som berörs i respektive kommun. Överföringsledningens del i Nykarleby är ca 25,5km. Den planerade ledningen ligger på ca 225 meters avstånd från Naturaområdet Mesmossen och man har utrett behovet av en Naturabedömning. Enligt bedömningen har projektet inga direkta eller indirekta effekter på de naturtyper som utgör grunden för områdets skydd och således ger projektet inte upphov till en egentlig Natura-bedömning. Den planerade ledningen går ca 0,6 km genom ett för nejd, viktigt grundvattenområde (Palomheden) i Nykarleby. TA vill understryka vikten av försiktighet när man korsar grundvattenområden.

Inom influensområdet i Nykarleby finns det 39 bostadshus, ca 439 ha jordbruksområden och ca 590 ha skog samt öppen mo och hällmark. Det finns inga fritidshus inom influensområdet i Nykarleby. Influensområdet för bostadshus är 300m och man har inte planerat ledningen närmare än 30 meter från bostadshus. TA önskar dock att man kunde förtydliga ytterligare hur stort avståndet är mellan de närmaste bostadsbyggnaderna och vätgasledningen.

I det här projektet hölls en förhandsöverläggning den 10.6.2025 där bl.a.

9.3.2026

Stadsstyrelsen

NKBY/114/11.01.10/2026

planläggningschefen (PLC) deltog. Till förhandsöverläggningen kallades, förutom kontaktmyndigheten, den projektansvarige och MKB-konsulten, också företrädare för kommuner, städer, landskapsförbund och olika myndigheter. Vid tillfället lyfte PLC fram bland annat att man borde föra en dialog med projektansvarige för Jeppo vindkraft. Delgeneralplaneprocessen för Jeppo vindkraft har inletts och ett program för miljökonsekvensbedömning samt ett PDB har varit till påseende under hösten 2025. Vindkraftsområdet borde tas med i kartbilaga A samt övriga konsekvensbedömningar. Vätgasledningen ligger i kanten på det planerade vindkraftsområdet och TA rekommenderar därför att man i den fortsatta planeringen är i kontakt med staden samt projektansvarige på området.

I den fortsatta planeringen samt i byggfasen bör man även beakta befintliga biogasledningar som finns i Jeppo-området eftersom man kommer korsa dessa enligt gällande planering. I Österbottens landskapsplan 2050 finns en planbeteckning för behov av tågtrafikförbindelse från Jeppo söderut. Den så kallade Aalto-banans framtida dragning kan påverkas beroende på vätgasledningens dragning. Stadsfullmäktige i Nykarleby beslöt på sitt möte den 7.4.2025 att inte godkänna delgeneralplanen för Dalalandet och vindkraftsområdet kan således tas bort från bl.a. kartbilaga A och övriga konsekvensbedömningar. TA har i övrigt inget mer att anmärka på programmet.

Stadsdirektör Thomas Björks förslag

Stadsstyrelsen avger i enlighet med tekniska avdelningen ovanstående utlåtande över MKB-programmet för Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland.

Behandling Emilia Ingman deltog i ärendet kl.17.23-17.55.

Sofia Hedman avlägsnade sig från mötet kl. 17.41.

Beslut Stadsstyrelsen avger ovanstående utlåtande över MKB-programmet för Finlands nationella vätgasnät, del III, västra Finland med tilläggen:

- I MKB-programmet nämns inte eventuella framtida anslutningsledningar, vilket gör att omfattningen av möjliga anslutningar förblir oklar. Det vore därför viktigt att tydligare precisera och lyfta fram vilka typer av anslutningar som kan bli aktuella. Förutom anslutningar från projekt inom Nykarleby kan det även finnas projekt i det östra landskapet som i framtiden vill ansluta till nätet. Dessa potentiella anslutningar bör beaktas redan i programskedet för att säkerställa en heltäckande bedömning.
- Gasledningen bör gärna dras med beaktande av så långt avstånd från bostadshus som möjligt.

Bilagor Gasgrid Vätgasnät västra Finland MKB program

9.3.2026

Stadsstyrelsen

NKBY/114/11.01.10/2026

Delgivning till parter

Delgivning elektroniskt

Datum: 13.3.2026

Mottagare: Tillstånds- och tillsynsverket, registratur@lvv.fi

För kännedom till övriga

Planläggningschef E Ingman

Protokollet till allmänt påseende

www.nykarleby.fi 13.3.2026

Sökande av ändring

Besvärsförbud

Eftersom detta beslut endast gäller beredning eller verkställighet, kan enligt kommunallagen omprövningsbegäran inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

Sammanträdestid: 18.3.2026 kl. 16:32 - 17:53**Sammanträdesplats:** Stadshuset**Närvarande medlemmar**

Strang Frej, ordförande
Backlund Fredrik
Braskén Håkan
Häger Jenny
Lönnqvist Ove
Wiik Catrin, vice ordförande

Närvarande ersättare

Jungar Mikael, ersättare för Madeleine Karf-Redlig

Frånvarande Karf-Redlig Madeleine**Övriga deltagare**

Toivonen Janne, miljöårdsinspektör och föredragande
Isaksson Tommy, byggnadsinspektör och föredragande
Markkula Tanja, avdelningssekreterare och protokollförare
Storskrubb Jesper, ungdomsfullmäktiges representant

Ärenden som behandlats

§§ 23-33

Undertecknande av protokollet

Frej Strang
Ordförande

Tanja Markkula
Protokollförare

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

Protokolljustering

Elektronisk protokolljustering

Protokollet till allmänt påseende

Publiceras på stadens hemsida www.nykarleby.fi xx.xx.2025.

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

NKBY/126/11.00.01.00/2026

§ 24 Utlåtande om miljökonsekvensprogrammet för Finlands nationella vätgasnät, Gasgrid Vetyverket Oy

Offentligt

Beredare miljövårdsinspektör Janne Toivonen

Gasgrid Vetyverket Oy planerar Finlands nationella vätgasnät längs med Finlands väst- och sydkust. Projektets miljöpåverkan ska utredas i en miljökonsekvensbedömning enligt MKB-lagen (252/2017). I MKB-förfarandet fattas inga beslut om projektet och inga tillståndsfrågor avgörs, utan målet är att tillhandahålla information som stöd för beslutsfattandet. Detta är bedömningsprocessens första skede (MKB-programmet), där grundläggande uppgifter, beskrivning, tidtabell, informationsplan, influensområde, metoder, osv, presenteras. Tillstånds- och tillsynsverket, som fungerar som kontaktmyndighet i ärendet, har den 17.2.2026 begärt utlåtande av Nykarleby stad gällande det aktuella programmet för miljökonsekvensbedömning.

MKB-programmet finns att ladda ner på miljöförvaltningens webbtjänst:

<https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/finlands-nationella-vatgasnat-del-iii-vastra-finland>

På grund av den geografiska omfattningen är projektet indelat i fem separata MKB-förfaranden. MKB-förfarandet som är aktuell för Nykarleby stad är totalt ca 298-302 km lång, beroende på alternativen, och går mellan Kannus och Kristinestad. Tre alternativ finns för granskning. VE0-alternativ innebär att överföringsröret inte byggs. De olika alternativa rörledningsträckningarna VE1 och VE2 berör endast kommuner norr om Nykarleby stad. Enligt uppgifterna har man strävat efter att beakta landskaps- och generalplanering, samt att helt undvika detaljplanerade områden. Rutten ligger i huvudsak i gleset befolkade områden. Rutten inom Nykarleby stads gränser planeras att gå mellan Kovjoki och Markby i sydvästlig riktning för att sedan ta en mera syd/sydvästlig riktning parallellt med järnvägen i riktning mot Jeppo. Rutten korsar järnvägen, Lappo å samt Västra Jeppovägen och går som närmast ca 1 km norr om Jeppo centrum. Rutten fortsätter i sydlig/sydvästlig riktning genom Pensala. Målet är att de första delarna av vätgasnätet blir klara i början av 2030-talet

Vätgasledningen är planerad att transportera vätgas som är producerad med förnybar energi. Ledningsnätet består, förutom av rörledningar, även av ventil- och tryckstationer, renskolv- och mätningstationer samt anodfält. Byggandet av överföringsledningen kräver ett 40 m brett arbetsområde på åkermark samt ca 37 m på skogsmark. I skogsmark byggs en anläggningssväg som tas bort efter byggtiden, alternativt lämnas kvar ifall markägaren så önskar. Efter bygget krävs ett 10 m brett nyttjanderättsområde. Åkermarken på nyttjanderättsområdet kan fortsätta brukas som normalt, men på skogsmark måste

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

NKBY/126/11.00.01.00/2026

nyttjanderättsområdet hållas trädfritt. För att installera röret grävs ett 2-3 m djupt dike. Röret är ca 1 m i diameter. Täckningsdjupet är minst 1 m i skogsmark och minst 1,2 m på åkermark. Rörets livslängd planeras vara minst 50 år. Projektet ersätter eller reparerar skador på täckdiken, vägar samt andra strukturer och återställer marken efter grävarbetet. Inlösningens ersättningar för nyttjanderättsområdet betalas enligt inlösenlagen.

I Nykarleby finns 39 bostadshus inom influensområdet (300 m) för vätgasledningen. Sträckningen för vätgasledningen har planerats så att skyddsavståndet är minst 30 meter från mittlinjen till närmaste bostads- och fritidshus.

Den planerade ruten går genom områden med sura sulfatjordar och över Palomhedet (1089302) klass 2 för samhällets vattenanskaffning lämpliga grundvattenområde. Ruten kommer även att korsa Kovjoki å, Lappo å samt ett mindre antal bäckar. Anläggning av röret i känsliga områden kan ske på olika sätt och planeras med hänsyn till platsens särskilda egenskaper. Metoderna säkerställs efter noggrannare undersökning av områdena.

Mesmossen Natura 2000 område ligger inom influensområdet (1km) för den planerade ruten. Naturutredningar kommer att göras längs vätgasledningens sträckning som gäller bland annat naturtyper och skyddade arter.

Byggandet av gasledningen med tillhörande konstruktioner kan kräva olika tillstånd, bland annat från tillstånds- och tillsynsverket (LVV), säkerhets- och kemikalieverket (TUKES), lantmäteriverket, statsrådet samt kommuner.

Miljö- och byggnadsnämndens förslag

Miljö- och byggnadsnämnden anser att miljökonsekvensprogrammet är omfattande och välgjort och har inga stora förslag till ändringar eller kompletteringar men föreslår att minimiavstånd från bebodda hus skulle vara 50 meter.

Anläggning av rörledningen i för samhället viktiga eller lämpliga grundvattenområden ska planeras omsorgsfullt för att inte äventyra grundvattnets mängd eller kvalitet.

Behandling Mikael Jungar anmälde intressejäv (Mikael är markägare i ärendet) och avlägsnade sig under ärendets behandling.

Beslut Förslaget godkändes.

Paragrafen justerades genast.

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

NKBY/126/11.00.01.00/2026

Delgivning till parter

Delgivning elektroniskt

Datum: 19.3.2026

Mottagare: registratur@lvv.fi

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

Sökande av ändring

ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING OCH BESVÄR

Besvärsförbud

Eftersom beslut nedan endast gäller beredning eller verkställighet, kan enligt kommunallagen omprövningsbegäran inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer: §§ 23-24, 27-28

Begäran om omprövning gäller paragraferna:

Anförande av kommunalbesvär gäller paragraferna: 25

Anförande av förvaltningsbesvär enligt bygglagen (751/2023) gäller paragraferna: 26, 29-33

Anförande av förvaltningsbesvär enligt markankvändnings- och bygglagen (132/1999) gäller paragraferna:

Annat besvär gäller paragraferna: Upphandlingsrättelse/besvär

Protokollet har gjorts tillgängligt i det allmänna datanätet: 27.3.2026

Beslutet har delgetts parten genom ett brev som avsändes: 26.3.2026 § 26

Beslutet har delgetts parten genom ett e-postmeddelande som avsändes: 19.3.2026 § 24, 27.3.2026 §§ 25, 29-33

Anvisningar om hur man begär omprövning

Den som är missnöjd med detta beslut kan begära omprövning skriftligt. Ändring i beslutet får inte sökas genom besvär hos domstol.

Rätt att begära omprövning

Omprövning får begäras av:

- den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), samt av
- kommunmedlemmar.

Tidsfrist för begäran om omprövning

Omprövning ska begäras inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Begäran om omprövning ska lämnas in till Nykarleby stads registratur senast under tidsfristens sista dag innan registraturen stänger.

En *part* anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet sändes, om inte något annat visas. Vid vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

sändes, om inte något annat visas.

En *kommunmedlem* anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för begäran om omprövning. Om den sista dagen för omprövningsbegäran infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får omprövning begäras den första vardagen därefter.

Omprövningsmyndighet

Omprövning begärs hos **miljö- och byggnadsnämnden**.

Registraturens kontaktinformation: Nykarleby stad

Postadress: PB 29, 66901 Nykarleby

Besöksadress: Topeliusesplanaden 7, 66900 Nykarleby

E-postadress: mbn@nykarleby.fi

Telefonnummer: 06 7856 111

Registraturen är öppen måndag - torsdag kl. 9 - 16 och fredag kl. 9 - 15.

Omprövningsbegärans form och innehåll

Omprövning ska begäras skriftligt. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I omprövningsbegäran ska uppges:

- det beslut i vilket omprövning begärs
- hurdan omprövning som begärs
- på vilka grunder omprövning begärs.

I omprövningsbegäran ska dessutom uppges namnet på den som har begärt omprövning samt personens hemkommun, postadress och telefonnummer. Om omprövningsbeslutet får delges som ett elektroniskt meddelande ska också e-postadress uppges.

Protokoll

Protokollsutdrag och bilagor som gäller beslutet kan begäras hos Nykarleby stads registratur eller på www.nykarleby.fi.

BESVÄRSANVISNING (kommunalbesvär)

I detta beslut söks ändring genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Kommunalbesvär får anföras av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmar.

I ett beslut som utfärdats med anledning av omprövningsbegäran får ändring sökas genom kommunalbesvär endast av den som har lämnat in en omprövningsbegäran gällande det ursprungliga beslutet. Ifall det ursprungliga beslutet har ändrats med anledning av omprövningsbegäran, kan i detta beslut ändring sökas genom kommunalbesvär också av

- 1) den som beslutet avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), samt
- 2) en kommunmedlem.

Besvärsmyndighet

Vasa förvaltningsdomstol

Postadress: PB 204, 65101 Vasa

Besöksadress: Korsholmsesplanaden 43, 4. vån., 65100 Vasa

E-postadress: vaasa.hao@oikeus.fi

Faxnummer: 029 5642 760

Telefonnummer: 029 5642 780

Besvärstid och när den inleds

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Vid beräkningen av besvärstiden räknas dagen för delfåendet inte in i tidsfristen.

Delfående

En *kommunmedlem* anses ha fått del av ett beslut 7 dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om inte annat påvisas, anses en part ha fått del av beslutet 7 dagar efter det att det brev som innehåller beslutet som är föremål för besvär har lämnats till posten för vidarebefordran. Vid användning av vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes.

En *part* anses ha fått del av beslutet den dag en representant för myndigheten eller någon annan personligen har överlåtit beslutet till parten.

Inlämnande av besvär

Besvär ska lämnas in senast under den sista dagen av tidsfristen innan Vasa förvaltningsdomstols registratorskontor stänger kl. 16.15. Om den sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, får besvären lämnas in ännu under den första vardagen efter denna dag.

Till posten ska besvären lämnas i så god tid att de hinner fram under den sista dagen av besvärstiden

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

innan Vasa förvaltningsdomstols registratorskontor stänger kl. 16.15. Besvärsskriften kan också lämnas in per fax eller e-post. Ett elektroniskt dokument (fax eller e-post) bör finnas i Vasa förvaltningsdomstols mottagningsapparat eller datasystem inom utsatt tid så att meddelandet kan behandlas. Ett elektroniskt dokument behöver inte kompletteras med elektronisk underskrift, om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet. Besvärskommunikation som innehåller känsliga personuppgifter eller uppgifter som bör hållas hemliga, bör enligt rekommendationerna inte sändas per e-post och inte heller som bilaga till e-post. Den som sänder en besvärsskrift gör det alltid på eget ansvar.

Besvär kan anföras elektroniskt i förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Grunder för besvären

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- 1) beslutet har tillkommit i oriktig ordning
- 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller att
- 3) beslutet annars strider mot lagen.

Den som anför besvär ska för Vasa förvaltningsdomstol presentera grunder för besvären innan besvärstiden går ut.

Besvärsskrifternas innehåll och bilagor

Besvären ska anföras i skriftlig form. Även ett elektroniskt dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- de grunder på vilka ändring yrkas
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv
- besväransförarens namn och hemkommun
- om besväransförarens talan förs av personens lagliga företrädare eller ombud eller om besvärsskriften har upprättats av en annan person, ska i besvärsskriften också nämnas dennas namn och hemkommun
- i besvärsskriften ska dessutom meddelas postadress och telefonnummer på vilka meddelanden i ärendet kan lämnas till besväransföraren
- om besvärmyndighetens beslut kan delges som ett elektroniskt meddelande, ska också e-postadressen meddelas som en kontaktuppgift
- en registrerad sammanslutning skall lämna utredning om sammanslutningens verksamhetsfält och det geografiska områden där den är verksam.

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

Besvärsskriften ska undertecknas av den som anför besvär, dennas lagliga företrädare eller ombud.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvären gäller i original eller som en kopia
- bevis för vilken dag beslutet har delgetts eller en annan utredning av tidpunkten för när besvärstiden börjar
- de dokument som besväransföraren åberopar som stöd för sin yrkan, om de inte tidigare har lämnats in till myndigheten.

Rättegångsavgift

Av den som anhängiggör ett ärende som gäller besvär tas en rättegångsavgift ut i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om domstolsavgifter (1455/2015). Aktuell information om rättegångsavgifter finns på Domstolsväsendet webbplats

<https://tuomioistuimet.fi/sv/index/utrattandeaarendenochoffentlighet/avgifter/rattegangsavgiftervidforvaltningsdomstolarna.html>.

Protokoll

Protokollsutdrag och bilagor som gäller beslutet kan begäras hos Nykarleby stads registratur eller på www.nykarleby.fi.

Registraturens kontaktinformation: Nykarleby stad

Postadress: PB 29, 66901 Nykarleby

Besöksadress: Topeliusesplanaden 7, 66900 Nykarleby

E-postadress: nykarleby.stad@nykarleby.fi

Telefonnummer: 06 7856 111

Öppettider för registraturen: måndag - torsdag kl. 9 - 16 och fredag kl. 9 - 15.

BESVÄRSANVISNING (förvaltningsbesvär för beslut enligt bygglagen 751/2023)

I detta beslut söks ändring genom förvaltningsbesvär.

Besvärsrätt

Besvärsrätt i fråga om **bygglov på ett detaljplaneområde, i fråga om bygglov som gäller en byggplats som är belägen utanför ett detaljplaneområde och på vilken bestämmelserna om områden i behov av planering inte tillämpas eller i fråga om ett placeringstillstånd som avgörs genom ett separat beslut på dessa områden** har

- 1) ägaren och innehavaren av en fastighet eller ett annat område som ligger invid eller mittemot,
- 2) ägaren och innehavaren av en sådan fastighet eller ett annat område vars bebyggande eller användning i annat syfte beslutet i väsentlig mån kan påverka,
- 3) den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar,

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

- 4) kommunen,
- 5) en grannkommun vars markanvändningsplanering beslutet påverkar,
- 6) en museimyndighet, om beslutet gäller ett skyddat byggnadsobjekt som är nationellt betydande eller betydande för landskapet.
- 7) Besvärsrätt har dessutom inom sitt verksamhetsområde en sådan registrerad sammanslutning vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård, om bygglovet gäller en byggnad i ett projekt på vilket lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas.

Om byggande enligt bygglovet innebär att en sådan byggnad av nationell betydelse eller av betydelse för landskapet som det krävs rivningslov för rivs, har även livskraftscentralen besvärsrätt i fråga om bygglovet.

Besvärsrätt i fråga om **placeringstillstånd för omställning till ren energi** har

- 1) ägaren och innehavaren av en fastighet eller ett annat område som ligger invid eller mittemot,
- 2) ägaren och innehavaren av en sådan fastighet eller ett annat område vars bebyggande eller användning i annat syfte beslutet i väsentlig mån kan påverka,
- 3) den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar,
- 4) kommunen,
- 5) en grannkommun vars markanvändningsplanering beslutet påverkar,
- 6) livskraftscentralen,
- 7) en annan än i 4-6 punkten avsedd myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärsrätt har dessutom inom sitt verksamhetsområde en sådan registrerad sammanslutning vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård, om bygglovet gäller en byggnad i ett projekt på vilket lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas.

Besvärsrätt i fråga om **undantagslov samt i fråga om bygglov på vilka bestämmelserna om områden i behov av planering tillämpas** har

- 1) ägaren och innehavaren av en fastighet eller ett annat område som ligger invid eller mittemot,
- 2) ägaren och innehavaren av en sådan fastighet eller ett annat område vars bebyggande eller användning i annat syfte beslutet i väsentlig mån kan påverka,
- 3) den vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av projektet,
- 4) den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar,
- 5) kommunen,
- 6) en grannkommun vars markanvändningsplanering beslutet påverkar,
- 7) en annan myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärsrätt har dessutom inom sitt verksamhetsområde en sådan registrerad sammanslutning vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård, om bygglovet gäller en byggnad i ett projekt på vilket lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas.

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

Besvär rätt i fråga om **genomförandetillstånd som avgörs genom ett separat beslut** har

- 1) ägaren och innehavaren av en fastighet eller ett annat område som ligger invid eller mittemot,
- 2) ägaren och innehavaren av en sådan fastighet eller ett annat område vars bebyggande eller användning i annat syfte beslutet i väsentlig mån kan påverka,
- 3) den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar,
- 4) kommunen,
- 5) en museimyndighet, om beslutet gäller ett skyddat byggnadsobjekt som är nationellt betydande eller betydande för landskapet.

Besvär rätt i fråga om **rivningslov** har

- 1) ägaren och innehavaren av en fastighet eller ett annat område som ligger invid eller mittemot,
- 2) ägaren och innehavaren av en sådan fastighet eller ett annat område vars bebyggande eller användning i annat syfte beslutet i väsentlig mån kan påverka,
- 3) den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar,
- 4) kommunen.

Besvär rätt i fråga om ett beslut om rivning av en byggnad har även livskraftscentralen samt en museimyndighet, om byggnaden är nationellt betydande eller betydande för landskapet.

Besvär rätt i fråga om **tillstånd för miljöåtgärder** har

- 1) den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar,
- 2) kommunmedlemmarna,
- 3) kommunen,
- 4) en grannkommun vars planering av områdesanvändningen beslutet påverkar,
- 5) en annan myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvär rätt i fråga om **tillstånd för miljöåtgärder** har, **om en lagakraftvunnen detalj- eller generalplan genomförs med stöd av ett tillstånd för miljöåtgärder**,

- 1) ägaren och innehavaren av en fastighet eller ett annat område som ligger invid eller mittemot,
- 2) den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar.

Besvärmyndighet

Vasa förvaltningsdomstol

Postadress: PB 204, 65101 Vasa

Besöksadress: Korsholmsesplanaden 43, 4. vån., 65100 Vasa

E-postadress: vaasa.hao@oikeus.fi

Faxnummer: 029 5642 760

Telefonnummer: 029 5642 780

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Delgivningen anses ha skett den 7:e

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

dagen efter att kungörelsen publicerats på kommunens webbplats.

Inlämnande av besvär

Besvär ska lämnas in senast under den sista dagen av tidsfristen innan Vasa förvaltningsdomstols registratorskontor stänger kl. 16.15. Om den sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, får besvären lämnas in ännu under den första vardagen efter denna dag.

Till posten ska besvären lämnas i så god tid att de hinner fram under den sista dagen av besvärstiden innan Vasa förvaltningsdomstols registratorskontor stänger kl. 16.15. Besvärsskriften kan också lämnas in per fax eller e-post. Ett elektroniskt dokument (fax eller e-post) bör finnas i Vasa förvaltningsdomstols mottagningsapparat eller datasystem inom utsatt tid så att meddelandet kan behandlas. Ett elektroniskt dokument behöver inte kompletteras med elektronisk underskrift, om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet. Besvärskravet som innehåller känsliga personuppgifter eller uppgifter som bör hållas hemliga, bör enligt rekommendationerna inte sändas per e-post och inte heller som bilaga till e-post. Den som sänder en besvärsskrift gör det alltid på eget ansvar.

Besvär kan anföras elektroniskt i förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Besvärsskrifternas innehåll och bilagor

Besvären ska anföras i skriftlig form. Även ett elektroniskt dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- de grunder på vilka ändring yrkas
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv
- besväransförarens namn och hemkommun
- om besväransförarens talan förs av personens lagliga företrädare eller ombud eller om besvärsskriften har upprättats av en annan person, ska i besvärsskriften också nämnas dennas namn och hemkommun
- i besvärsskriften ska dessutom meddelas postadress och telefonnummer på vilka meddelanden i ärendet kan lämnas till besväransföraren
- om besvärmyndighetens beslut kan delges som ett elektroniskt meddelande, ska också e-postadressen meddelas som en kontaktuppgift.

Besvärsskriften ska undertecknas av den som anför besvär, dennas lagliga företrädare eller ombud.

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvären gäller i original eller som en kopia
- bevis för vilken dag beslutet har delgetts eller en annan utredning av tidpunkten för när besvärstiden börjar
- de dokument som besväransföraren åberopar som stöd för sin yrkan, om de inte tidigare har lämnats in till myndigheten.

Rättegångsavgift

Av den som anhängiggör ett ärende som gäller besvär tas en rättegångsavgift ut i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om domstolsavgifter (1455/2015). Aktuell information om rättegångsavgifter finns på Domstolsväsendet webbplats

<https://tuomioistuimet.fi/sv/index/utrattandeavarendenochoffentlighet/avgifter/rattegangsavgiftevidforvaltningdomstolarna.html>.

Protokoll

Protokollsutdrag och bilagor som gäller beslutet kan begäras hos Nykarleby stads registratur eller på www.nykarleby.fi.

Registraturens kontaktinformation: Nykarleby stad

Postadress: PB 29, 66901 Nykarleby

Besöksadress: Topeliusesplanaden 7, 66900 Nykarleby

E-postadress: nykarleby.stad@nykarleby.fi

Telefonnummer: 06 7856 111

Öppettider för registraturen: måndag - torsdag kl. 9 - 16 och fredag kl. 9 - 15.

BESVÄRSANVISNING (förvaltningsbesvär för beslut enligt markanvändnings- och bygglagen 132/1999)

I detta beslut söks ändring genom förvaltningsbesvär.

Besvär rätt

Förvaltningsbesvär kan lämnas in av den som beslutet avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part).

Besvär rätt i fråga om ett beslut om **bygglov och åtgärdstillstånd** har

- 1) ägaren och innehavaren av ett invid eller mittemot beläget område
- 2) ägaren och innehavaren av en sådan fastighet vars bebyggande eller användning i annat syfte beslutet i väsentlig mån kan påverka
- 3) den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar
- 4) kommunen samt
- 5) inom sitt verksamhetsområde en sådan registrerad sammanslutning vars syfte är att främja

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård, om bygglovet gäller en byggnad i ett projekt på vilket lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas.

Besvär rätt i fråga om beslut som gäller **rivningslov för byggnad** har

- 1) den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar
- 2) kommunmedlemmarna
- 3) kommunen och en grannkommun vars markanvändningsplanering beslutet påverkar samt
- 4) livskraftscentralen, om byggnaden är av nationell betydelse eller av betydelse för landskapet, samt i fall där byggande enligt bygglovet innebär att en sådan byggnad av nationell betydelse eller betydelse för landskapet som det krävs rivningslov för rivs.

Besvär rätt i fråga om beslut som fattats med tillämpning av bestämmelser i **miljöskyddslagen** har

- 1) den som är part
- 2) registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd, naturvård eller trivseln i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde miljökonsekvenserna uppträder
- 3) den kommun där verksamheten är placerad och andra kommuner inom vars område verksamhetens miljökonsekvenser uppträder
- 4) den statliga tillsynsmyndigheten samt den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten i den kommun där verksamheten är placerad och i kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten
- 5) myndigheter som bevakar allmänt intresse i ärendet
- 6) sametinget på den grunden att den verksamhet som avses i miljöförhållandet försämrar samernas rätt att som ursprungsfolk bevara och utveckla sitt språk och sin kultur
- 7) skoltarnas bystämma på den grunden att den verksamhet som avses i miljöförhållandet inom skoltområdet försämrar skoltarnas levnadsförhållanden och möjligheter att bedriva i skoltlagen avsedda naturnärningar.

Besvärmyndighet

Vasa förvaltningsdomstol

Postadress: PB 204, 65101 Vasa

Besöksadress: Korsholmsesplanaden 43, 4. vån., 65100 Vasa

E-postadress: vaasa.hao@oikeus.fi

Faxnummer: 029 5642 760

Telefonnummer: 029 5642 780

Besvärstid och när den inleds

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Vid beräkningen av besvärstiden räknas dagen för delfåendet inte in i tidsfristen.

Delfående

Beslut ges efter anslag den xx.xx.2026, då beslutet anses komma alla berörda sakägare till kännedom.

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

Den som har rätt att anföra besvär anses ha fått del av **bygglov, åtgärdsstillstånd samt rivningslov för byggnad**, då tillståndsbeslutet har meddelats efter att det har delgetts offentligt.

Inlämnande av besvär

Besvär ska lämnas in senast under den sista dagen av tidsfristen innan Vasa förvaltningsdomstols registratorskontor stänger kl. 16.15. Om den sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, får besvären lämnas in ännu under den första vardagen efter denna dag.

Till posten ska besvären lämnas i så god tid att de hinner fram under den sista dagen av besvärstiden innan Vasa förvaltningsdomstols registratorskontor stänger kl. 16.15. Besvärsskriften kan också lämnas in per fax eller e-post. Ett elektroniskt dokument (fax eller e-post) bör finnas i Vasa förvaltningsdomstols mottagningsapparat eller datasystem inom utsatt tid så att meddelandet kan behandlas. Ett elektroniskt dokument behöver inte kompletteras med elektronisk underskrift, om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet. Besvärskommunikation som innehåller känsliga personuppgifter eller uppgifter som bör hållas hemliga, bör enligt rekommendationerna inte sändas per e-post och inte heller som bilaga till e-post. Den som sänder en besvärsskrift gör det alltid på eget ansvar.

Besvär kan anföras elektroniskt i förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Besvärsskrifternas innehåll och bilagor

Besvären ska anföras i skriftlig form. Även ett elektroniskt dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- de grunder på vilka ändring yrkas
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv
- besväransförarens namn och hemkommun
- om besväransförarens talan förs av personens lagliga företrädare eller ombud eller om besvärsskriften har upprättats av en annan person, ska i besvärsskriften också nämnas dennas namn och hemkommun
- i besvärsskriften ska dessutom meddelas postadress och telefonnummer på vilka meddelanden i ärendet kan lämnas till besväransföraren
- om besvärmyndighetens beslut kan delges som ett elektroniskt meddelande, ska också e-postadressen meddelas som en kontaktuppgift.

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

Besvärsskriften ska undertecknas av den som anför besvär, dennas lagliga företrädare eller ombud.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvären gäller i original eller som en kopia
- bevis för vilken dag beslutet har delgetts eller en annan utredning av tidpunkten för när besvärstiden börjar
- de dokument som besväransföraren åberopar som stöd för sin yrkan, om de inte tidigare har lämnats in till myndigheten.

Rättegångsavgift

Av den som anhängiggör ett ärende som gäller besvär tas en rättegångsavgift ut i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om domstolsavgifter (1455/2015). Aktuell information om rättegångsavgifter finns på Domstolsväsendet webbplats <https://tuomioistuimet.fi/sv/index/utrattandeavarendenochoffentlighet/avgifter/rattegangsavgiftervidforvaltningsdomstolarna.html>.

Protokoll

Protokollsutdrag och bilagor som gäller beslutet kan begäras hos Nykarleby stads registratur eller på www.nykarleby.fi.

Registraturens kontaktinformation: Nykarleby stad

Postadress: PB 29, 66901 Nykarleby

Besöksadress: Topeliusesplanaden 7, 66900 Nykarleby

E-postadress: nykarleby.stad@nykarleby.fi

Telefonnummer: 06 7856 111

Öppettider för registraturen: måndag - torsdag kl. 9 - 16 och fredag kl. 9 - 15.

BESVÄRSANVISNING (förvaltningsbesvär gällande avgörande om planeringsbehov och undantagsbeslut enligt markanvändnings- och bygglagen 132/1999)

I detta beslut söks ändring genom förvaltningsbesvär.

Besvärsrätt

I ett ärende enligt 137 och 137 a § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) vilket gäller avgörande om planeringsbehov eller i ett ärende enligt 171 och 174 § i markanvändnings- och bygglagen vilket gäller undantagsbeslut får ändring sökas genom besvär:

- av ägaren eller innehavaren av området bredvid eller mitt emot
- av ägaren eller innehavaren av en sådan fastighet vars bebyggande eller annan användning i väsentlig grad kan påverkas av beslutet
- av den vars boende, arbete eller andra omständigheter kan påverkas ansevärt av projektet
- av den vars rätt, fördel eller skyldighet beslutet direkt påverkar

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

- av kommunen och en grannkommun vars planering av markanvändningen beslutet påverkar
- inom sitt verksamhetsområde av en sådan registrerad förening vars syfte är att främja naturen eller miljöskyddet eller skyddet av kulturvärden eller övrig påverkan av kvaliteten på livsmiljön
- av en annan myndighet i ärenden som hör till dess sektor.

Besvärsmyndighet

Vasa förvaltningsdomstol

Postadress: PB 204, 65101 Vasa

Besöksadress: Korsholmsesplanaden 43, 4. vån., 65100 Vasa

E-postadress: vaasa.hao@oikeus.fi

Faxnummer: 029 5642 760

Telefonnummer: 029 5642 780

Besvärstid och när den inleds

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Vid beräkningen av besvärstiden räknas dagen för delfåendet inte in i tidsfristen.

Delfående

Beslut ges efter anslag den xx.xx.2026, då beslutet anses komma alla berörda sakägare till kännedom.

En part eller någon annan som har rätt att anföra besvär anses ha fått del av beslutet, då tillståndsbeslutet har meddelats efter att det har delgetts offentligt.

Inlämnande av besvär

Besvär ska lämnas in senast under den sista dagen av tidsfristen innan Vasa förvaltningsdomstols registratorskontor stänger kl. 16.15. Om den sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag, får besvären lämnas in ännu under den första vardagen efter denna dag.

Till posten ska besvären lämnas i så god tid att de hinner fram under den sista dagen av besvärstiden innan Vasa förvaltningsdomstols registratorskontor stänger kl. 16.15. Besvärsskriften kan också lämnas in per fax eller e-post. Ett elektroniskt dokument (fax eller e-post) bör finnas i Vasa förvaltningsdomstols mottagningsapparat eller datasystem inom utsatt tid så att meddelandet kan behandlas. Ett elektroniskt dokument behöver inte kompletteras med elektronisk underskrift, om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet. Besvärskommunikation som innehåller känsliga personuppgifter eller uppgifter som bör hållas hemliga, bör enligt rekommendationerna inte sändas per e-post och inte heller som bilaga till e-post. Den som sänder en besvärsskrift gör det alltid på eget ansvar.

Besvär kan anföras elektroniskt i förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

Besvärsskrifternas innehåll och bilagor

Besvären ska anföras i skriftlig form. Även ett elektroniskt dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- de grunder på vilka ändring yrkas
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv
- besväransförarens namn och hemkommun
- om besväransförarens talan förs av personens lagliga företrädare eller ombud eller om besvärsskriften har upprättats av en annan person, ska i besvärsskriften också nämnas dennas namn och hemkommun
- i besvärsskriften ska dessutom meddelas postadress och telefonnummer på vilka meddelanden i ärendet kan lämnas till besväransföraren
- om besvärmyndighetens beslut kan delges som ett elektroniskt meddelande, ska också e-postadressen meddelas som en kontaktuppgift.

Besvärsskriften ska undertecknas av den som anför besvär, dennas lagliga företrädare eller ombud.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvären gäller i original eller som en kopia
- bevis för vilken dag beslutet har delgetts eller en annan utredning av tidpunkten för när besvärstiden börjar
- de dokument som besväransföraren åberopar som stöd för sin yrkan, om de inte tidigare har lämnats in till myndigheten.

Rättegångsavgift

Av den som anhängiggör ett ärende som gäller besvär tas en rättegångsavgift ut i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om domstolsavgifter (1455/2015). Aktuell information om rättegångsavgifter finns på Domstolsväsendet webbplats

<https://tuomioistuimet.fi/sv/index/utrattandeavarendenochoffentlighet/avgifter/rattegangsavgiftervidforvaltningdomstolarna.html>.

Protokoll

Protokollsutdrag och bilagor som gäller beslutet kan begäras hos Nykarleby stads registratur eller på www.nykarleby.fi.

Registraturens kontaktinformation: Nykarleby stad

18.3.2026

Miljö- och byggnadsnämnden

Postadress: PB 29, 66901 Nykarleby

Besöksadress: Topeliusesplanaden 7, 66900 Nykarleby

E-postadress: nykarleby.stad@nykarleby.fi

Telefonnummer: 06 7856 111

Öpettider för registraturen: måndag - torsdag kl. 9 - 16 och fredag kl. 9 - 15.

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntönnö 17.2.2026 (LVV-U/23232/2026)

Lausunto Suomen kansallisen vedyn siirtoverkon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta - Länsi-Suomi (Kannus, Kokkola, Kruunupyö, Pedersören kunta, Uusikaarlepyö, Vöyri, Vaasa, Laihia, Mustasaari, Maalahti, Närpiö, Kristiinankaupunki)

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa Gasgrid Oy:n Suomen kansallisen vedyn siirtoverkon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelmasta) Länsi-Suomen alueella.

Gasgrid Vetyverkot Oy suunnittelee Suomeen kansallista vedyn siirtoverkkoa eteläisestä Suomesta Tornioon. Hanke on maantieteellisen laajuutensa vuoksi jaettu viiteen erilliseen YVA-menettelyyn. Länsi-Suomen siirtoputkireitti sijoittuu Kannukseen, Kokkolaan, Kruunupyöhyn, Pedersöreen, Uusikaarlepyöhyn, Vöyriin, Vaasaan, Laihialle, Mustasaareen, Maalahteen, Närpiöön sekä Kristiinankaupunkiin. Suomen kansallinen vedyn siirtoverkko on osa Gasgridin ja ruotsalaisen Nordion Energin pohjoismaista yhteishanketta Nordic Hydrogen Route, joka sijoittuu Ruotsin puolella Haaparantaan, Luulajaan, Uumajaan ja Kiirunaan.

Vedyn siirtoverkko koostuu maahan sijoitettavista korkeapaineisista hiiliteräspuatkista sekä venttiili- ja paineenvähennysasemista, joiden yhteyteen rakennetaan kaavin- ja mittausasemia. Siirtoverkon varrelle rakennetaan anodikenttiä putken korroosiosuojausta varten. Vetyputki asennetaan metsämaalla vähintään yhden metrin ja pelloilla 1.2 m peitesyvyteen. Vetyputkelle lunastetaan pysyvä 10 metrin levyinen käyttöoikeusalue, joka pidetään puustosta vapaana. Vedyn siirtoputkireitin pituus Länsi-Suomen alueella on 298-302 kilometriä.

YVA-ohjelmassa tarkastellaan hankkeen toteuttamatta jättämisen lisäksi kahta toteutusvaihtoehtoa, joista vaihtoehto 1:ssä reitti kulkee välillä Kalajoki/Kannus-Kokkola-Kristiinankaupunki ja vaihtoehto 2:ssa reitti kulkee välillä Sievi/Kannus-Kokkola-Kristiinankaupunki. Arviointiohjelman mukaan vetyputken kanssa risteävistä liikenneväylistä merkittävimpiä ovat:

26.3.2026

- Valtatiet 3, 8, 13, 19 ja 28, joista valtatie 8 kanssa putki risteää kahdeksassa kohdassa
- Seinäjoki-Oulu-rata, jonka kanssa kahdessa kohdassa
- Seinäjoki-Vaasa-rata
- Seinäjoki-Kaskinen-rata.

Väylävirasto lausuu asiasta seuraavaa:*Väyläviraston roolista*

Väylävirasto (aiemmin Ratahallintokeskus ja Liikennevirasto) on keskushallinnon virasto, joka väylänpitäjänä vastaa tie-, rata- ja vesiväylien palvelutason ylläpidosta ja kehittämisestä valtion hallinnoimilla liikenneväylillä. Virasto edistää toiminnallaan väyläverkon toimivuutta, automatisaatiota, liikenteen turvallisuutta, kestävästä kehitystä osana liikennejärjestelmän kokonaisuutta sekä alueiden ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja tasapainoista kehitystä.

Väyläviraston lausunnon lisäksi maanteiden ja tienpidon osalta lausuu tarkemmin Pohjanmaan elinvoimakeskus.

Hankkeen toteutuksesta

Viitaten hankkeen toteutukseen Väylävirasto painottaa, että vedyn siirtoverkon rakentamisesta tai sen käytön aikaisesta toiminnasta ei saa aiheutua vaikutuksia, jotka voisivat heikentää liikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta, liikenneväylien kantavuutta tai aiheuttaa lisäkustannuksia liikenneväylien kunnossapitoon tai kehittämiseen.

Siirtoputken toteutus, valittu linjaus tai lunastettava käyttöalue ei saa estää, rajoittaa tai haitata maanteiden tai rautateiden väylänpitoa (liikenneväylien suunnittelua, rakentamista ja kunnossapitoa) tai väyläverkon kehittämistä.

Väylävirasto toteaa, että hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen toteutuksesta syntyviä vaikutuksia putkilinjausta risteäville ja sivuaville liikenneväylille koko hankkeen elinkaaren ajalta. Arvioinnissa on huomioitava turvallinen ja sujuva liikenne ja väylänpito sekä niiden kustannukset.

Liikenteen, liikenneväylien ja vedyn siirtoverkon erityispiirteiden yhteensovittaminen on huomioitava myös huolellisesti hankkeen turvallisuussuunnittelussa, riskienhallinnassa ja varautumisessa (esimerkiksi mahdolliset häiriöt ja onnettomuustilanteet). Hankkeen aiheuttamat toiminta-, turvallisuus- ja ympäristöriskit on arvioitava huolellisesti ja riskienhallintatoimet tunnistettujen riskien minimoimiseksi on otettava huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

Vedyn siirtoverkon linjausvaihtoehdoista

26.3.2026

Väylävirasto toteaa, että vedyn siirtoverkon ja liikenneväylien risteämäkohtia sekä siirtoverkon sijoittamista liikenneväylien läheisyyteen tulisi ensisijaisesti välttää tai toissijaisesti siirtoputken ja liikenneväylien risteämien ja sivuamisten määrä tulisi minimoida. Väylävirasto toteaa, että rata- ja tielinjan suuntaisia vetyputkilinjoja ei sallita sijoitettavan tie- tai rautatiealueelle. Siirtoverkon linjauksessa ja sijoituksessa on myös huomioitava, että väyläverkon kehittämiseen ja väylänpitoon on varattava riittävästi tilaa, ettei tulevaisuudessa liikenneväylähankkeiden toteutuksen yhteydessä ole tarpeen siirtää vetyputkea.

Väylävirasto korostaa, että osa vedyn siirtoputkea risteävistä ja sivuavista liikenneväylistä kuuluu maanteiden ja rautateiden valtakunnallisesti merkittäviin pääväyliin (liikenne- ja viestintäministeriön asetus 1.1.2019). Pääväylät yhdistävät valtakunnallisesti ja kansainvälisesti suurimmat keskuskeskukset ja solmukohtat, ja ne palvelevat erityisesti pitkien etäisyyksien työmatkaliikennettä sekä elinkeinoelämän tavarakuljetuksia. Kaikkiin maakuntakeskuksiin ulottuu maanteiden ja rautateiden pääväylä. Asetuksella on säädetty myös pääväylien palvelutaso. Pääväylien ympärivuotinen korkeatasoinen kunnossapito asetetaan etusijalle niin henkilöliikenteen kuin tavaraliikenteen sujuvuuden vuoksi.

Vedyn siirtoverkon teknisestä toteutuksesta

YVA-ohjelmassa ei ole esitetty yksityiskohtaisesti sitä, miten liikenneväylien alitukset vedyn siirtolinjan ja liikenneväylien risteämäkohdissa tulisi teknisesti toteuttamaan. Ohjelmassa on esitetty, että liikenneväylien alituksista tehdään yksityiskohtaisemmat suunnitelmat, jotka hyväksytään viranomaisilla. Väylävirasto ei voi YVA-ohjelmassa esitetyn perusteella ottaa kantaa risteämäkohtien sijainnin valintaan, tekniseen toteutettavuuteen, toteutukseen tai liikenneväylien ja vetyputken risteyskohtien tai sivuamisten yhteensovitukseen. Tarkemmat suunnitelmat ja hankkeen toteutuksen yksityiskohdat tulee hyväksyttävä Väylävirastolla.

Väylävirasto painottaa, että hankkeen yksityiskohtaisemmassa jatkosuunnittelussa ja teknisissä ratkaisuissa tulee huomioida liikenteen ja liikenneväylien asettamat vaatimukset ja Väyläviraston ohjeet. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida käynnissä oleva liikenne ja liikenneväyläympäristö laajasti ja hankkeen mahdolliset vaikutukset rata- ja tieympäristön rakenteisiin, laitteisiin ja liikennejärjestelmän toimivuuteen. Vedyn siirtoverkon rakentamisesta tai kunnossapidosta ei saa aiheutua liikenteellisiä haittoja.

Väylävirasto painottaa, että vedyn siirtoputken ja liikenneväylien risteämä- ja sivuamiskohtien pohjaolosuhteet, väyläinfrastruktuurin ja väylänpidon ominaispiirteet tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa. Erityisesti pehmeikköalueilla eri rakenteet voivat liikkua toisiinsa nähden ja kaasuputkelle väylärakenteista ja liikenteestä aiheutuva kuorma (erityisesti raskas liikenne ja erikoiskuljetukset) tulee huomioida huolellisesti jatkosuunnittelussa. Väylänpidon kemikaalit voivat vaikuttaa siirtoputken korroosioon liikenneväylien läheisyydessä. Sähköradan toiminnasta ja radan

26.3.2026

kunnossapidosta (esimerkiksi kiskojen jyrästä) voi aiheutua kipinöintiä, mikä on huomioitava hankkeen teknisessä suunnittelussa.

Tarvittavista luvista ja ohjeista

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava elinvoimakeskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Rautatiealueelle voimajohtojen, putkien ja muiden rakenteiden sijoittaminen tapahtuu lunastusluvalla tai sopimalla sijoittamisesta Väyläviraston kanssa ratalain 36 §:n mukaisesti (sijoitussopimus). Mikäli sijoittaminen toteutetaan lunastusluvalla, tulee rautatiealueella tehtävistä töistä sopia Väyläviraston kanssa ratalain 36 § 4 mom. mukaisesti (työskentelysopimus). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämissä. Rautatiealueelle sijoitettavien rakennelmien, laitteiden ja johtojen sijoittamisessa on noudatettava Väyläviraston ohjeita.

Työskenneltäessä ja liikuttaessa rautatiealueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella on noudatettava Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet TURO (Väyläviraston ohjeita 32/2025), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset (Väyläviraston ohjeita 43/2024 v3) sekä tarvittaessa Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>).

Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa hyvissä ajoin etukäteen, mieluiten noin vuosi ennen tarvittavaa liikennekatkoa.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>).

26.3.2026

*Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Väylävirastossa asian on ratkaissut osastonjohtaja Emmi Tourunen ja esitellyt
asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.*

Jakelu Kirjaamo, Lupa- ja valvontavirasto

Tiedoksi Roosamari Leppälä, Pohjanmaan elinvoimakeskus
Mikko Vallbacka, Pohjanmaan elinvoimakeskus

Väylävirasto
Trafikledsverket

LAUSUNTO KANSALLISEN VEDYN SIIRTOVERKON YVA-OHJELMASTA (LÄNSI-SUOMI)

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja **Kallio Katri**
Allekirjoitusaika 26.03.2026 09:38

Allekirjoittaja **Tourunen Emmi**
Allekirjoitusaika 26.03.2026 12:21

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja Väylävirasto lausunto Suomen kansallisen vedyn siirtoverkko Länsi-Suomi YVAO.pdf
(5b4aaf48ee28cf76f89478da0d0d703cfde28518acd10c7c549de36a87477503)

Utlåtande gällande program för miljökonsekvensbedömning, Finlands nationella vätgasnät – Västra Finland (Kannus, Karleby, Kronoby, Pedersöre, Nykarleby, Vöörä, Vasa, Laihela, Korsholm, Malax, Närpes och Kristinestad)

Ärendets diarienummer: LVV-U/23232/2026

Gasgrid Vetyverkot Oy planerar ett nationellt vätgasnät som sträcker sig från södra Finland till Torneå.

Överföringsnätet för vätgas består av högtrycksrör av kolstål som placeras under jord samt ventil- och tryckreduceringsstationer och i anslutning till dessa byggs renskolvs- och mätstationer. Längs överföringsnätet byggs anodfält för korrosionsskydd. Vätgasrören installeras på ett täckningsdjup på minst en meter i skogsmark och 1,2 meter på åkermark. För röret inlöses ett permanent nyttjanderättsområde som är 10 meter brett och hålls fritt från träd. Vätgasledningens sträckning i västra Finland är i alternativ ALT1 cirka 298 km och i alternativ ALT2 302 km.

I MKB-förfarandet bedöms två alternativa sträckningar för vätgasledningen. I båda alternativen finns en gemensam sträckning vars totala längd är 254 km på avsnittet Karleby–Kristinestad–Sastmola. Utöver det gemensamma avsnittet granskas i alternativ ALT1 en sträckning för vätgasledningen på avsnittet Kalajoki/Kannus–Karleby, vars längd är 45 km. I alternativ ALT2 granskas utöver det gemensamma avsnittet en sträckning för vätgasledningen på avsnittet Sievi/Kannus–Karleby, vars längd är 48 km.

Alternativ i granskningen:

ALT0: Projektet genomförs inte.

ALT1: vätgasledningens längd är cirka 298 km. Rutten för ledningen är Kalajoki/Kannus–Karleby–Kristinestad/Sastmola.

ALT2: vätgasledningens längd är cirka 302 km. Rutten för ledningen är Sievi/Kannus–Karleby–Kristinestad/Sastmola.

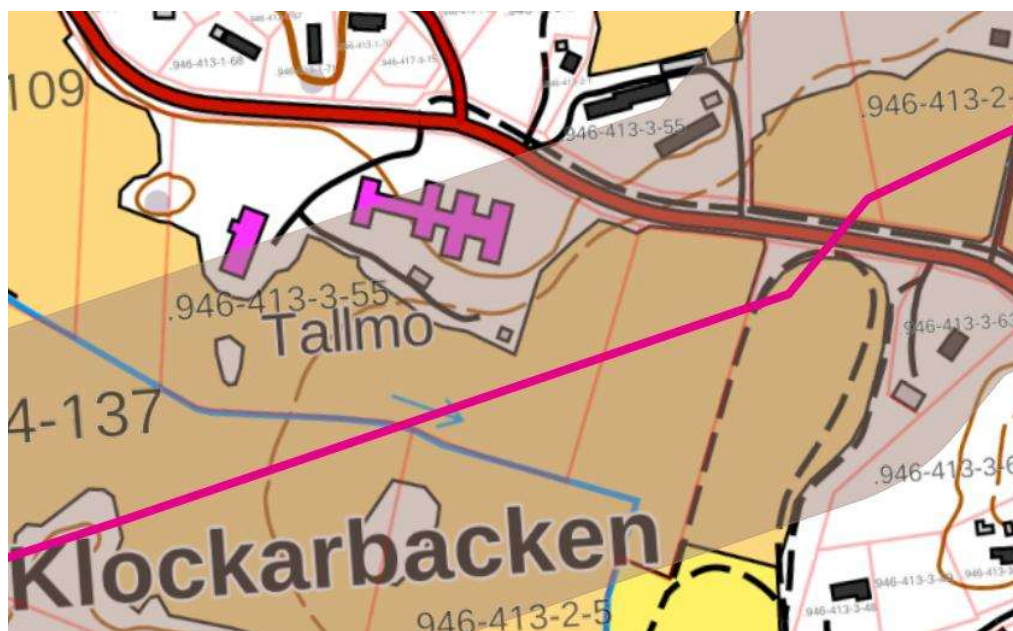
Vöörä kommuns miljöförvaltningsmyndighets utlåtande:

Allmänt gällande MKB-programmet:

1. I bedömningsprogrammet framkommer information om projektet och syftet, projektalternativ, uppgifter om planer och tillstånd som genomförandet förutsätter, beskrivning av projektområdets miljö i nuläget, förslag på miljökonsekvenser som identifierats och ska bedömas samt förslag till avgränsning av det influensområde som ska undersökas, uppgifter om kompetensen hos dem som utarbetat bedömningsprogrammet, plan för hur bedömningsförfarandet och därtill hörande

deltagande ska ordnas och en uppskattad tidsplan för projektplaneringen och genomförandet. Innehållet i MKB-programmet kan anses i stora drag som tillräckligt.

2. En stor brist i det presenterade MKB-programmet är avsaknaden av alternativ att jämföra med. Inom Vörå kommuns område är alternativen ALT1 och ALT2 identiska. Nu kan man i princip jämföra med endast två alternativ, om vätgasledningen byggs (ALT1 och ALT2), eller att den inte byggs (ALT0). För en optimal MKB-bedömning borde det finnas alternativa dragningar även på Vörå kommuns område.
3. På sidan 27 påstås att ruttalternativen skulle ha presenterats åt kommunerna redan under 2024. Vörå kommuns representanter fick en första inblick i ruttdragningen i samband med förhandsöverläggningen 10.6.2025, då man från kommunens sida konstaterade och även påpekade att kartmaterialet som då presenterades var uppgjort i så stor skala, så att inga detaljer på dragningen kunde ses, och man därmed inte kunde ta ställning till ruttdragningen.
4. I MKB-programmet (s. 14–15) framförs att det inte finns några byggnader avsedda för sammankomster inom influensområdet. Till A-gruppens byggnader hör allmänna byggnader avsedda för samling: inkvarteringslägenheter (hotell, sjukhus, åldringshem), samlingslokaler (skola, biograf, stormarknad), bostadslägenheter (flervåningshus).
Påståendet stämmer inte. Inom Vörå kommuns område vid Kyrkskogens detaljplaneområde finns Tallmo, enhet för åldringsvård (fastighet 946-413-3-55, adressen Lotlaxvägen 124–126) som finns inom influensområdet.

5. I tabell 6–2 på sidan 75 i MKB-programmet saknas flera projekt inom Vörå kommuns område som kan ha samverkande konsekvenser med projektet. Dessa som saknas är:
- Lålux vindkraftspark, i produktion, på ett avstånd på ca 1,5 km från rörledningens mittlinje.
 - Roukus vindkraftsprojekt, i PDB-skedet, ca 1,5 km från rördragningens mittlinje
 - Vindkraftsprojektet Öland som är i planutkastskedet, ca 1,3 km från mittlinjen på rördragningen
 - Storbacken vindkraftsområde, i produktion, ca 700 m från rördragningens mittlinje
 - Sandbacka vindkraftsområde, i produktion, ca 3,7 km från rördragningens mittlinje
 - Årvas Wind Ab:s Norrpig vindkraftverk, ca 2,6 km från rördragningens mittlinje.

Bosättning och rekreation:

6. På sidan 79 i tabell 7–2 uppges tätorts- och byaområden där vätgasledningen placeras. Inom Vörå kommuns område gäller det enligt tabellen Vörå tätort, byarna Kimo och Nederiby. I Vörå finns ingen by som heter Nederiby, utan troligen menas Lålux bys gårdsgrupp Nederibyn, på västra sidan om Vörå å, som den planerade vätgasdragningen tangerar men inte går in på. Bebyggelsen i Vörå centrumområde och Kimo och Österby byar kunde undvikas mera. Nu dras vätgasröret i princip rakt genom bebyggelsen i byarna.
- Varför inte dra vätgasröret till exempel på östra sidan av Vörå centrum, via stora mossområden med sumpig mark där grävningen går enkelt, i stället för att gå över steniga/bergiga områden, som man påstår att man undvikit vid linjeplaneringen?
 - Genom att ändra dragningen en bit längre norrut mot Öland vid Kimo by kunde klyvningen av byn undvikas helt.
 - Dragningen i Österby kunde till exempel dras mera österut mot Storböten, i stället för dragning nära bosättning.
7. På flera ställen korsar den planerade vätgasledningen områden, där både kommunala vatten- samt avloppsledningar finns dragna. Vatten- och avloppsledningarna bör beaktas i fortsatt planering av vätgasledningen, så ledningsbrott undviks.
8. Gällande rekreation, kap 8.1.3 i MKB-programmet, saknas i tabellen St Olav Ostrobothnia – pilgrimsvandringsleden, som sträcker sig längs kust-Österbotten från Karleby i norr till Sideby i söder.

Grundvattenområden:

9. Vörå kommun anser att dragning av vätgasledning på Pensalkangan grundvattenområde (1055901) måste undvikas. Pensalkangans grundvattenområde är ett klass 1 grundvattenområde, som är mycket viktigt för vattenförsörjningen i

kommunen. Grundvattenområdet har högre vattennivå ju längre söderut på grundvattenområdet man kommer. Vid grundvattenområdets norra gräns finns en bergströskel, som lokalt påverkar grundvattnets strömningsförhållanden. Att göra åverkan på eller i närheten av bergströskeln kan riskera grundvattenflödet och i värsta fall sänka grundvattennivån på grundvattenområdet.

Genom att flytta dragningen längre norrut utanför klassificerat grundvattenområde undviks denna risk.

10. Även en dragning på Hedorna grundvattenområde (1094401) samt Kimo Norra (1055908) ska undvikas. Både Hedorna samt Kimo Norra är båda klass 1 grundvattenområden och viktiga för vattenförsörjningen. Influensområdet för vätgasdragningen går delvis in på de klassificerade grundvattenområdena i kartbilaga J, yt- och grundvatten.

Jordbruk, djurhållning samt andra näringsverksamheter:

11. En dragning av vätgasledning bör göras på ett tillräckligt avstånd från befintliga djurstallar och driftscentrum. Vätgasledningen får inte begränsa djurstallars utveckling och möjligheter till utvidgning.
12. Vörå är en jordbrukskommun med lång tradition av livsmedelsproduktion. Vi ser hellre en dragning över obrukad skogsmark än dragning över odlingsmark. Jordbruksmark är en värdefull nationell resurs, och åkerområden har bearbetats fram under flera generationer för att bli så produktiv som möjligt. Gasgrids planerade dragning måste ta hänsyn till de förutsättningar som råder i området, för att inte äventyra åkermarkens produktionsförmåga eller kommunens framtida utvecklingsmöjligheter. Åkermarkens bärighet varierar under säsongen, och under fuktiga perioder är den särskilt låg. Samtidigt kräver modern jordbruksverksamhet effektiva, och ofta tunga maskiner och ekipage som kan väga upp till 40–50 ton. Ett för grunt ledningsdjup riskerar därför att skadas vid normal jordbearbetning och begränsa jordbrukets funktion. Jordbruksmark bör kunna brukas (plöjning, dränering, maskinanvändning) utan risk för skador på ledningen. Fridjupet måste vara tillräckligt stort så att maskinanvändning på jordbruksmark inte begränsas, och ett djup på minst 1,2 m anses inte tillräckligt. Inom kommunen finns torvhaltig åkermark, där markytan kontinuerligt sjunker på grund av torvens naturliga nedbrytning. Dessa marker kräver återkommande täckdikning, vilket visar att marknivån förändras kontinuerligt. Ledningen måste därför förläggas på ett sådant djup att framtida sättningar inte påverkar dess säkerhet eller funktion. Anläggningsarbeten kommer orsaka markpackning, skador på befintliga dräneringssystem och störningar i markens struktur. Det kan leda till bland annat försämrad syresättning i marken, sämre vattenavrinning och nedsatt rotutveckling,

vilket i förlängningen påverkar skördenivåer och minskar produktiviteten, och i sista hand att näringslivet lider.

13. På Vörå kommuns område finns stora områden med sura sulfatjordar. Grävarbeten kräver noggrannhet både vid planering av arbetet samt utförandet, för att inte orsaka miljöskador p.g.a. utsläpp av surt avrinningsvatten. Man uppger i texten att man som utgångspunkt återför grävmassorna till schakten. Det man inte har nämnt i MKB-programmet stycke 3.3.3. är att det högst troligen kommer att uppstå en hel del överskottsjordar i form av sura sulfatjordar, eftersom allt material man gräver upp inte kommer att rymmas tillbaka i rörschaktet. Det är av högsta vikt att man i bedömningsprocessen tar i beaktande överskottsjordar i form av sura sulfatjordar, uppskattade mängder, hur de tas omhand och vart de kommer att transporteras för behandling.
14. Inom Vörå kommuns område finns även gott om steniga områden. Vid informationstillfället sades, att stenarna inte kommer att lämnas kvar till markägarnas förtret. Men det kommer att komma en hel del överlopps stenmaterial som bör kunna krossas och återanvändas eller deponeras någonstans, det får inte uppstå högar av överskottsstenar som försvårar markanvändningen eller förfular landskapet. Inga uppgifter gällande deponiområden har nämnts i planeringsmaterialet. I samband med MKB-bedömningen borde man kunna räkna ut överskottsmaterialmängder som uppkommer, hur mycket som kan återanvändas i arbetet och nödvändiga deponeringsområden som behövs för materialet. Hantering av överskottsjordar och stenmassor bör alltså även inkluderas i MKB-bedömningen. Det om något kräver arealer, men också transporter som påverkar omgivningen och miljön.
15. Larvens bergstäktområde i Vörå, som nämns på sidan 164, och som uppges upphöra 8.6.2026, kommer högst troligen att fortsätta med förnyat tillstånd. Dragning av vätgasledning får inte begränsa befintliga näringsverksamheter.

Enligt uppdrag,

Marika Bagge
Miljöinspektör
Vörå kommun